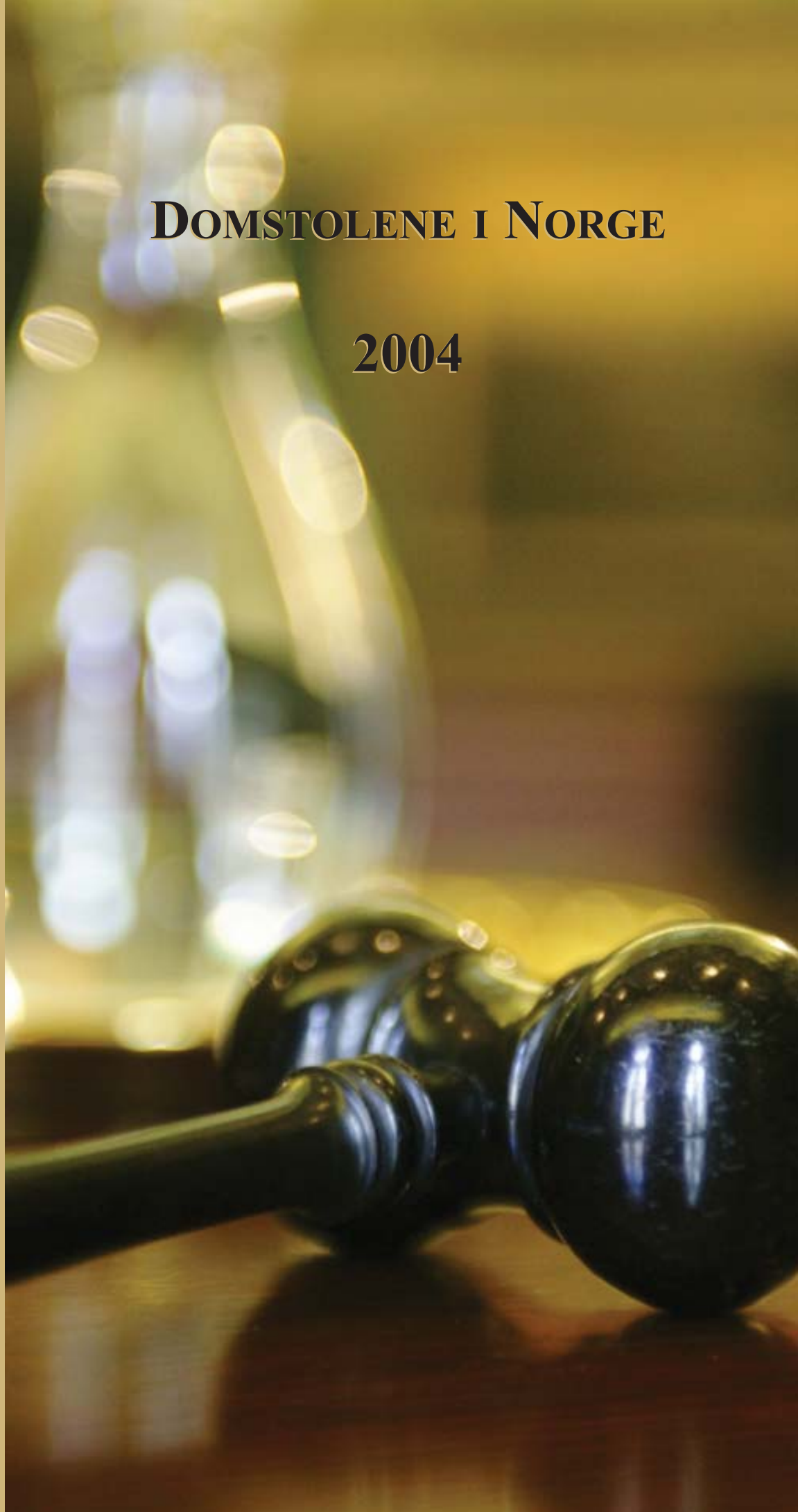

DOMSTOL
ADMINISTRASJONEN

DOMSTOLENE I NORGE

2004

Innhold

Styrelederen

Domstoler i utvikling	2
-----------------------	---

Dette er domstolene

Domstolenes rolle i samfunnet	3
Domstolenes oppgaver	4

Domstolenes virksomhet

Saksavvikling og mål	5
Måloppnåelse	5
Innkømne og behandlede saker	6
Intervju med direktøren i Domstoladministrasjonen	8
Et blikk på omtalte rettssaker i 2004	9
Tiltroen til domstolene	10

Domstolenes ressursbruk

Økonomiske nøkkeltall for domstolene	11
Domstolenes bemanning	12
Arbeidsmiljø i domstolene	12
Domstolenes lokaler	14
IKT for domstolene	15

Utviklingen i domstolene

Rettsmekling i domstolene	16
Kompetansearbeid	17
Domstoladministrasjonens kompetansetiltak for domstolene	18
Strukturendringer i førsteinstansedomstolene	19
Saksbehandlingssystemet LOVISA	20
Fremtidig organisering av tinglysing	21
Jordskifterettene	22
Utvikling av regelverk for domstolene	22
Lovforslag	23

Offentlige oppnevnte råd og utvalg

Tilsynsutvalget for dommere	24
Innstillingsrådet for dommere	24

Domstoladministrasjonen

DAs rolle og arbeidsoppgaver	26
Sidegjøremålsregisteret for dommere	26
Domstoladministrasjonens styre	27
LOK (Prosjekt for ledelse, organisering, kompetanse)	28
Andre utviklingsprosjekt	30

Vedlegg

Årsstatistikk 2004	31
--------------------	----

Styrelederen: Domstoler i utvikling

Domstolene har stor tillit i befolkningen. Kvaliteten på avgjørelsene er gode. Arbeidet er preget av åpenhet. Domstolene er gjennomgående både vel-fungerende og effektive. Dette er en forutsetning for at domstolene skal befeste sin posisjon som samfunnets viktigste konfliktløser og for at befolkningen fortsatt skal ha stor tillit til domstolene.

Domstolsåret 2004 har vært preget av en rekke omstillinger. Både strukturendringene, tinglysingsreformen og innføringen av det nye saksbehandlingssystemet LO-VISA har vært ressurskrevende og stilt domstolene overfor store utfordringer. Målet har vært å gjennomføre endringene uten at domstolenes ordinære virksomhet og saksbehandlingstiden blir skadelidende. Det har derfor vært nedlagt et betydelig arbeid i den enkelte domstol.

Domstolenes gjennomsnittlige saksbehandlingstid er et viktig mål på om domstolene ivaretar sine oppgaver på en tilfredsstillende måte. Mange domstoler har hatt en imponerende kort gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2004. Andre domstoler har hatt store restanser, og har derfor ikke vært i stand til å behandle sakene så raskt de burde. Årsakene til dette er sammensatt. Mye skyldes ressursmangel. Domstoladministrasjonen (DA) har derfor lagt stor vekt på å presentert domstolenes ressursbehov på en nøktern og saklig måte både i økonomiplanen, i dialogen med Justisdepartementet og i møter med Stortingets justiskomiteé.

Stortingets vedtak om å øke domstolsbudsjettet for 2005 har gjort det mulig å sette i gang et arbeid ved flere domstoler for å nedarbeide restanser. I 2004 ble det oppnådd svært gode resultater med et slikt prosjekt ved Oslo tingrett, mens Gulating lagmannsrett startet sitt prosjekt andre halvår. Styret har fordelt de økte midlene for 2005 både på konkrete prosjekter ved noen domstoler og på en generell styrking av andre domstoler, slik at de fastsatte målene for gjennomsnittlig saksbehandlingstid kan nås.

Domstolsdriften vil være under kontinuerlig utvikling. Det vil alltid være et spørsmål om hvordan virksomheten best kan og bør legges opp. De grunnleggende rammene er rettsikkerhet og kvalitet. Uansett hvilke midler Stortinget stiller til disposisjon, har vi et ansvar for at midlene brukes på en god og fornuftig måte. Det var bakgrunnen for at styret tok initiativ til prosjektet ledelse, organisering og kompetanse i domstolene (LOK-prosjektet), som er en direkte oppfølging av "Domstoler i endring". Arbeidet vil først og fremst omfatte tiltak for å oppnå bedre ressursbruk og for at domstolene i større grad vil fremstå som en velfungerende og fremtidsrettet organisasjon. Derfor vil både rammevilkår og praksis bli vurdert. Hovedtyngden av prosjektet, som har deltakere både fra domstolene og DA, vil bli

slutført i 2005. Tiltakene vil bli løpende iverksatt.

DA har et overordnet ansvar for kompetanseutvikling i domstolene. Faglig oppdatering og videreutvikling er nødvendig både for dommere og saksbehandlere for å kunne holde en høy kvalitet i arbeidet. Fra 2004 er arbeidet organisert i fire selvstendige utvalg med representanter fra domstolene. Satsing på kompetanseutvikling er en prioritert oppgave. Ressursene til arbeidet med kompetanseutvikling er derfor styrket med virkning fra 2005.

Stortingets vedtak om strukturendringer i første instans og overføringen av tinglysingen til Statens kartverk er et ledd i moderniseringen av domstolene. Arbeidet gjennomføres i henhold til vedtatt plan. Sammenslåingstidspunktet for enkelte domstoler er riktignok blitt noe justert. I

all hovedsak skyldes dette at det tar lengre tid enn planlagt å ferdigstille nye byggeprosjekter. Strukturendringene har gjort det nødvendig med både nybygg og ombygninger av tinghus, noe som også fører til at vi får flere moderne tinghus som tilfredsstillende nye krav til tekniske løsninger, en moderne arbeidsplass, publikumsvennlighet og sikkerhet. Bedre service overfor brukere og aktører i domstolene er et viktig mål med utformingen av de nye tinghusene.

Også organiseringen av DA ble vurdert i 2004. Styret vedtok å samle virksomheten i Trondheim i løpet av 2005. Det betyr at IT-enheten blir flyttet fra Oslo til Trondheim. DA har også satt i verk et arbeid som gjør det mulig å gjennomføre Stortingets vedtak om å flytte administreringen av jordskifterettene fra Landbruks- og matdepartementet til DA den 1. januar 2006. I tillegg til at integreringen av IT-enheten og jordskifterettene skaper organisasjonsmessige utfordringer, innebærer endringene at DA har behov for større lokaler. Det er derfor igangsatt et arbeid med sikte på å flytte til nye lokaler i Trondheim andre halvår 2005.

DAs arbeid i 2004 har videre vært knyttet til nye økonomiske fordelingsmodeller for lagmannsrettene og tingrettene, servicestrategi, lederutviklingsprogram, utvikling av felles overordnede mål og verdigrunnlag, felles intranett for DA og domstolene og aktualitetsmagasinet Rett på sak. Noen av tiltakene er igangsatt, andre spørsmål er i utredningsfasen.

Både domstolene og DA er i utvikling. Målet er enda bedre domstoler.

Ingeborg Moen Borgerud
styreleder
i Domstoladministrasjonen

Dette er domstolene

DOMSTOLENES ROLLE I SAMFUNNET

Domstolene er en av de tre statsmaktene ved siden av den lovgivende og den utøvende makt.

Domstolenes hovedoppgave er å løse rettslige tvister. Dette skjer gjennom behandling av de straffesaker og sivile tvister som bringes inn for retten. Innenfor strafferett er det kun domstolene som kan ilegge straff. Enhver borger kan benytte seg av domstolen for å løse en sivilrettslig konflikt. I tillegg utfører domstolene flere forvaltningsoppgaver. Domstolene har også en rettsutviklende funksjon gjennom sin tolking av lovene.

De alminnelige domstolene i Norge er Norges Høyesterett, lagmannsrettene og tingrettene, som alle pådømmer både sivile saker og straffesaker. I tillegg til de tre nevnte instansene, kommer forlikrådene, som er organisert i hver kommune. Forliksrådenes virksomhet omfattes ikke av denne årsmeldingen.

Hver lagmannsrett arbeider innenfor et geografisk lagdømme og hver tingrett innenfor et domssogn. Innenfor Oslo domssogn finnes foruten Oslo tingrett også Oslo byfogdembete og Oslo skifterett og byskriverembete. I Bergen og Stavanger domssogn finnes foruten tingrettene også et byfogdembete. Ved utgangen av 2004 var det til sammen 86 domstoler i første instans, 1. januar 2005 var det 83, og ved utgangen av 2005 vil det være 82.

Oversikt over domstolene framgår av vedlagte statistikk.

I tillegg finnes enkelte domstoler med spesielt avgrenset kompetanse, kalt særdomstoler, som jordskifterettene og Arbeidsretten i Oslo.

Saksgangen i rettssystemet

Flertallet av sivile tvister starter i forliksrådet med obligatorisk meglings. Hvis ikke meglingsen fører fram, har forliksrådet en relativt omfattende mulighet til å avsi dom i saken. En slik dom kan ankes til tingretten. Alle straffesaker starter i ting-

Sverre Erik Jebens er fra 1. november 2004 Norges dommer i Den europeiske menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg.

retten. De fleste dommer fra tingretten kan ankes inn for lagmannsretten. Høyesterett dømmer i siste instans, men Høyesteretts kjæremålsutvalg har vid adgang til å nekte en sak å slippe inn for Høyesterett.

Det finnes flere internasjonale domstoler som behandler rettsvister. De viktigste for borgerne i Norge er den europeiske menneskerettighetsdomstolen og EFTA-domstolen. Menneskerettighetsdomstolens oppgave er å sikre at stater som har ratifisert Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen oppfyller sine forpliktelser.

Uavhengighet

Domstolene og dommerne er uavhengig i sin dømmende virksomhet. Stortinget gir lover, mens domstolene løser tvister innenfor lovene. Domstolene kan overprøve en lov dersom den er i strid med grunnloven. Ingen kan gi domstolene instruks om hvordan de skal behandle en sak. En høyere instans kan som hovedregel heller ikke gi instruks til en lavere instans om behandlingen av en konkret sak.

Den sentrale administrasjonen av domstolene er lagt til Domstoladministrasjonen (DA). DA skal sørge for at samfunnets overordnede krav og forventninger til domstolene ivaretas, synliggjøre domstolenes uavhengighet og videreutvikle domstolene i rollen som samfunnets viktigste konfliktløser. DA er altså både serviceorgan, samordnende og styrende i administrative funksjoner. Domstolenes uavhengighet markeres også ved at DA ikke kan instrueres av noe departement. DA kan i sin tur ikke påvirke hvordan en domstol skal avgjøre en konkret sak.

Domstolenes makt og åpenhet

Det skjer en betydelig maktutøvelse i domstolene, og i et demokratisk samfunn er det naturlig at dette kombineres med stor grad av åpenhet og offentlighet i domstolene. Det skjer ved at alle har:

- rett til å vite når rettsmøter skal være
- rett til å overvære rettsmøter
- rett til å gjengi offentlig det som kommer frem i rettsmøter
- rett til utskrift av rettsavgjørelser
- rett til å gjengi rettsavgjørelser

Retten kan på nærmere bestemte vilkår gjøre begrensninger i offentligheten.

I 2004 ble en ny tjeneste opprettet for å øke muligheten til innsyn i rettsaker. Gjennom berammingslister på nett (domstol.no) kan publikum og medier se når en sak skal gå for retten.

Åpenheten om dommere er også større enn for andre yrkesgrupper. Gjennom Sidegjøremålsregisteret for dommere kan hvem som helst få innsyn i dommeres verv og investeringer. Det er etablert en klageordning ved Tilsynsutvalget for dommere. Både forhold i og utenfor tjenesten kan påklages til Tilsynsutvalget.

Domstolene har rett og plikt til å avgjøre konkrete rettstvister som blir lagt fram for retten. Det tas ikke opp saker på eget initiativ. En sak som skal behandles må legges fram for domstolen av den som vil ha saken prøvd. De fleste domstolene i Norge er fullfaglige og behandler alle typer saker som kan bringes inn for retten.

Straffesaker

Domstolenes oppgaver i straffesaker er først og fremst å avgjøre skyldspørsmålet og fastsette straff. Alle ordinære straffesaker begynner i tingretten. Dersom tiltalte blir funnet skyldig, utmåles straff. Vi har fire hovedgrupper straff; fengselsstraff (kan være betinget eller ubetinget), samfunnsstraff, forvaring og bøter. Straffeartene kan også brukes i kombinasjon. Domstolene kan videre idømme tap av visse rettigheter, inndragning og tvungen psykisk helsevern eller tvungen omsorg.

Behandlingen av straffesaker i tingretten faller i to kategorier; meddomsrettssaker og enedommersaker (tilståelsesdom). I meddomsrettssaker settes retten med to lekdommere i tillegg til fagdommeren, og det avholdes en hovedforhandling. Ved tilståelsesdom settes rett med bare én juridisk dommer. Tilståelsesdom er en sterkt forenklet framgangsmåte som bare kan brukes når bestemte vilkår er oppfylt, bla. må siktede gi en uforbeholden tilståelse og samtykke i måten å behandle saken på.

I tillegg til å avgjøre skyldspørsmålet og fastsette straff, er domstolene også tillagt oppgaver på etterforskningsstadiet ved at politiets bruk av tvangsmidler etter nærmere regler skal forelegges tingretten. Varetektsfengsling, som er det mest inngripende tiltak under etterforskningen, skal alltid avgjøres av domstolene. Domstolene har også andre oppgaver på straffetretts område, for eksempel beslutninger om besøksforbud.

Sivile saker

I sivile saker er domstolenes oppgave å løse en aktuell rettstvist mellom to eller flere parter. Det kan både være tale om saker mellom private parter og mellom private parter og det offentlige. I tingrettene avgjøres som regel sivile saker av en fagdommer alene, mens de i lagmannsretten avgjøres av tre fagdommere. Både i tingretten og lagmannsretten kan en part kreve å få retten satt med lekdommere fra de alminnelige utvalgene for meddommere. I enkelte saker deltar fagkyndige meddommere. I Høyesterett avgjøres noen saker av et kjæremålsutvalg bestående av tre dommere. Ellers settes rett med fem dommere. I noen prinsipielle saker avsier Høyesterett dom i plenum.

Det er opprettet en prøveordning med rettsmekling i 52 domstoler (pr. 1. januar 2005). Målsettingen med rettsmekling er å oppnå enighet mellom partene slik at de inngår forlik. Saken blir da hevet, og man unngår hovedforhandling og dom.

Skjønn er en spesiell form for rettergang. Hovedformålet med skjønn er som regel å fastslå verdi av fast eiendom eller rettigheter i fast eiendom.

Andre oppgaver

Domstolene har også andre typer oppgaver som offentlig skifte (dødsbo, felleseie og konkurs), namssaker, notarialforretninger, vigsler og registrering av partnerskap.

Tinglysing av rettigheter og plikter knyttet til fast eiendom, for eksempel hjemmelsforhold, pant, forkjøpsretter og veiretter, ble ved Stortingets vedtak av 12. juni 2002 besluttet overført til Statens kartverk i løpet av de nærmeste årene. 1. januar 2005 hadde 67 tingretter fortsatt tinglysingsoppgaver. I Oslo utføres tinglysing av Oslo skifterett og byskriverembete, i Bergen og Stavanger av byfogdembetene.

Tingretten har en rekke oppgaver i skiftesaker. De viktigste er behandling av konkursbo, offentlig skifte av dødsbo og offentlig skifte av ekteskapeleg felleseie. I Oslo er skiftesakene lagt til Oslo skifterett og byskriverembete. Konkursbo bestyres av advokater. Også de fleste dødsbo og felleseiebo bestyres av advokater oppnevnt av retten. Selv om det oppnevnes bostyrer, skal retten overvåke behandlingen og ta stilling til rettsspørsmål underveis.

I tvangssaker medvirker tingretten til å få fullbyrdet krav som ikke blir oppfylt frivillig. I Oslo, Bergen og Stavanger er disse oppgavene lagt til byfogdembetene. For å kunne kreve tvangsfullbyrding hos namsmyndighetene, må man ha et tvangsgrunnlag, for eksempel en dom, et rettsforlik eller et gjeldsbrev som inneholder vedtak om inndrivelse. Det er videre en oppgave for de fullfaglige tingrettene og byfogdembetene å ta stilling til begjæringer om tvangssalg av fast eiendom, samt å behandle gjeldsordningssaker.

Tingrettene har videre oppgaven som notarius publicus. I Oslo, Bergen og Stavanger er også disse oppgavene lagt til byfogdembetene. Notarialforretninger går ofte ut på å bekrefte at en underskrift eller en fotostatkopi er ekte, eller bekrefte opplysninger fra foretaksregisteret. Notarius publicus utfører også borgerlig vigsel og registrering av partnerskap. Prøvingen av ekteskapsvilkårene ble i 2004 overført til folkeregistrene.

Domstolenes virksomhet

SAKSAVVIKLING OG MÅL

For domstolenes saksbehandling i første instans (tingretter) og andre instans (lagmannsretter) har Stortinget fastsatt følgende gjennomsnittlige mål for saksbehandlingstid, dvs. fra saken kommer inn til domstolene til avgjørelse foreligger.

Straffesaker (M-saker) og lagrettesaker (jury)	3 måneder
Enedommersaker (F-saker)	1 måned
Sivile saker (A-saker)	6 måneder

Resultater første instans:

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (mnd.)	2000	2001	2002	2003	2004
A-saker	6,5	6,5	6,7	6,7	6,9
F-saker	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
M-saker	3,1	3,3	4,0	3,4	3,5

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for A-sakene har vært relativt stabil frem til 2003, men har økt til 6,9 mnd. i 2004. Det er betydelig variasjon i saksbehandlingstiden mellom domstolene, og denne varierer fra 3,0 – 11,0 mnd. i 2004.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for M-sakene har gått opp fra 3,4 mnd. i 2003 til 3,5 mnd. i 2004. Det er fremdeles betydelige variasjoner mellom domstolene, fra 0,8 – 6,3 mnd. saksbehandlingstid i 2004.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for F-sakene er stabil på 6 mnd. og saksbehandlingstiden i den enkelte domstol varierer fra 0,3 – 1,2 mnd. i 2004.

Resultater andre instans:

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (mnd.)	2000	2001	2002	2003	2004
Sivile ankesaker	8,4	9,0	9,4		10,0
Lagrette	6,8	5,9	6,5		4,8
Meddomsrettssaker	5,1	5,4	5,4		5,2

* Det foreligger dessverre ikke korrekte saksbehandlingstider for 2003.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for sivile ankesaker er på 10 måneder i 2004. Økningen i saksbehandlingstid skyldes i stor grad at lagmannsrettene har redusert restansene og derved behandlet flere gamle saker som øker den totale saksbehandlingstiden. Det er betydelig variasjon i saksbehandlingstiden mellom domstolene, og denne varierer fra 5,6 – 13,0 mnd. i 2004.

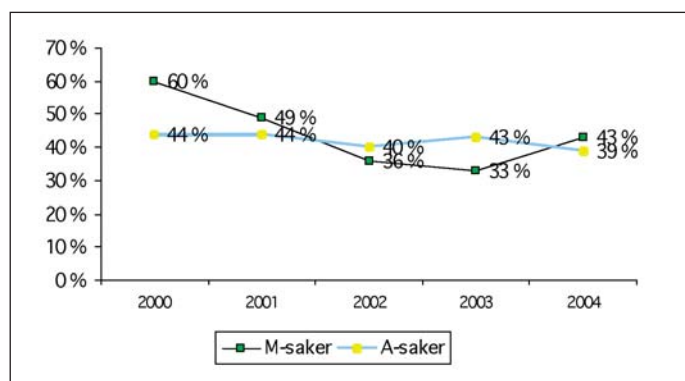
Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for lagrette har gått ned fra 6,5 mnd. i 2002 til 4,8 mnd. i 2004. Det er fremdeles betydelige variasjoner mellom domstolene, fra 2,8 – 5,5 mnd. saksbehandlingstid i 2004.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for meddomsretts-sakene er relativt stabil på 5,2 mnd., mens saksbehandlingstiden i den enkelte domstol varierer fra 3,9 – 7,2 mnd. i 2004.

MÅLOPPNÅELSE

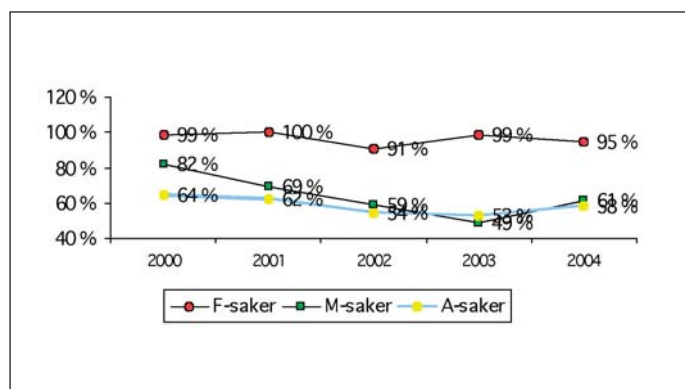
Vi ser her på gjennomsnittlig saksbehandlingstid for alle sakene i en periode i den enkelte domstol. Hvis flere små enn store domstoler er innenfor målet på gjennomsnittlig saksbehandlingstider, vil andelen saker som i gjennomsnitt er innenfor målet på saksbehandlingstidene være lavere enn andelen domstoler innenfor.

Andel saker i tingrettene innenfor Stortingets mål for saksavviklingstider:

Andel saker i tingrettene som er innenfor Stortingets mål for gjennomsnittlige saksavviklingstider er relativt stabilt for A-sakene. I 2000 var 44 prosent av sakene innenfor målet om gjennomsnittlig saksbehandlingstid, i 2004 er 39 prosent innenfor målet. Andelen M-saker har vært synkende i lang tid, og var nede i 33 % av sakene i 2003. I 2004 er denne tendensen brutt, og i 2004 var 43 % av sakene innenfor Stortingets mål for gjennomsnittlig saksavviklingstid.

Andel tingretter innenfor Stortingets mål for saksavviklingstider:

Som figuren viser har andelen tingretter som overholder målene for saksavviklingstider har vært fallende i perioden 2000 –

2003 for A-sakene og M-sakene. Dette har dels sammenheng med restansene som flere domstoler sliter med og dels med ressursmangel i domstolene. Tendensen er brutt i 2004, og andelen tingretter innenfor Stortingets mål for gjennomsnittlig saksavviklingstid har økt.

Andre instans:

Sivile ankesaker:

2 av 6 lagmannsretter var i 2004 innenfor Stortingets krav til saksbehandlingstiden på 6 måneder.

Lagrette:

1 av 6 lagmannsretter var i 2004 innenfor Stortingets krav til saksbehandlingstiden på 3 måneder.

Meddomsrett:

0 av 6 lagmannsretter var i 2004 innenfor Stortingets krav til saksbehandlingstiden på 3 måneder.

INNKOMNE OG BEHANDLEDE SAKER

Første instans

I perioden 2001 - 2004 var saksinngangen som følger for A-saker, M-saker og F-saker.

Straffesaker	F-saker innkommet	F-saker behandlet	F-saker restanse
2001	36 478	36 218	1 926
2002	36 663	36 853	1 678
2003	36 070	35 407	2 236
2004	36 434	36 032	2 410
Endring 03-04	1,0%	1,8%	7,8%

Straffesaker	M-saker innkommet	M-saker behandlet	M-saker restanse
2001	18 191	16 795	5 617
2002	15 984	16 854	4 730
2003	16 499	16 627	4 560
2004	16 896	16 343	5 264
Endring 03-04	2,4%	-1,7%	15,4%

Tvistemål	A-saker innkommet	A-saker behandlet	A-saker restanse
2001	12 161	11 998	7 110
2002	12 864	12 300	7 707
2003	13 341	13 371	7 577
2004	13 450	13 944	7 751
Endring 03-04	0,8%	4,3%	2,3%

Restansene av M-saker har økt med 15,4 % fra 2003 til 2004. Antall innkomne straffesaker økte med 2,4 % fra 2003 til 2004, og domstolene klarte ikke i 2004 å heve produksjonen tilsvarende.

Det har vært en jevn vekst i antall innkomne og behandlede tvistemål fra 2001 til 2004. I 2004 ble det behandlet flere saker enn det antall saker som kom inn til domstolene.

For å vurdere den totale belastningen på domstolene opereres det med såkalte vektete saker, en M-sak er lik 0,5 A-sak, en F-sak er lik 0,15 A-saker. Hverken B-saker eller skifte- og namsaker er med i beregningsgrunnlaget. Likevel gir dette en indikasjon på domstolens belastning. I perioden 2001 - 2004 har saksinngangen samlet sett vært som følger:

Vektete saker	2001	2002	2003	2004
Innkommet	26728	26355	27001	27363
Behandlet	25828	26255	26996	27520
Restanse	10207	10324	10192	10744

Domstolene har samlet sett klart å behandle like mange saker som kom inn til domstolene i 2004. Det samme var tilfellet i 2003. Dette skulle tilsi at det er tilstrekkelig med ressurser i domstolene til å håndtere den innkomne saksmengden. Det er imidlertid store forskjeller mellom de enkelte domstoler. Enkelte domstoler klarer å behandle de innkomne sakene med de tildelte ressursene, andre domstoler klarer dette på langt nær.

Andre instans

I perioden 2001 - 2004 var saksinngangen som følger for sivile ankesaker, meddomsrett og lagrette.

Straffesaker	Lagrette innkommet	Lagrette behandlet	Lagrette restanse
2001	303	279	156
2002	292	287	158
2003	375	376	148
2004	321	295	161
Endring 03-04	-14,4 %	-21,5 %	8,8 %

Straffesaker	Meddomsrett innkommet	Meddomsrett behandlet	Meddomsrett restanse
2001	485	446	215
2002	448	482	183
2003	523	495	199
2004	451	471	178
Endring 03-04	-13,8 %	-4,9 %	-10,6 %

Sivile ankesaker	Innkommet	Behandlet	Restanse
2001	1841	1819	1448
2002	1835	1809	1482
2003	1853	1746	1544
2004	1684	1800	1362
Endring 03-04	-9,1 %	3,1 %	-12 %

I andre instans har det vært en nedgang i antall innkomne og behandlede meddomsrettssaker og lagrettesaker. Restansene av meddomsrettssaker har blitt redusert med over 10 %, mens restansene av lagrettesaker har økt med 9 %. Antall innkomne sivile ankesaker er redusert noe, og kombinert med høy saksavvikling har dette resultert i en reduksjon i restansen på 12 %.

For å vurdere belastningen på domstolene opereres det også i andre instans med såkalte vektete saker. I perioden 2001 - 2004 var saksinngangen samlet sett som følger:

Vektete saker	2001	2002	2003	2004
Innkomet	2 207	2 181	2 341	2 113
Behandlet	2 139	2 181	2 248	2 174
Restanser	1 141	1 181	1 181	1 091

Lagmannsrettene har totalt sett behandlet flere saker i 2004 enn det som har kommet inn, og har derved redusert restansen noe. Samlet sett var antall innkomne og behandlede saker lavere enn i 2003.

Noen generelle kommentarer til saksavviklingen og måloppnåelsen

Den lave måloppnåelsen i forhold til de fastsatte mål for gjennomsnittlig saksbehandlingstid skyldes dels de store restansene, dels rammebetingelser og drift. Et annet årsaksforhold gjelder spesielt de mindre domstolene. Hvis domstolene mottar spesielt kompliserte eller ressurskrevende saker i en periode, kan dette gi tilfeldige svingninger i gjennomsnittlig saksbehandlingstid.

Det er videre flere eksterne forhold som påvirker saksbehandlingen både i første og andre instans. Spesielt nevnes det at opptatte forsvarere og kapasiteten ved enkelte statsadvokatembeter skaper problemer med beramning av saker. Dette gjør det vanskelig å få berammet hovedforhandlingene. Problemet blir spesielt stort i saker med flere tiltalte. I tillegg skal det kalles inn øvrige parter, vitner, sakkyndige osv.

-KVALITET, SERVICE OG EFFEKTIVITET

Knut Sæther, direktør i DA

Statsbudsjettet for 2005 representerer en betydelig økning i budsjettet for domstolene. Hvordan skal pengene brukes?

- De vil i første rekke gå til å nedarbeide restanser, det vil si økt innsats for å få avviklet saker som venter på domstolsbehandling. Vi har i dag prosjekter for restansenedarbeiding i Oslo tingrett og Gulating lagmannsrett. Med de økte bevilgningene setter vi i gang slike prosjekter ved flere domstoler, med de største innsatsene ved Borgarting lagmannsrett og Bergen tingrett.

Ved en rekke domstoler blir det en generell styrking gjennom flere dommerembeter og saksbehandlingsstillinger. Domstolene har også i budsjettet for 2005 fått de nød-

vendige bevilgninger for å kunne gjennomføre strukturreformen. Dette er i all hovedsak midler som vi må bruke på nye tinghus, eller ombygninger, på grunn av at domstoler blir slått sammen.

Hvilken rolle spiller Domstoladministrasjonen (DA) overfor domstolene?

- Vi skal sørge for at de overordnede krav og forventninger samfunnet har til domstolene ivaretas. Det vil vi gjøre gjennom å stille krav og legge til rette for at domstolene skal kunne utføre sine oppgaver på en god måte. Det er også viktig å ha et godt samarbeid med de bevilgende myndigheter slik at domstolene får en riktig ressurstilgang. For DA er det viktig å bidra til ressurser til domstolene og til å stimulere til å utnytte tildelte ressurser på en så god måte som mulig.

Løser domstolene oppgavene på en god måte?

- De norske domstolene fungerer meget bra, også hvis en foretar en internasjonal sammenligning. Det er høy kompetanse i våre domstoler, og rettssikkerheten er svært godt ivaretatt. Uavhengige domstoler og uavhengige dommere er forutsetninger for et vel-fungerende demokrati. Samtidig er det selvsagt forbedringspunkter også ved norske domstoler. Saksbehandlingstiden er et eksempel på dette.

DA har satt i gang LOK-prosjektet. Hvilke forventninger har du til dette?

- Ledelse, organisering og kompetanse er tre stikkord som har stor betydning for utviklingen av domstolene. Gjennom økt satsing på ledelse tror jeg domstolledere blir tryggere i rollen på seg selv som leder, noe som vil gi resultater i form av både kvalitet, saksbehandlingstid og trivsel. Organiseringen er viktig for hvordan vi skal få raskere saksavvikling. Her vil det være viktig å fange opp de beste eksemplene på organisering av ulike arbeidsoppgaver for blant annet å motivere. Kompetanse vil være nødvendig for blant annet å kunne utnytte fullt ut både den faglige og tekniske utvikling som skjer i domstolene.

Hvordan ser du for deg fremtidens domstoler?

- Domstolene forandres nå raskt, spesielt i førsteinstans. Tinglysingen flyttes suksessivt over til Statens kartverk og antallet

tingretter skal ned fra 92 til 66. Det betyr at vi får større domstolsenheter og at den dømmende funksjonen blir tydeligere. Samtidig kommer nye tvisteløsninger og snart en ny tvistelov. Rettsmegling er allerede etablert i et flertall av domstolene, og dommerrollen er i forandring.

- Vi ser også at domstolene får større og mer kompliserte straffesaker med flere tiltalte, en rekke advokater, tolking og av og til store sikkerhetsutfordringer. Dette gjør de store straffesakene vanskeligere. Medienes interesse for det som foregår i domstolene øker, og det blir et sterkere press på dommerne.

- Alt dette krever selvsagt først og fremst gode dommere med et sterkt faglig ståsted. Samtidig vil det også kreve domstoler med fleksibilitet, høy kompetanse hos alle medarbeidere og med en høy servicegrad. Det er en viktig oppgave for DA å bidra til denne utviklingen.

Synes du at domstolene burde bli mer lik hverandre?

- Jeg tror at borgerne og domstolenes brukere og aktører ønsker at domstolene skal framstå noenlunde likt, og at alle domstoler står for de samme verdier. Dette er en av grunnene til at DA har satt i gang et arbeid med å utforme en felles visjon og et felles verdigrunnlag for domstolene. Det er også viktig å øke folks kunnskap om domstolene.

- Men selvsagt skal hver dommer være uavhengig i sin dømmende funksjon. Det er helt avgjørende at borgerne stoler på dommernes og domstolenes uavhengighet. Domstolene skal ikke være avhengig av andre samfunnsinteresser. Nettopp i en tid der både bedrifter og organisasjoner er i søkelyset for ulike bindinger er det viktig å få slått fast dette.

Mange ansatte er berørt av strukturendringene i domstolene og overføringen av tinglysingen til Statens kartverk. Får de god nok oppfølging?

- Alle gjør så godt de kan for å følge opp medarbeidere i en omstillingssituasjon. Jeg tror de får en god oppfølging. Men ut fra erfaring vet jeg at det er sjelden at noen i en slik situasjon føler at de har fått nok oppfølging. For DA er det viktig å bidra til at disse prosessene involverer de ansatte. Et godt arbeidsmiljø og trykke og kompetente medarbeidere er av stor betydning for hvordan domstolene fungerer.

Fra 1. januar 2006 skal også jordskifterettene administreres av DA. Hvilke konsekvenser får det?

- Reformen, som også omfatter tilsynsutvalg, innstillingsråd og sidegjøremålsregister, vil bety en utvikling av dommerrollen i jordskifterettene. Integreringen av jordskifterettene i DA vil også kunne bety en mer effektiv utnyttelse av administrative ressurser. Det er viktig å understreke at det er forskjell på de alminnelige domstolene og jordskifterettene, samtidig må vi også være åpne for å utnytte ressurser som for eksempel bygninger på en fornuftig måte.

Hva forventer du deg av 2005?

- At vi klarer å bygge ned restanser i domstolene og få ned saksbehandlingstiden er selvsagt viktig. En mest mulig smertefri overgang til LOVISA for alle domstolene vil gi mer rasjonelle arbeidsprosesser. Enda større vekt på ledelse og ledelsesutvikling, noe som vil være viktigere desto større domstoler vi får. Høyt kompetente domstoler med kvalitet, service og effektivitet. Vi har fortsatt mye å strekke oss etter, selv om det er grunn til å være stolt over virksomheten ved de norske domstolene.

ET BLIKK PÅ UTVALGTE RETTSSAKER I 2004

“STEMOR-SAKEN”

Frostating lagmannsrett stadfestet i februar Trondheim tingretts avgjørelse i den såkalte stemor-saken. Den tiltalte, en 25 år gammel kvinne, ble kjent skyldig.

Det ble i etterkant en debatt om juryen skal gi begrunnelse ut over å svare ja eller nei på skyldspørsmålet. Mange mente dommen kunne brukes som argument for å avskaffe juryordningen. Saken førte også til debatt om dommerens, sakkyndiges, aktorats og forsvareres rolle i retten.

Rask narkodrom

Stavanger tingrett: En fredag kveld ble 21-åringen fra Skien tatt med ett kilo hasj. På mandag ble han dømt til fengsel i 120 dager.

Det er mulig å være så rask når den siktede eller tiltalte tilstår forholdet, uttalte Olav T. Laake, daværende sorenskriver i Stavanger tingrett.

“Finance Credit-saken”

Oslo tingrett: Det ble et stort mediekjør rundt Finance Credit-saken, hvor saksforholdet involverte store summer penger. Ved siden av dette ble det også en del utspill om bruk av varetekt og det faktum at både dommeren, de tiltalte, en advokat og flere sentrale vitner i Finance Credit-saken var frimurere. Det siste førte til spørsmål i pressen om inhabilitet.

“Catwalk-saken”

Rettsaken etter et knivdrap utenfor et diskotek i Oslo, førte til debatt om pårørendes rettigheter.

Offerets pårørende forklarte i media at de var sjokkerte over hvordan de er blitt behandlet i rettsoppgjøret og påpekte blant annet at:

- Språkbruken var fremmed og kald
- De var ikke sikret tilhørerplass
- Bistandsadvokatens rolle er uklart
- De ikke kunne kommunisere med aktor
- De ikke fikk tilbud om hjelp eller krisepsykiatri
- De ikke ble informert skikkelig om videre saksgang
- For sen og for snever adgang til ménerstatning

Familien har opprettet et eget minnefond og var i dialog med Justisdepartementet i forkant av et forslag om utvidede rettigheter for pårørende som ble fremmet Stortinget.

Advokat dømt for elendig innsats i retten

Oslo tingrett: Etter åtte dager i retten kom dommeren til at advokatens innsats var så skral at hun dømte ham til å betale 15 000 kroner til staten som erstatning for meningsløs rettsak.

Klienten tapte, men ikke nok med det. I dommen ble saksøkernes advokat hudflettet i oppsiktsvekkende krasse vendinger.

I en gjennomgang over advokatens innsats endte dommeren opp med å forlange at advokaten skal betale erstatning til staten for å ha bidratt til en unødvendig rettsak.

POLITISK REKLAME

Oslo tingrett: TV Vest AS tapte i rettsaken om retten til å sende politisk reklame. Tv-kanalen sendte før kommune- og fylkestingsvalget i 2003 tv-reklame for Pensjonistpartiet.

“Retten finner likevel ikke å kunne tilkjenne staten saksomkostninger idet TV Vest AS på grunn av de prinsipielle rettsspørsmål saken reiser hadde fyldestgjørende grunn til å la saken komme for retten”, skrev tingretten i dommen.

Sykehusdrapet i Arendal

Agder lagmannsrett: I mars ble tre søsken funnet skyldige i å ha drept sin far, som var innlagt på sykehus da drapet skjedde. Den dreptes kone, som også var tiltalt, ble frifunnet. Alle de fire hadde blitt frikjent i første instans. Dommen ble mye debattert, mange mente farens umenneskelige overgrep over mange år var sterkt formildende.

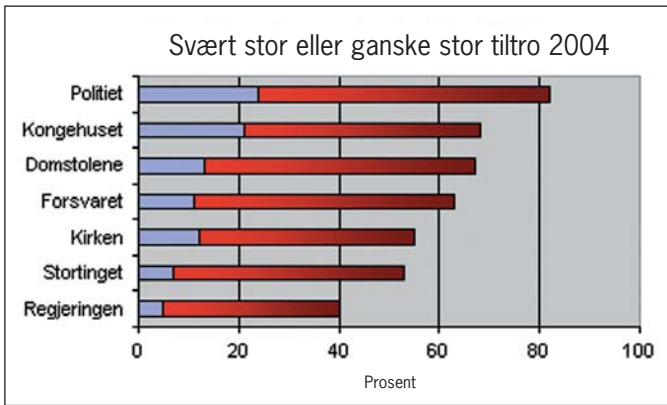

67 prosent av befolkningen over 15 år svarer at de har svært stor, eller ganske stor, tiltro til domstolene. Dermed har tiltroen til domstolene økt noe det siste året. Det viser en undersøkelse utført av MMI (Markeds- og mediainstituttet) november 2004.

Tiltro i forhold til andre samfunnsinstitusjoner

Selv om 67 prosent har svært stor, eller ganske stor, tiltro til domstolene så er det fortsatt 27 prosent som aktivt sier de har lav, eller meget lav tiltro til domstolene.

Domstolene har økende tillit i forhold til flere andre samfunnsinstitusjoner. I MMIs rangering kommer nå domstolene som nummer 10 av 27 undersøkte samfunnsinstitusjoner. Domstolene har en høyere plassering enn i fjor på listen over dem med høyest tiltro i samfunnet. Politiet, bankene og kongehuset har for eksempel høyere tiltro, mens Forsvaret, Regjeringen og Stortinget har lavere tiltro.

I følge målingen har tiltroen til domstolene økt noe i løpet av 2004. Det er nå tre prosent flere enn i 2003 som sier at de har tiltro til domstolene. 54 prosent oppgir at de har ganske stor tiltro og 13 prosent at de har svært stor tiltro til domstolene. Det har ikke siden 1997 vært like stor tiltro til domstolene i en høstmåling.

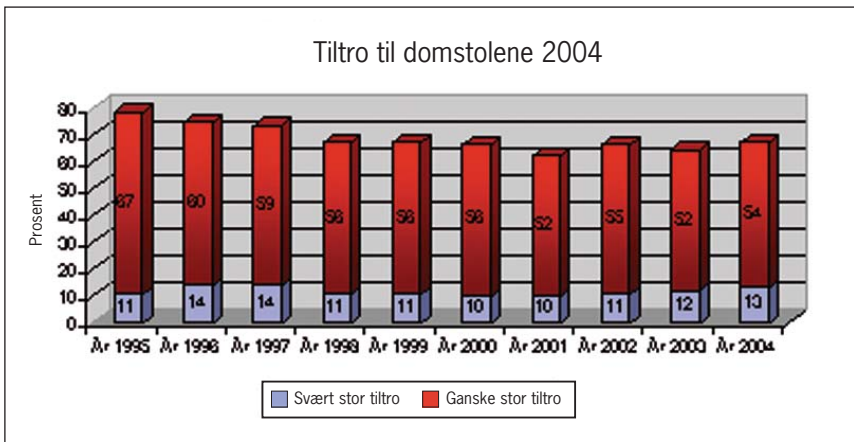
Etter kjønn, alder, inntekt, geografi, utdanning og partisypati

Det er først og fremst kvinner (+ 8 prosent) som har fått økt tiltro til domstolene. Det betyr at tiltroen til domstolene nå er like høy blant kvinner som blant menn. Folk under 25 år og over 60 har lavest tiltro til domstolene. Størst tiltro finner vi i gruppen mellom 25 og 39 år. Jo høyere husstandsinnkomst dess høyere tiltro. Tilsvarende er det høyere tiltro blant de med universitetsutdanning, og lavest hos dem med kun folkeskole-nivå. Geografisk er det høyest tiltro i Oslo og lavest i Nord-Norge. Når det gjelder politisk ståsted er tiltroen høyest blant de som sympatiserer med Venstre og Høyre (over 80 prosent) og lavest blant RV- og Frp-velgere. (ca 50 prosent).

Når undersøkelsen brytes ned slik, er den statistiske usikkerheten større.

Metode

MMI har i mange år målt befolkningens tillit til ulike samfunnsinstitusjoner. Et utvalg av befolkningen over 15 år har i personlig intervju valgt blant forhåndsdefinerte svar. 1040 personer ble intervjuet gjennom personlige besøk i november 2004. Tallene er avveid på kjønn og alder i henhold til offentlig statistikk. Det må beregnes en feilmargin på ca. 1,9-4,5 prosent.

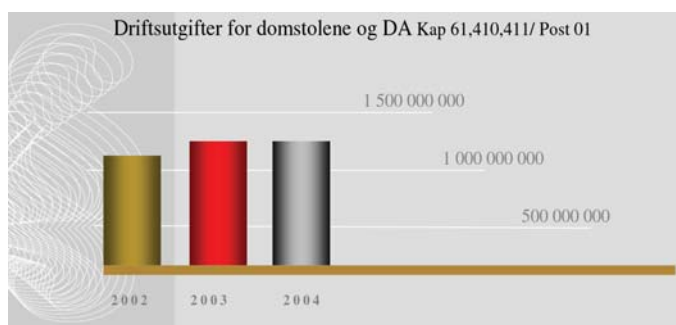
Domstolenes ressursbruk

ØKONOMISKE NØKKELTALL FOR DOMSTOLENE

KAP. 61 HØYESTERETT (JF. KAP. 3061)

Post 01 Driftsutgifter

Sum bevilgning	54 480 954,00
Regnskap 2004	53 904 539,95
Mindreutgift	576 414,05

Kap 414 Domsutgifter er ikke inkludert.

Mindreutgiften på kap. 61 Høyesterett er primært knyttet til Høyesteretts drift.

KAP. 410 TINGRETTENE OG LAGMANNSRETTENE (JF. KAP. 3410)

Post 01 Driftsutgifter

Sum bevilgning	1 246 450 955,43
Regnskap 2004	1 222 740 618,08
Mindreutgift	23 710 337,45

Post 21 Spesielle driftsutgifter

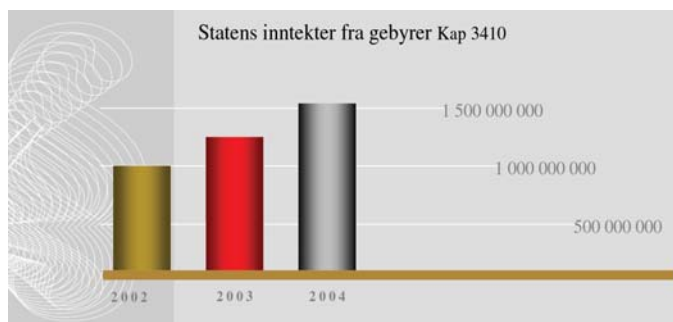
Sum bevilgning	87 492 000,00
Regnskap 2004	96 106 680,34
Merutgift	- 8 614 680,34

Posten dekker utgifter som etter rettsgebyrloven er inkludert i rettsgebyret, blant annet kunngjøringsutgifter, forkynnelser som er nødvendig etter loven og utgifter til rettsvitner. Det konstateres at bevilgningen ikke var tilstrekkelig.

KAP. 3410 RETTSGEBYR (JF. KAP. 410)

Post 01 Rettsgebyr

Sum bevilgning	1 345 568 000,00
Regnskap 2004	1 323 370 176,01
Mindreinntekt	22 197 823,99

Gebyrer representerer 98% av inntektene.

Inntektene på posten er regelstyrt. På posten føres inntekter fra gebyrpliktige oppgaver i domstolene i forbindelse med sivile saker, tinglysing, skjønn, tvangsforretninger, skifte, konkurs m.m. Bevilgningen ble i Innst. S. nr. 250 (2003-2004) økt som følge av økning i rettsgebyrsatsen, samt som følge av at multiplikatoren for begjæring om tvangsfullbyrdelser etter rettsgebyrlovens § 14 ble økt. I Innst. S. nr. 59 (2004-2005) ble bevilgningen redusert pga at tallet på tvangsavviklinger i 2004, som følge av at fristen for aksjeselskap til å sette opp aksjekapitalen gikk ut ved utløpet av 2003, ble lavere enn forventet.

Inntektene ble imidlertid lavere enn de anslag som har blitt lagt til grunn, og for året samlet sett fremkommer en mindreinntekt på ca. 22,2 mill. kr.

Post 03 Diverse refusjoner

Regnskap 2004	9 717 152,12
Merinntekt	- 9 717 152,12

Posten dekker diverse refusjoner som skal brutto inntektsføres ved alle domstolene i første og andre instans. Posten dekker blant annet refusjoner i forbindelse med energiavregninger og refusjoner i forbindelse med oppdrag som DA utfører for andre virksomheter.

Post 04 Lensmennenes gebyrinntekter

Sum bevilgning	288 442 000,00
Regnskap 2004	237 231 870,54
Mindreinntekt	51 210 129,46

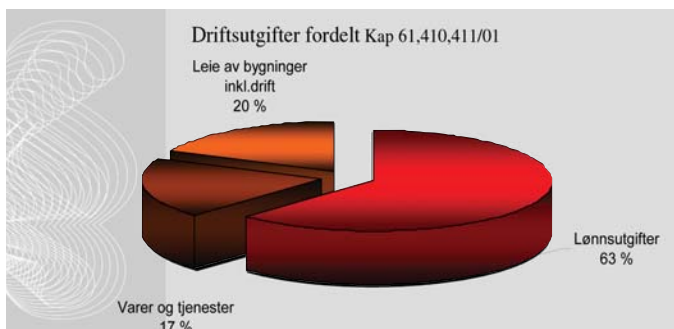
Posten er skjønsmessig fastsatt og dekker i første rekke gebyrene som lensmennene, i egenskap av namsmenn, innkrever i forbindelse med tvangsforretninger. Bevilgningen ble økt i Innst. S. nr. 250 (2003-2004), som følge av økt rettsgebyrsats,

økning i multiplikatoren og med bakgrunn i regnskapstall for 2003. Inntektene ble imidlertid lavere enn de anslag som ble lagt til grunn, og for året samlet sett fremkommer en mindreinntekt på 51,2 mill. kr.

KAP. 411 DOMSTOLADMINISTRASJONEN (JF. KAP. 3411)

Post 01 Driftsutgifter

Sum bevilgning	48 810 201,16
Regnskap 2004	46 327 021,53
Mindreutgift	2 483 179,63

I 2005 skal Domstoladministrasjonens avdeling i Oslo flyttes til Trondheim. I den forbindelse vil det påløpe omstillingsutgifter, utgifter til kompetanseoverføring, engangsutgifter til inventar og utstyr, og flytteutgifter. Det er derfor styrt mot en overføring av midler fra 2004 i 2005 for å kunne ta disse utgiftene uten at det skal gå på bekostning av den øvrige driften.

KAP. 414 DOMSUTGIFTER

Post 01 Driftsutgifter

Sum bevilgning	73 457 000,00
Regnskap 2004	72 856 220,31
Merutgift	- 600 779,69

Utgiftene er regelstyrt og knyttet til antall behandlede straffesaker og omfanget av disse. For året samlet sett fremkommer en merutgift på i ca 0,6 mill. kr.

DOMSTOLENES BEMANNING

31.12.04 var det til sammen 1713 fast ansatte i Høyesterett, lagmannsrettene, tingrettene og Domstoladministrasjonen.

Norges Høyesterett

I Høyesterett var det 31.12.04 til sammen 59 ansatte. Tallet er fordelt på 19 dommere og 40 saksbehandlere/administrative ledere.

Lagmannsrettene

I lagmannsrettene var det 31.12.04 til sammen 246 ansatte. Tallet er fordelt på 155 dommere/domstolledere og 91 saksbehandlere/administrative ledere.

Tingrettene

I tingrettene var det 31.12.04 1335 ansatte. Tallet er fordelt på 337 domstolledere/dommere, 168 dommerfullmektige og 830 saksbehandlere/administrative ledere

Domstoladministrasjonen

I Domstoladministrasjonen (DA) er det totalt 73 ansatte. 43 av disse har arbeidssted i Trondheim, mens 30 er ansatt i IT-enheten i Oslo. En del av DAs ansatte i Oslo er midlertidig engasjert i deltidsstilling, knyttet til ulike prosjekter.

Kjønnsfordeling blant dommere

Domstol	Menn	Kvinner
Høyesterett	74%	26%
Lagmannsrett	72%	28%
Tingrett	72%	28%

ARBEIDSMILJØ I DOMSTOLENE

HAMUs arbeid

HAMU (Hovedarbeidsmiljøutvalget for domstolene) har i 2004 fortsatt arbeidet med å synliggjøre viktigheten av et systematisk HMS-arbeid i domstolene. Hovedpunktene i HAMUs handlingsplan har i stor grad vært tema som kan knyttes til arbeidsmiljø og omstilling i domstolene.

Som en oppfølging til HAMUs handlingsplan har DA arrangert to HMS-kurs for domstolene. Det har vært 25 deltakere på hvert kurs, fordelt på ledere, verneombud og tillitsvalgte. Kursinnholdet har spesielt vært rettet mot verneombudets og lederens rolle, psykososialt arbeidsmiljø og omstilling. Hovedverneombudet og representanter fra DA har vært foredragsholdere, samt to eksterne konsulenter innen temaene humor/arbeidsglede og stressmestring. Det vil bli holdt to HMS-kurs for domstolene også i 2005.

HAMU har vært opptatt av å synliggjøre arbeidsgivers rolle i omstillingsprosessen. Det har derfor blitt lagt vekt på å ta opp dette på domstolbesøk, regionale samlinger, fagsamlinger

og møter. I tillegg har DA gitt bistand til domstoler som har hatt spesielle utfordringer.

Et annet av HAMUs hovedpunkter har vært å motivere flere domstoler til å inngå avtale om inkluderende arbeidsliv og arbeide målrettet for å forebygge og redusere sykefraværet. I løpet av 2005 vil gjeldende retningslinjer for oppfølging av sykmeldte bli videreutviklet. HAMU har også vedtatt nye rammer for hovedverneombudet, samt vedtatt at det skal etableres et forum for verneombud. Første samling for verneombudene er planlagt i første halvdel av 2005.

I tillegg har HAMU opprettet HMS-pris for domstolene. Tanken er at prisen på inntil kr. 25.000,- skal motivere domstolene til å legge mer vekt på HMS i sitt arbeid. Prisen skal også være en påskjønnelse til en domstol som har utmerket seg i dette arbeidet. Alle domstolene kan nomineres.

Det har blitt arrangert en samling for AKAN-kontaktene, noe som også vil bli videreført i 2005.

Likestilling

Det er tidligere inngått en egen særavtale om likestilling i domstolene mellom Justisdepartementet og tjenestemannsorganisasjonene.

DA har ikke iverksatt generelle tiltak for å fremme likestilling i domstolene i 2004. Pr. 31.12.04 er det en stor overvekt av kvinner i saksbehandlerstillinger, og en overvekt av menn i dommerembetene. Det er ønskelig å jevne ut dette, men man må se en slik endring over noe tid. I saksbehandlerstillingene er det en svært liten utskifting, noe som gjør at få faste

stillinger lyses ut. Det må også tas i betraktning at tinglysningsoppgavene fases ut, noe som medfører en reduksjon totalt sett i antall saksbehandlerstillinger i domstolene.

I 2005 planlegges kurs for alle tilsetningsrådene for saksbehandlere i domstolene. Likestilling vil være ett av temaene som vil bli berørt i forbindelse med opplæring i tilsetningsprosessene. Det er igangsatt arbeid med livsfasepolitikk for dommere, der flere av forslagene til tiltak er basert på at flere kvinner er rekruttert inn i dommerembeter. I tillegg er det vektlagt at stadig flere av dommerne vil være i en høy aldersgruppe, noe som medfører behov for å tilrettelegge arbeidet også med tanke på denne aldersgruppens behov. Livsfasepolitikk for dommere er planlagt ferdigbehandlet i løpet av sommeren 2005.

Hovedverneombudet

Hovedverneombudet for domstolene er fast medlem av HAMU. Det ble i 2004 vedtatt en frikjøpsordning av hovedverneombudet i 100% stilling, denne vil bli iverksatt våren 2005.

Hovedverneombudet har deltatt i flere samlinger og møter med domstolene, samt vært samtalepartner og bidratt i prosesser og konkrete arbeidsmiljøspørsmål i enkelte domstoler. Det har vært en merkbart økning av henvendelser fra domstolene, både fra verneombud og domstolledere. Økningen kan i stor grad relateres til omstillingsprosessene.

Ansatte i Romsdal tingrett.

Moss tingrett

DOMSTOLENES LOKALER

Domstolene eier ingen lokaler, men leier fra Statsbygg eller private utleiere. Tilbud på leie av nye lokaler innhentes gjennom offentlige tilbudskonkurranser når utleierne er private.

Domstoladministrasjonen har utarbeidet en standard for domstolenes lokaler og i 2004 ble byggeprogrammet revidert. Dette fastsetter tekniske spesifikasjoner og anvendes ved tilbudskonkurransene.

Lokalsituasjonen for lagmannsrettene

Lokalsituasjonen for Hålogaland, Frostating, Eidsivating og Agder anses i hovedsak som tilfredsstillende. Agder lagmannsrett fikk i 2004 nye lokaler i Arendal som en del av de lokalmessige utvidelsene som ble gjennomført for etableringen av Aust-Agder tingrett. Borgarting lagmannsrett vil i 2005 flytte inn i nye lokaler i Oslo.

For enkelte lagmannsretter vil det imidlertid være nødvendig å ta hensyn til behov utenfor de faste rettsstedene.

Det er i 2004 arbeidet videre med nye lokaler for Gulating lagmannsrett, som har en dårlig lokalsituasjon sammenlignet med de andre lagmannsrettene. Planlagt fremdrift medfører ferdigstilling for de nye lokalene ved årsskiftet 2007/2008.

*Til venstre, over: Fra Fjordane tingrett
Til venstre: Lagmannsrettsal i Tønsberg*

Lokalsituasjonen for tingrettene

Lokalsituasjonene for tingrettene er svært varierende. En rekke domstoler har utilfredsstillende lokaler. Flere domstoler vil som et ledd i strukturendringene få nye lokaler, men det vil uavhengig av dette være mange domstoler med behov for nye eller utbedrede lokaler. Manglene ved eksisterende lokaler er i første rekke knyttet til standarden på rettsaler og kontorer. Sikkerheten for ansatte og brukere av domstolene er i denne sammenhengen et viktig forhold.

I 2004 har Aust Agder tingrett flyttet inn i utvidede lokaler, og Fjordane tingrett gjorde det samme ved årsskiftet 2004/2005. Moss tingrett, Indre-Finnmark tingrett og Eidsvoll tingrett har i løpet av 2004 flyttet inn i nye lokaler. Nordre Vestfold tingrett vil flytte inn i nye lokaler sommeren 2005.

Det er gjennomført tilbudskonkurranser for Glåmdal tingrett, Haugaland tingrett og Jæren tingrett. Innflytting i nye lokaler for disse domstolene forventes våren 2006.

Borgarting lagmannsrett flytter som tidligere nevnt ut av Oslo tinghus i 2005. Det vil bli gjennomført ombygginger i tinghuset før alle førsteinstansdomstolene i Oslo samlokaliseres i 2006. I forbindelse med etableringen av de nye førsteinstansdomstolene i Bergen, som er et ledd i strukturendringene, vil det bli gjennomført mindre ombygginger i Bergen tinghus. Den store ombyggingen av tinghuset vil imidlertid først skje etter at Gulating lagmannsrett har flyttet inn i nye lokaler.

IKT FOR DOMSTOLENE

Alle landets domstoler benytter seg av en felles IKT-plattform med en terminalserverløsning. Domstoladministrasjonen driver to store datasentre som er plassert i Oslo. En ansatt i en domstol kan jobbe fra hvilken som helst arbeidsstasjon i alle landets domstoler. På domstolene benyttes arbeidsstasjoner som er knyttet opp mot datasentrene i Oslo med et eget kryptert nett, kalt Domstolsnett (WAN).

Domstolene applikasjonsportefølje består av egenutviklede programmer og Microsoft Office produkter. Plattformene som disse applikasjonene kjører på er Windows 2000 og UNIX (Saks, Tinglys, Vigsal, Namsak, Ergosoft)

Brukersenter

DA har Brukersenter for domstolene med følgende mål:

- Drive et Brukerstøttesenter innenfor de rammer som er avtalt.
- Sørg for at alle domstoler har en stabil drift og at 1. linje og 2. linje support ytes på en for embetene akseptabel måte.
- Alle domstoler har krav på en responstid på maksimalt 1 time (tilbakemelding).
- Sikker drift av konseptet.
- Sørg for serviceavtaler med leverandører og forvaltning av nødvendige lisensavtaler.

Teknisk support fås 08:00-20:00 på hverdager, 10:00-14:00 på lørdager

Gjennomsnittlig er det ca 100 henvendelser per dag.

Henvendelsene kommer på telefon og e-post, med en fordeling på ca 70 % telefonhenvendelser og 30 % e-posthenvendelser.

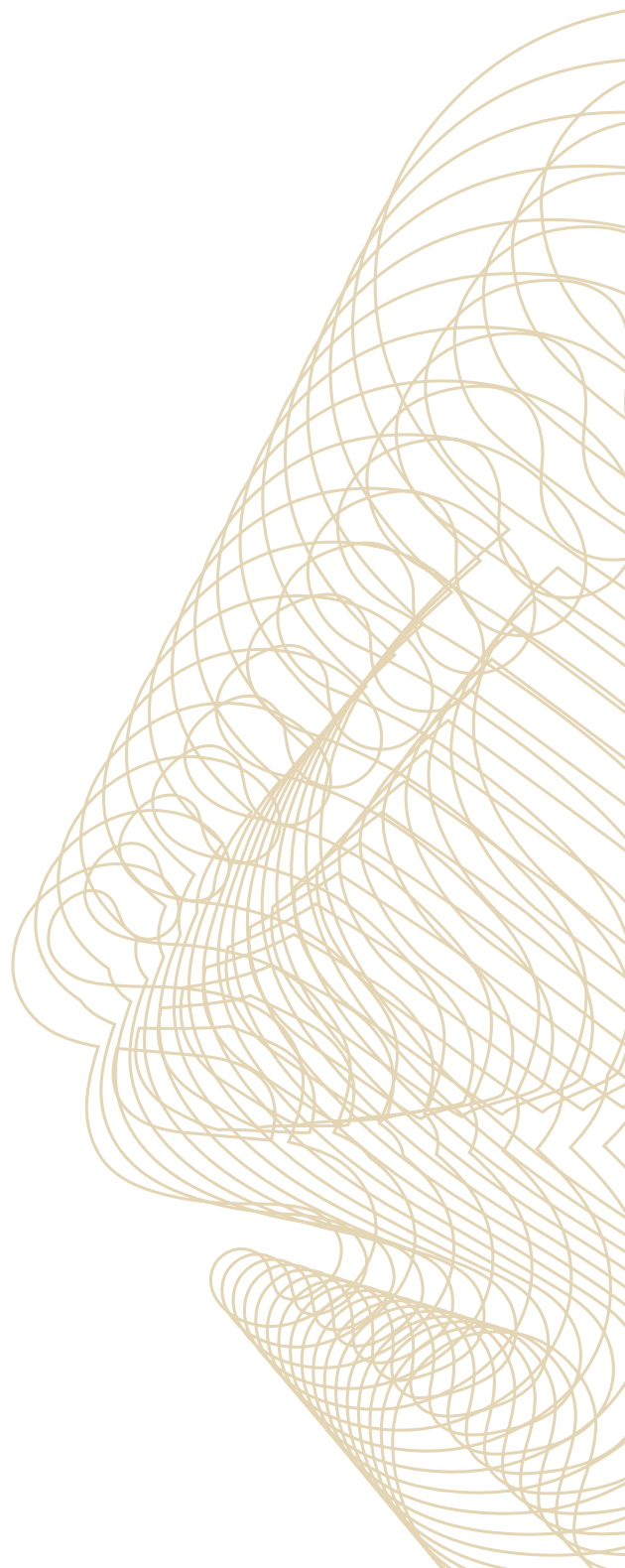
Det jobbes med mulighet til direkte registrering i helpdesken via ny Intranettløsning.

Brukersenteret har også ansvaret for drift av Tinglysingen på Statens Kartverk.

Samlokalisering

Styret i DA vedtok i 2004 at IT-enheten skal samlokaliseres med resten av DA i Trondheim, med unntak av en driftsgruppe som skal være lokalisert i Oslo.

LOVISA-prosjektet, nytt saksbehandlingssystem for domstolene er beskrevet i kapittel 5, "Utviklingen i domstolene". Andre større IKT-prosjekter er beskrevet i kapittel 7 "Domstoladministrasjonen".

Utviklingen i domstolene

RETTSMEKLING – SNART ET LANDSOMFATTENDE TILBUD.

Rettsmekling er et eksempel på viktig utviklingsarbeid i domstolene. Sorenskriver Anne Austbø har vært en av drivkreftene bak denne utviklingen, og skisserer her hovedtrekkene i ordningen.

Prøveordningen med rettsmekling startet opp i 1997 med åtte domstoler og er gradvis utvidet til i 2004 å omfatte 36 tingretter og 2 lagmannsretter. Alle de store tingrettene er med slik at tilbudet om rettsmekling det siste året har omfattet ca 75 prosent av de sivile sakene i førsteinstans. Ordningen utvides med ytterligere 16 domstoler derav 2 lagmannsretter i løpet av 2005 og er i utkastet til ny tvistelov foreslått å bli et permanent tilbud i domstolene.

Bakgrunnen for initiativet var den økende interesse for alternative konfliktløsningsmetoder rundt i verden. En av visjonene var ideen om det såkalte Multi-Door Courthouse hvor folk skal kunne velge den dør, eller den behandlingsmåte, som passer best for deres konflikt.

I norske domstoler er det lang tradisjon for at dommere tar initiativ til forlikforhandlinger og lovgivningen har gitt klare

"Partene kan ved dette spare både tid og kostnader."

oppfordringer om å ta initiativ til forlik. Dette har imidlertid oftest skjedd i forbindelse med en hovedforhandling hvor det er liten tid til slike forhandlinger. Dessuten bør dommernes aktivitet være begrenset av hensyn til muligheten for å måtte avsi en dom like etterpå dersom partene ikke ble enige.

Rettsmekling representerer på flere måter noe nytt i forhold til tradisjonelle forliksinisiativ:

- Det gis rutinemessig tilbud om et eget rettsmeklingsmøte tidlig under saksforberedelsen. Partene gis bedre tid og det blir en mer avslappet atmosfære enn under en hovedforhandling hvor situasjonen ofte oppleves tilspisset og ganske belastende for partene.
- Meklingen er basert på bestemte prinsipper og dommerne gis opplæring i både meklingsfilosofi og meklingsmetoder.
- Vanligvis er en av domstolens dommere mekler. Det kan oppnevnes meklere utenfra, men dette skjer i svært begrenset utstrekning sannsynligvis fordi partene selv må betale en mekler utenfra. Meklere utenfra forutsettes å ha meklingskompetanse eller spesiell kunnskap innen vedkommende saksområde.

- En dommer kan som rettsmekler opptre noe mer aktivt uten tanke på å bli inhabil.

"Mekleren må ofte gi mer av seg selv enn det som er vanlig fra dommerbordet." Dersom meklingen ikke fører fram, overtar en annen dommer den videre behandling av saken.

Den dommer som har meklet har taushetsplikt om det som har skjedd under meklingen.

Meklingsfilosofien går i korthet ut på at mekleren skal bistå partene til selv å tenke gjennom sine egentlige interesser og behov, og hjelpe dem til å komme fram til alternative løsninger. Det er partenes konflikt og de har best forutsetninger for å kunne komme fram til enighet. Mekleren bidrar ved hjelp av spørre- og oppsummeringsteknikker.

Proessen er uformell og det legges vekt på at partene selv skal være aktive under meklingen. I motsetning til annen tvisteløsning i domstolene hvor det kontradiktoriske prinsipp er rådende, er det under rettsmekling vanlig at mekleren har separate møter med hver av partene. Dette anses som en sentral del av meklingen og oppfattes positivt av alle medvirkende.

Det ble i 2000 foretatt en relativt omfattende evalueringsundersøkelse av prøveordningen basert på spørreundersøkelse blant parter, advokater og meklere samt en noe mer begrenset intervjuundersøkelse. Rapporten ble laget av organisasjonspsykolog Richard Knoff og fikk tittelen: "Raskere Billigere Vennligere". Undersøkelsen konkluderte med at det ikke var tvil om at rettsmekling kunne innføres som en generell ordning. Tvistemålsutvalget har i sin utredning NOU 2001:32 Rett på sak, sett mekling som svært sentralt i behandlingen av sivile tvister.

Anne Austbø – Sorenskriver i Asker og Bærum tingrett.

For partene betyr rettsmekling en mulighet for å få løst saken på et tidlig tidspunkt i prosessen. Partene kan ved dette spare både tid og kostnader. For mange parter oppleves ikke minst det å slippe belastningen ved å gjennomføre en retts sak som en stor lettelse. Meklingen skjer i en mer uformell atmosfære og situasjonen er ofte ikke så tilspisset som under en hovedforhandling. Partene har mulighet til å komme fram til mer skreddersydde løsninger enn ved en domsavgjørelse. En domsavgjørelse gir ikke alltid den rimeligste løsning og ved mekling har partene selv kontroll med resultatet.

For domstolene betyr rettsmekling at en del saker kan løses på relativt kort tid og med bruk av mindre ressurser. Mekleren bør riktig nok bruke en del tid til forberedelsen til meklingen, men tiden til eventuell domsskriving er betydelig lengre. Det sier seg selv at det er svært arbeidsbesparende å løse en sak i løpet av et 3-4 timers meklingsmøte i stedet for flere dager eller uker i rettsmøte.

Mange dommere opplever meklerrollen som svært meningsfull og givende. Meklerrollen krever at større aktivitet fra meklere side da prosessen er avhengig av at mekleren tar initiativ og greier å få til en god kommunikasjon. Mekleren må ofte gi mer av seg selv enn det som er vanlig fra dommerbordet. Dette oppleves som en god avveksling fra det tradisjonelle dommerarbeid.

Resultatene fra rettsmekling varierer en del fra domstol til domstol både når det gjelder hvor mange saker som mekles og når det gjelder resultatet av meklingen. I snitt mekles ca 20 prosent av de sivile saker som det er mulig å mekle i. Av disse inngås det forlik i meklingsmøtet i ca 70% av sakene og i enkelte domstoler oppnås forlik i 90% av sakene. En del saker forlikes også kort tid etter meklingsmøtet, sannsynligvis som følge av den prosess som er satt i gang.

Utvidelsen av prøveordningen de to siste årene gjør at mange små domstoler i distrikter med lange avstander er kommet med i ordningen. De lange reiseavstandene gir spesielle utfordringer ved vurderingen av hvorvidt det skal besluttes rettsmekling da en mekling som ikke fører fram, medfører ekstra kostnader. Habilitetsproblemer skaper også en del utfordringer i domstoler med bare en sorenskriver og en dommerfullmektig. Erfaringene er foreløpig noe begrenset.

Rettsmekling er i ferd med å bli en permanent konfliktløsningsmetode i norske tinghus. Den nye tvisteloven med blant annet forslag til en egen småkravsprosess kan være med å etablere flere dører slik at vi snart kan tale om levende Multi-Door Courthouses også i Norge.

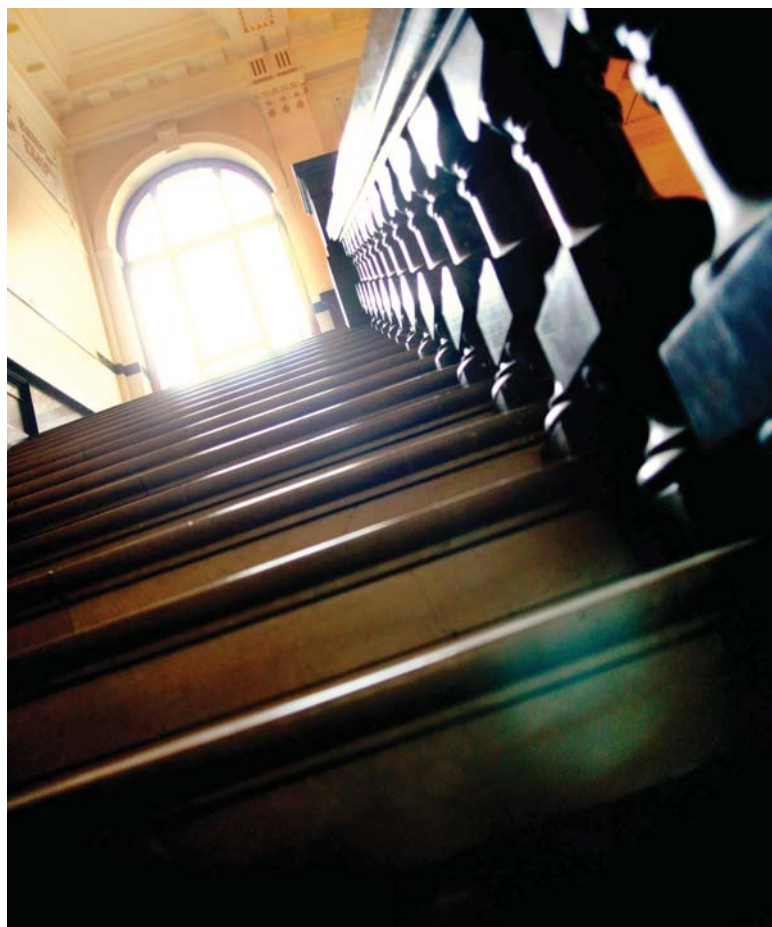
DA har det overordnede ansvaret for kompetansearbeidet i domstolene. Deler av kompetansearbeidet er lagt til fire utvalg, som ble oppnevnt 1. januar 2004 med funksjonstid på tre år. Modellen innebærer at det er opprettet kompetanseutvalg for dommere, saksbehandlere og dommerfullmektiger. I den nye modellen har utvalgene ansvaret og beslutningsmyndigheten når det gjelder de faglige kompetansetiltakene. Tiltakene utformes, slik det fremgår av mandatene, på bakgrunn av de strategier og prioriteringer DA presenterer i forbindelse med tildeling av midler. DA har ansvaret for kompetansetiltak innen administrasjon/ledelse/IKT. Her har Kompetanseutvalget for dommere og Kompetanseutvalget for saksbehandlere en rådgivende funksjon. Studiepermisjonsutvalget for dommere er også en del av det samlede kompetanseutviklingsarbeidet.

Utvalgsarbeidet – Kompetanseutvalgene og Studiepermisjonsutvalget

KOMPETANSEUTVALGET FOR DOMMERE (KFD) HAR SEKS MEDLEMMER.

Sorenskriver Geir Engebretsen, Nedre Romerike tingrett, leder
Førstelagmann Rune Fjeld, Gulating lagmannsrett
Tingrettsdommer Mette Hertzberg, Oslo tingrett
Sorenskriver Jon Høyland, Jæren tingrett
Lagdommer Inger Lyng, Hålogaland lagmannsrett
Lagdommer Vegard Sunde, Eidsivating lagmannsrett

Kompetanseutvalget for dommere kom, på grunn av prosessen rundt oppnevningen, i gang med sitt arbeid først i månedsskiftet februar/mars 2004. Utvalget fikk en travel oppstartsperiode, da

fokus måtte konsentreres om programmet på dommermøtet og på kursprogrammet høsten 2004. Programmet for våren 2004 var lagt av det avtroppende Etterutdanningsrådet for dommere. Fra høstprogrammet kan nevnes SEND-seminar i Finland om domstolledelse, Barneloven, Gjeldsordning og tvangsfullbyrdelse, Strafferett og straffeprosess – tingrettene, Studietur til Strasbourg og Luxembourg, Videregående kurs i rettsmekling, Strafferett og straffeprosess – lagmannsrettene, Etikk for dommere, Startkurs III, Flerkulturelle spørsmål og Praktisk straffesaksarbeid.

KFD har i 2004 utarbeidet et program for kursvirksomheten i 2005. Budsjetttrammen er også økt, ut fra behovet for videre satsing på kompetansearbeidet blant dommerne. Utvalget peker selv på dette behovet i sin årsrapport, og henviser til generelle utviklingstrekk som økt innslag av større og komplekse straffesaker med flere aktører og til dels stort tolkebehov, økt generelt arbeidspress i domstolene og økt fokus på saksbehandlingstider, innføringen av alternative tvisteløsningsformer (rettsmekling og nye regler for behandlingen av barnefordelingsaker) og økt fokus på menneskerettighetsaspektet.

KOMPETANSEUTVALGET FOR SAKSBEHANDLERE (KFS) BESTÅR AV:
Konsulent Berit Opedal Windheim, Hardanger tingrett, leder
Opplæringsleder Øystein Brevik, Oslo tinghus
Administrasjonssjef Ove Engen, Eidsivating lagmannsrett
Konsulent Tove Nilssen, Aust-Agder tingrett
Sorenskriver Randi Haukebø, Eidsvoll tingrett
(Dommerrepresentant)

KFS har i 2004 lagt vekt på å lage et program basert på innmeldte behov fra saksbehandlerne, på samme måte som tidligere år.

Utviklingen av det nettbaserte studiet "ju\$tin@", juss for saksbehandlere i domstolene, ble støttet av Statskonsult med kr. 100 000. Dette arbeidet er videreført i 2004, med et nytt kull i grunnmodulen og igangsetting av utvikling av to nye moduler, Tvangssaker og Skiftesaker. Interessen for studiet er fortsatt svært stor. Til første kull, som startet tidlig i februar 2004, ble det registrert 176 søkere, av disse ble 24 studenter tatt opp. Til kull II ble det mottatt 80 søknader til 24 plasser. KFS anser dette arbeidet for å være en svært viktig satsing for å sikre skolerte saksbehandlere i domstolene, noe som vil bidra til at det arbeidet som gjøres vil være av høyere kvalitet. Utvalget mener også det ligger til rette for at denne voksende gruppen med skolerte saksbehandlere kan bli viktige brikker i faglige, regionale nettverk i fremtiden.

KOMPETANSEUTVALGET FOR DOMMERFULLMEKTIGER (KDF) HAR FØLGENDE MEDLEMMER:
Dommerfullmektig Irene Utgaard Aasen (leder), Oslo tingrett
Dommerfullmektig Bjørn Åge Hamre, Bergen tingrett
Sorenskriver Geir Engebretsen (KFD-representant), Nedre Romerike tingrett

KDF ble oppnevnt våren 2004, og har i det første året prioritert å komme i gang med tiltak som kan nå frem til flest mulig dommerfullmektiger, med høy faglig relevans. For å kunne utnytte de økonomiske midlene best mulig ble det lagt opp til at kursholder reiser ut til dommerfullmektigene. KFD har derfor valgt å etablere regionale kurs/studiedager, hvor alle dommer-

fullmektiger innenfor nærmeste region oppfordres til å søke på kurset. Interessen for opplegget og evalueringene viser at det er et betydelig behov for slike tiltak. De regionale studiedagene vil derfor bli videreført og tilbudet utvidet i 2005.

I tillegg har dommerfullmektigene fått anledning til å melde seg på ledige plasser på kurs som går i regi av Kompetanseutvalget for dommere. Tilbudet har vært begrenset til dommerfullmektiger som har tilhørighet til domstoler i nærheten av kursstedet. Det har vært betydelig interesse for deltakelse i kurs i regi av Kompetanseutvalget for dommere.

KDF har også satt i gang et arbeid med å revidere det etablerte Dommerfullmektigkurset, som i mange år har vært arrangert av Juristenes Utdanningssenter (JUS). Disse kursene har frem til opprettelsen av KDF vært det eneste sentrale kompetanseutviklingstiltaket som er rettet direkte mot dommerfullmektigene. Det er avholdt to møter med JUS og i tillegg møte med tre dommere, som nå har påtatt seg ansvaret for videreutvikling og bearbeiding av dommerfullmektigkurset.

STUDIEPERMISJONSUTVALGET FOR DOMMERE (SFD) HAR DISSE MEDLEMMENE:

Tingrettsdommer Inger Myhr, Indre Follo tingrett, leder
Lagdommer Ole Johan Lund, Frostating lagmannsrett
Sorenskriver Kari Johanne Bjørnøy, Aust-Agder tingrett

SFD ble oppnevnt 1. januar 2004, og har en funksjonstid på tre år.

Utvalget har i 2004 i hovedsak arbeidet med å behandle søknader om permisjon i 2005. Utvalget mottok 24 søknader, og innvilget 11 permisjoner innenfor den økonomiske rammen på 4,0 mill. som er tildelt utvalget for 2005. I tillegg har utvalget drøftet studiepermisjonsordningen generelt, og sendt brev til Domstoladministrasjonen og Den norske Dommerforening om ordningens økonomiske situasjon.

De 11 permisjonene som er gjennomført i 2004 ble innvilget i 2003. Disse er fulgt opp av SFD, og rapporter er distribuert til utvalget og til aktuelle fagmiljøer i Domstoladministrasjonen.

DOMSTOLADMINISTRASJONENS KOMPETANSETILTAK FOR DOMSTOLENE

Lederutvikling i domstolene

Å bidra til god ledelse i domstolene er en prioritert oppgave for DA.

For å bidra til utvikling og bevisstgjøring av lederrollen for den enkelte leder har det i de senere årene vært satt inn betydelige ressurser på lederutviklingsprogram for ledere i domstolene.

Tradisjonelt har dommerrollen vært en sentral del av det å være domstolleder. DA ser behov for en utvikling i domstolene hvor lederrollen blir mer fremtredende og hvor forståelsen av lederrollen baseres på at ledelse er krevende, tar tid og er en kontinuerlig prosess, og at det nødvendige fokuset på lederrollen vil måtte gå på bekostning av dommerrollen. Domstolledere vil måtte gjøre en avveining mellom å lede

domstolen og dens medarbeidere, og å delta i den dømmende virksomhet, og denne avveiningen vil kunne være krevende. Det er derfor avgjørende at det settes fokus på ledelse og lederrollen i domstolene og at det utvikles konkrete krav til ledere og ledelsesprinsipper. Dette er forhold som vurderes særskilt i LOK-prosjektet, som er omtalt i kapittelet om Domstoladministrasjonen.

For å støtte opp om denne utviklingen ble et tidligere lederutviklingsprogram avsluttet 2004 og arbeidet med etablering av et nytt tilpasset lederutviklingsprogram igangsatt. Ambisjonen er å kunne tilby et spesialtilpasset lederutviklingsprogram til alle ledere i domstolene. Hvor raskt det vil kunne tilbys til alle er avhengig av budsjettammene de nærmeste årene.

Den første gruppen bestående av førstelagmennene og 9 domstolledere ved de største tingrettene startet det nye programmet i desember 2004, mens den andre gruppen bestående av domstolledere ved 16 mellomstore domstoler starter i februar 2005. Erfaringene fra de første KUL-programmene var at det ville gi et større utbytte for deltakerne dersom de deltok på samlinger med ledere ved tilnærmet like store domstoler. Disse vil i stor grad ha de samme lederutfordringene, og ved å bringe disse gruppene sammen vil opplegget i større grad kunne tilpasses deltakernes spesielle utfordringer og behov. En slik sammensetning av gruppene anses også riktig i forhold til å fremme erfaringsutveksling både i og utenfor programmene.

Det er allerede besluttet å igangsette en tredje gruppe i desember 2005, denne gruppen vil bestå av 21 domstolledere.

IKT-kurs

Satsingen på Agresso-kurs, som var igangsatt høsten 2003, bli videreført i 2004. Ut over dette ble ressursene innen IKT-kurs brukt i forbindelse med utrulling av LOVISA, domstolens nye saksbehandlingssystem.

HMS

Det er holdt to HMS-kurs i 2004, ett i Trondheim og ett i Kristiansand. Det har vært 25 deltakere på hvert av kursene, fordelt på ledere og verneombud og noen tillitsvalgte. Kursinnholdet har hovedsakelig vært knyttet til verneombudets og lederens rolle, psykososialt arbeidsmiljø og omstilling.

Det har blitt arrangert en samling for domstolens AKAN-kontakter. Hovedtemaet var gjennomgang av nye AKAN-retningslinjer.

Pedagogiske virkemidler

Det nye intranettet, som tidlig i 2005 er på plass etter test- og pilotfase i 2004, vil bli primærkilden for informasjon om virksomheten innen kompetansearbeidet. I tillegg forventes denne teknologien å åpne for flere funksjoner, som ulike typer diskusjonsgrupper og prosjekttrom. Det er lagt ned betydelig arbeid i 2004 for å sikre at kompetansearbeidet drar nytte av de mulighetene som åpner seg via intranettet.

Det er i 2004 gjennomført betydelig opplæringsaktivitet via e-læring. (Med e-læring menes her elektronisk formidling av

informasjon og kommunikasjon i opplæringsøyemed) Saksbehandlerstudiet "ju\$tin@" har pågått siden tidlig i 2004, og kull II kom i gang på slutten av året. I tillegg er e-læring benyttet som en sentral del av innføringen av det nye saksbehandlingssystemet LOVISA.

I LOK-prosjektets kompetansedel, arbeides det med en bevisstgjøring rundt temaet arbeidsplassen som læringsarena.

Kompetansestrategi

Utviklingen av en kompetansestrategi ligger innenfor Domstoladministrasjonens ansvarsområde. I forbindelse med opprettelsen av LOK-prosjektet ble ansvaret for å utarbeide en slik strategi lagt til K-delen i dette prosjektet.

Midler til kompetansearbeidet i 2004:

KFD:	4,3 mill. + 450 000 til rettsmekling
KFS:	3,5 mill.
KDF:	0,4 mill.
SFD:	3,0 mill.
KUL:	1,250 mill.

*Indre Finnmark tingrett
Sis-Finnmárkku diggegoddi*

STRUKTURENDRINGER I FØRSTEINSTANS DOMSTOLENE

Bakgrunn

Stortinget vedtok sommeren 2001 at antallet førsteinstansdomstoler skulle reduseres fra 92 til 66. Domstoladministrasjonen har ansvaret for gjennomføringen av den nye domstolsstrukturen. Etter planen skal arbeidet være ferdigstilt i 2008.

Strukturendringene gjennomføres puljevis fordi prosjektet innebærer et stort ressursbehov fra bevilgende myndigheter. Blant annet medfører strukturendringene at det må bygges nye tinghus, eller foretas ombygninger i eksisterende bygg. I enkelte tilfeller har forsinkelser i byggeprosessene ført til at også strukturendringene er blitt utsatt.

Arbeidet med å overføre tinglysingen fra domstolene til Statens kartverk er i stor grad samordnet med strukturendringene.

Endringer i 2005

I Sogn og Fjordane fylke ble tingrettene Sunnfjord, Nordfjord og deler av Ytre Sogn tingrett slått sammen til Fjordane tingrett. Endringene skjedde primo januar 2005. Den nye domstolen ble lagt til i Førde, hvor Sunnfjord tingrett holdt til. Forut for strukturendringene hadde det foregått en ombygging av tinghuset i Førde. I samme fylke ble også Indre Sogn tingrett slått sammen med den resterende del av Ytre Sogn tingrett. Den nye domstolen, Sogn tingrett, ble lokalisert til Sogndal. Lenger sør i landet endret domstollstrukturen seg slik at Lyngdal tingrett og Flekkefjord tingrett ble slått sammen til Lister tingrett, lokalisert til Farsund. Rettskretsen til Dalane tingrett ble samtidig utvidet med en kommune fra Flekkefjord tingrett.

Fra 1. januar 2005 ble også rettskretsene i Nordland endret, slik at innbyggerne i enkelte kommuner fikk en annen tingrett å forholde seg til. Dette berørte innbyggere i kommunene Røst, Værøy og Rødøy.

I løpet av sommeren 2005 skjer det strukturendringer i Vestfold og Buskerud, idet to kommuner fra Holmestrand tingrett ble overført til Drammen tingrett, og to kommuner fra Holmestrand tingrett gikk sammen med hele Horten tingrett inn i den nye domstolen Nordre Vestfold tingrett. Nordre Vestfold tingrett flyttet inn i nye lokaler i Horten.

Overtallige sorenskrivere

En reduksjon av antall domstoler reduserer også antall domstolledere. Domstoladministrasjonen har forhandlet frem en arbeidsavtale for sorenskriverne som er, eller kan bli, overtallige embetsledere etter strukturendringene. Avtalen innebærer at sorenskriverne fortsetter sitt dommerverv, enten som fast dommer i tingretten, eller i en ressursgruppe av dommere administrert av Domstoladministrasjonen.

Omstilling for saksbehandlere

Domstoladministrasjonen laget i 2003 en personalpolitikk for omstillingsprosessen, som gir svar på spørsmål om bl.a. ventelønn, flytteplikt, individuelle virkemidler og rett til arbeid i den nye domstolen eller Statens kartverk. Resultatet ble klart etter en høringsrunde i domstolene og drøftinger med tillitsmannsorganisasjonene. Domstoladministrasjonen laget også en veileder for domstollederne i arbeidet med omstillingene i den enkelte domstol.

Oslo-prosjektet

Det er vedtatt at Oslo byfogdembete og Oslo skifterett og byskriverembete slås sammen til én domstol. Oslo tingrett vil ikke omfattes av disse strukturendringene. Etter planen vil sammenslåingen skje i løpet av våren/sommeren 2006.

LOVISA er domstolenes nye saksbehandlingssystem.

LOVISA-prosjektet har i 2004 vært preget av et høyt aktivitetsnivå med en rekke parallelle aktiviteter. Utfordringen på ressursiden har spesielt vært å ha tilstrekkelig og riktig kompetanse til å utføre alle oppgavene, og ikke minst ha en effektiv utnyttelse av ressursene. I tillegg har det vært en betydelig utfordring å få koordinert utnyttelsen av felles ressurser med linjeorganisasjonen.

Informasjonsvirksomhet mot domstolene har bestått av deltakelse og presentasjoner på samlinger med domstolledere, utarbeidelse og utsendelse av LOVISA-nytt, artikler til DAS nyhetsbrev og diverse informasjon pr. e-post til de som har tatt og skal ta i bruk LOVISA.

I tillegg til de 25 domstoler som hadde tatt 1 hovedleveranse i bruk, var LOVISA ved årsskiftet innført i 26 domstoler. Det gjenstår 30 domstoler som tar LOVISA i bruk våren 2005. Prosjektet har gjennomført en rekke aktiviteter for at domstolene skal forberede seg på å motta LOVISA, og har hatt aktiviteter for å følge opp hvordan LOVISA brukes i den enkelte domstol.

Domstolene som får innført 2 hovedleveranse er inndelt i grupper. Det avholdes tre møter med innføringsansvarlige i hver gruppe, to før produksjonsstart og ett etter produksjonsstart.

Opplæring

Opplæring har stort sett blitt gjennomført ved at deltagerne først gjennomgår en spesialutviklet e-læringspakke, deretter deltar de på kurs (klasseromsundervisning). Det er i tillegg lagt opp til selvstudie, ved tilgang til en installasjon av LOVISA som ikke inneholder reelle produksjonsdata. Det har vært to instruktører på alle kurs – en saksbehandler og en dommer. I tillegg har prosjektet vært til stede med to instruktører i oppstartsukene ved den enkelte domstol for å svare på spørsmål og hjelpe til. I noen utstrekning er det gjennomført spesiell opplæring i oppstartsukene,

Arbeidet er utført innenfor budsjettammene. Det er et mindre underforbruk. Grunnen til dette er i det vesentlige lavere lønnskostnader enn antatt.

Viktige milepæler i 2004

- Andre hovedleveranse ble levert av leverandøren 28. april, i henhold til avtalen om utvikling
- 1 juni ble LOVISA oppgradert fra første til andre hovedleveranse
- 1 august overleverte prosjektet ansvaret for drift og videreutvikling av LOVISA til linjen, i henhold til prosjektdirektivet

Vedlikehold av LOVISA

Etter en hektisk avslutning av utviklingsaktivitetene våren 2004, ble 2. hovedleveranse installert. 2. hovedleveranse inneholdt mye tilleggsfunksjonalitet og endringer som kompletterte systemet. Dette stilte høye krav til innføringsløpet og opplæringen.

Utover høsten oppsto det ytelsesproblemer og hengsituasjoner. Årsakene til dette var sammensatte, og alle ressurser ble satt inn på problemløsning både hos leverandør og hos teknisk drift. Ved slutten av året var mange av problemene ryddet unna, men det gjensto fortsatt å optimalisere ytelsen i systemet. Dette arbeidet vil bli videreført og prioritert i 2005.

Erfaringene fra høsten 2004 viste også at alle spesialtilpasninger som var gjort for resterende sakstyper i 2.hovedleveranse, var blitt svært detaljerte og uoversiktlige for brukerne. Antallet endringsanmodninger økte, og stilte høye krav til oppfølging og informasjon. Det var også lagt inn integrasjon mot regnskapssystemet Agresso, kalenderfunksjonen i Outlook, konkursregisteret i Brønnøysund og til politiets fagsystem BL. Sistnevnte integrasjonsløsning har vært svært godt mottatt i domstolene fordi dette gir store besparelser i registreringsoppgaver. Dette er en del av sektorovergripende prosjekt for samhandling i justissektoren.

I planleggingen av videreutviklingen har vedlikeholdsorganisasjonen foreslått å prioritere forbedring av koordinering mellom saksflyter, brukervennlighet og struktur på kodeverk og globale funksjoner. Dette er helt nødvendig for å få frem gevinster både kvalitetsmessig og for effektivisering. I tillegg er det foreslått å omarbeide rapporter/ledelsesinformasjon og statistikk slik at dette blir et godt verktøy i styring av domstolen og for intern og eksternt informasjon om saksutvikling og domstolens totale virksomhet.

Sektorovergripende aktiviteter prosjektet har vært involvert i, er foruten utvikling og drift av Stifinnergrensesnittet (elektronisk utveksling av data mellom politiets saksbehandlings-system BL og LOVISA) ny arkitekturplan for justissektoren.

Systemeier deltar som representant i koordineringsgruppen for samhandling i justissektoren.

Wenche Barbala er en av de som er blitt med tinglysningsoppgaven fra domstolene til Statens kartverk

I 2004 ble tinglysningsoppgavene overført til Statens kartverk på Hønefoss fra følgende 16 tingretter: Ringerike, Asker og Bærum, Sand, Holt, Nedenes, Nord-Gudbrandsdal, Eidsvoll, Hadeland og Land, Vinger og Odal, Solør, Indre Sogn, Ytre Sogn, Nordfjord, Sunnfjord, Lyngdal og Flekkefjord. Samtlige overføringer er gjennomført som planlagt uten nevneverdige problemer for brukerne. Dette er en oppfølging av St.meld. nr. 13 (2001-2002) Fremtidig organisering av tinglysning i fast eiendom.

Det ble til sammen overført arbeidsoppgaver og lønnsmidler for 27 saksbehandlerårsverk fra de 16 tingrettene, mens 20 saksbehandlere har blitt med fra tingrettene. Mange av de som ikke ønsket å bli med til Statens kartverk har fått annen saksbehandlerstilling i tingretten. Det er kun et fåtall det ikke er funnet annen stilling til.

Veileder

Tinglysningsprosjektet og Statens kartverk gjennomførte oppstartmøter i de tingrettene som overførte oppgavene i 2004, og den enkelte tingrett fikk oppnevnt en kontaktperson de kunne søke bistand hos. Tinglysningsprosjektet har utarbeidet retningslinjer for hvordan og når overføringene skal skje. Disse går fram i Overføringshåndbok – en praktisk veileder for domstolene.

I forbindelse med Statens kartverks behov for opplæring av eksternt rekrutterte medarbeidere, foresto to sorenskrivere den teoretiske opplæringa mens de nyrekrutterte hospiterte i sju tingretter hvor den praktiske opplæringen foregikk.

Domstoladministrasjonen har fortsatt ansvaret for drift av den tekniske løsningen for tinglysingen på Statens kartverk, da de fremdeles benytter gammel applikasjon. Ny applikasjon er under utvikling og skal driftsettes i løpet av våren 2005.

Driftsansvaret for ny applikasjon vil legges til Norges Eiendomsinformasjon og/eller Statens kartverk.

Servicesenter for tinglysing

Da Stortinget i 2002 vedtok å overføre tinglysing i fast eiendom fra domstolene til Statens kartverk, ble det samtidig bestemt å opprette et sentralt pantebokregister i Ullensvang. Vedtaket om å opprette et slikt register i Ullensvang ble omgjort av Stortinget 2. desember 2004. Pantebøkene er et viktig verktøy for saksbehandlerne i tinglysingen, og pantebokregisteret ble besluttet lagt til Statens kartverks lokaler på Hønefoss.

I stedet forplikter Statens kartverk seg til å etablere et servicesenter for tinglysing i fast eiendom i Kinsarvik i Ullensvang.

Fremdriften i overføringen av tinglygingsoppgavene fra tingrettene og til Statens kartverk er koordinert med tidsplanen for strukturendringene i domstolene.

JORDSKIFTERETTENE

Stortinget har vedtatt at jordskifterettene skal inn under flere av ordningene som gjelder for de alminnelige domstolene. Fra 1. januar 2006 skal Tilsynsutvalget for dommere, Innstillingsrådet for dommere og sidegjøremålsregisteret også omfatte jordskiftdommerne. Samtidig vil Domstoladministrasjonen overta det administrative ansvaret for landets 34 jordskifteretter og fire jordskifteoverretter fra Landbruks- og matdepartementet.

I 2004 har DA blant annet gjennomført et seminar med representanter for råd og utvalg knyttet til jordskifterettene og de alminnelige domstolene for å diskutere fremtidig organisering. En arbeidsgruppe ser også på hvordan administrasjonen av jordskifterettene skal integreres i DA.

Jordskifteingeniør i felt

I RETTSINFORMASJON

Etter anbefaling fra prosjektet "Domstoler i endring" opprettet Domstoladministrasjonen høsten 2003 et rettsinformasjonsutvalg, som har anbefalt hvordan domstolene skal få bedre informasjon om nye regelendringer og rettsavgjørelser på sentrale områder.

I tilknytning til dette arbeidet har DA siden desember 2003 utarbeidet fire utgaver av "Lovblikk". "Lovblikk" inneholder sentral rettsinformasjon og tilsendes alle domstolene per e-post, samt legges ut på domstolenes intranett.

Nedenfor gis en oversikt over noen av de viktigste lovendringene og lovforslagene det er informert om i de utgitte lovblikkene.

II REGELENDRINGER OG LOVFORSLAG

1. Nye saksbehandlingsregler i barneloven

Ved lov av 20. juni 2003 nr. 40 ble det gjort endringer i barneloven og enkelte andre lover.

I nytt kapittel 7 i barneloven fremgår regler om saksbehandlingen i barnefordelingssaker (saker om foreldreansvar, fast bosted og samvær). Det er også enkelte endringer i andre kapitler. På flere punkter innebærer reglene vesentlige endringer i forhold til dagens lov. Endringene trådte i kraft 1. april 2004.

Barnets beste skal fortsatt være det bærende hensyn både i forhold til fremgangsmåte, avgjørelsens innhold og tidsaspektet. Det er innført en egen bestemmelse i § 48 som tydeliggjør at barnets beste skal være avgjørende både for de realitetsavgjørelser som treffes og for selve saksbehandlingen. Ny § 59 oppstiller andre grunnprinsipper for behandlingen. Dommeren plikter å påskynde saken så mye som mulig, og dommeren skal på ethvert trinn av saken vurdere om det er mulig å oppnå forlik mellom partene. Også advokatene pålegges en særskilt plikt til å bidra til en minnelig løsning av saken dersom dette er mulig, jf. § 49.

De nye saksbehandlingsreglene legger opp til at dommeren på et tidlig stadium i saken bistås av barnefaglig kompetente personer som på en mer målrettet måte skal bidra til å få i stand avtaleløsninger. Reglene gir stor fleksibilitet, slik at saksbehandlingen kan tilpasses behovene i den enkelte sak. Dommeren gis et bredere spekter av virkemidler enn det som ellers gjelder i sivile saker, jf. ny § 61. Mange av de nye reglene er i samsvar med behandlingsmåten i prøveprosjektet "Konflikt og forsoning" ved Indre Follo tingrett (fra 1997), som har gitt gode resultater og som senere er fulgt opp med tilsvarende prøveprosjekter ved et par andre tingretter.

2. Prøving av ekteskapsvilkårene overført til folkeregistrene

Ekteskapsloven ble endret ved lov av 19. desember 2003 nr. 119. Lovendringene om overføring av prøving av ekteskapsvilkårene til folkeregistrene trådte i kraft 1. oktober 2004.

Ved endringsloven ble det innført en obligatorisk prøving av

ekteskapsvilkårene, og denne skal foretas av folkeregistrene. Dette innebærer at prøving av ekteskapsvilkårene er flyttet ut av domstolene. Endringsloven gjør i tillegg diverse endringer i ekteskapsloven om hvordan prøvingen av ekteskapsvilkårene i folkeregistrene skal skje.

Bakgrunnen for lovendringen er å redusere faren for ugyldige vigsler etter en periode med stadig økende grad av tildeling av vigselskompetanse til trossamfunn av ulik religiøs, kulturell og språklig bakgrunn. Lovendringen er også et ledd i kampen mot tvangsekteskap.

3. Domstolsbehandling av tap av retten til å føre motorvogn og prikkbelastning

Ved lov av 4. juli 2003 nr. 77 ble det bestemt at det er domstolene som skal fastsette tap av retten til å føre motorvogn. Politiet skal imidlertid fortsatt ha myndighet til å fastsette tap av førerretten, dersom den straffbare handlingen avgjøres ved forelegg.

For å sikre videreføring av dagens praksis, har Justisdepartementet gitt forskrifter om tap av førerretten, som svarer med dagens håndhevingsinstruks. Lovendringene og forskriftene trådte i kraft 1. januar 2004.

Ved forskrift av 19. september 2003 nr. 1164, med hjemmel i vegtrafikkloven av 18. juni 1965 nr. 4 § 33 nr. 2, ble det innført en ordning med prikkbelastning av førerkort. Også denne forskriften trådte i kraft 1. januar 2004. Ordningen med prikkbelastning er avgrenset til visse alvorlige overtredelser av vegtrafikklovgevingen, som ikke i seg selv er så alvorlige at de kvalifiserer til tap av førerrett ved første gangs overtredelse. Det er bare straffbare forhold som er avgjort ved rettskraftig dom, vedtatt forelegg eller vedtatt forenklet forelegg som vil gi prikkbelastning.

Den som registreres med åtte prikker eller mer i løpet av tre år skal tape retten til å føre motorvogn i seks måneder.

4. Nye domstoler med rettsmekling

Ved forskrift av 10. oktober 2003 nr. 1223 om endring i forskrift om forsøksordning med rettsmekling ble rettsmeklingsordningen utvidet med følgende 18 nye rettsmeklingsdomstoler fra 1. januar 2004:

Drammen tingrett, Fosen tingrett, Fredrikstad tingrett, Gulating lagmannsrett, Halden tingrett, Holmestrand tingrett, Horten tingrett, Larvik tingrett, Lofoten tingrett, Moss tingrett, Nordhordland tingrett, Nord-Troms tingrett, Ofoten tingrett, Rana tingrett, Sandefjord tingrett, Sør-Trøndelag tingrett, Vesterålen tingrett og Ytre Follo tingrett.

Ved forskrift av 17. desember 2004 om endring av forsøksordning med rettsmekling ble forsøksordningen ytterligere utvidet. Endringene innebærer en utvidelse av rettsmeklingsordningen med følgende nye rettsmeklingsdomstoler med virkning for saker innkommet etter 1. januar 2005:

Alstahaug tingrett, Alta tingrett, Aust-Agder tingrett, Brønnøy tingrett, Dalane tingrett, Hammerfest tingrett, Haugesund tingrett, Indre Finnmark tingrett, Jæren tingrett,

Karmsund tingrett, Romsdal tingrett, Senja tingrett, Søre Sunnmøre tingrett og Øst-Finnmark tingrett

I tillegg utvider forskriften rettsmeklingsordningen med følgende nye rettsmeklingsdomstoler for saker innkommet etter 1. april 2005:

Frostating lagmannsrett og Hålogaland lagmannsrett

Fra Vesterålen tingrett

LOVFORSLAG

1. Tvisteloven

Tvistelovutvalgets utredning NOU 2001:32 "Rett på sak" er til behandling i Justisdepartementet. Antatt ikrafttredelsestidspunkt er 1. januar 2007.

2. Ot. prp. nr. 90 – Ny straffelov

Ot. prp. nr. 90 (2003-2004) Om lov om straff (straffeloven) ble godkjent i statsråd 2. juli 2004. I denne proposisjonen fremmes det forslag om den alminnelige del i en ny straffelov. Lovforslaget skal avløse «Første del - Almindelige bestemmelser» i straffeloven av 1902. Proposisjonen bygger på en rekke delutredninger fra Straffelovkommissjonen. Forslag til den nye straffelovs spesielle del vil bli fremmet i en egen proposisjon senere. I proposisjonens del II tas likevel opp en del prinsipielle spørsmål av betydning for den senere proposisjonen om straffelovens spesielle del.

3. Domstolloven kapittel 5

En arbeidsgruppe nedsatt av Domstoladministrasjonen avleverte i oktober 2004 en rapport med forslag til ny ordlyd i domstolloven kapittel 5. I kapittelet reguleres uttak av lagrettemedlemmer, meddommere og rettsvitner. Arbeidsgruppen har kommet med forslag til forenklinger og effektiviseringer, blant annet for å sikre lik etterlevelse av reglene og for å kunne delegerer flere avgjørelser fra dommere til saksbehandlere.

Offentlige oppnevnte råd og utvalg

TILSYNSUTVALGET FOR DOMMERE

Tilsynsutvalget for dommere er et disiplinærorgan for norske dommere som omfatter alle juridiske dommere i tingrettene, lagmannsrettene og Høyesterett.

Tilsynsutvalget er et uavhengig og frittstående forvaltningsorgan. Utvalgets sekretariat er plassert i Domstoladministrasjonen. Sekretariatet er adressat for henvendelser til tilsynsutvalget, og forestår forberedelsen av klagesakene frem til de er klare for avgjørelse.

Tilsynsutvalgets sammensetning

Tilsynsutvalget for dommere består av fem medlemmer med personlige varamedlemmer. To av medlemmene er dommere, to er representanter for allmennheten, og et medlem er advokat.

UTVALGET HAR I 2004 HATT FØLGENDE SAMMENSETNING:

- Lagmann Anne Lise Rønneberg, Borgarting lagmannsrett, leder
Personlig varamedlem: Lagdommer Kari Mjølhus, Hålogaland lagmannsrett
- Sorenskriver Jon Høyland, Jæren tingrett, nestleder
Personlig varamedlem: Førstebyfogd Eva Nygaard Ottesen, Oslo byfogdembete
- Overlege Wenche Frogn Sellæg, Namsos sykehus
Personlig varamedlem: Fylkesmann Inger Lise Gjorv, Nord-Trøndelag fylkesmannsembete
- Direktør Halvor Kjølstad, Blå Kors Senter
Personlig varamedlem: Generalsekretær Helen Bjørnøy, Kirkens bymisjon
- Advokat Trine Buttingsrud Mathiesen, Jevnaker
Personlig varamedlem: Advokat Frode Sulland, Oslo

Tilsynsutvalgets hovedvirksomhet

Tilsynsutvalget mottok 107 klagesaker i 2004. I tillegg var 23 saker fra i 2003 under behandling ved årsskiftet.

Det ble avsagt i alt 109 vedtak i 2004, hvorav 36 vedtak ble truffet av utvalgslederen etter delegasjon, og 73 vedtak ble truffet av et samlet utvalg. 54 klager ble avvist, og 55 klager ble realitetsbehandlet. Det ble gitt disiplinærreaksjon i form av kritikk i 12 tilfeller. Vedtakene, i anonymisert form, er tilgjengelige på domstol.no under menypunktet "Klage på dommere".

Utvalget har i 2004 hatt en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på ca. 82 dager pr klagesak.

En nærmere redegjørelse over tilsynsutvalgets virksomhet, herunder en mer detaljert statistikk, vil bli presentert i tilsynsutvalgets årsmelding for 2004.

INNSTILLINGSRÅDET FOR DOMMERE

Utnevnelse av dommere følger av reglene i domstolloven. Dommerne utnevnes av Kongen i statsråd på grunnlag av en innstilling som Innstillingsrådet for dommere avgir til regjeringen. Innstillingsrådet for dommere består av syv personer, herav tre dommere, en advokat, en jurist ansatt i det offentlige og to medlemmer som ikke er jurister. Innstillingsrådets medlemmer oppnevnes av Kongen i statsråd for en periode på fire år med adgang til gjenoppnevning for en periode.

Innstillingsrådet for dommere skal ha en bred sammensetning med hensyn til generell samfunnsmessig innsikt og domstolkompetanse. Medlemmene bør også ha interesse for rekrutteringsarbeid og personalutvelgelse. Innstillingsrådet innhenter gjennom intervju og referanser nødvendige opplysninger for å gi innstilling. Domstoladministrasjonen (DA) har møterett i Innstillingsrådets møter, og er rådets sekretariat.

Innstillingsrådet skal bidra til at dommere blir utnevnt på bakgrunn av personlige og faglige egenskaper sammenholdt med domstolens behov. Dommerutnevnelser har stor betydning for at domstolene skal fungere best mulig, og samfunnets tillit til domstolene er avhengig av at rekrutteringen av dommere foregår på en ryddig måte.

INNSTILLINGSRÅDET FOR DOMMERE HAR FØLGENDE MEDLEMMER OG VARAMEDLEMMER:

- Sorenskriver Gunnar Lind, Bodø (leder)
Personlig varamedlem: sorenskriver Stein Husby, Kongsberg
- Tingrettsdommer Ragnhild Olsnes, Stavanger
Personlig varamedlem: Sorenskriver Kirsti Ramberg, Harstad
- Politiaadvokat Elisabeth B. Løvold, Lillehammer
Personlig varamedlem: Dr. juris Arnfinn Bårdsen, Bergen
- Selvstendig næringsdrivende Eldbjørg Løwer, Kongsberg
Personlig varamedlem: Spes.kons. Alvhild Yttergård, Tromsø
- Lagmann Erik Melander, Oslo
Personlig varamedlem: Lagdommer Fridtjof Mohr, Hamar
- Advokat Per Norvald Sperre, Ålesund
Personlig varamedlem: Adv. Kari Messelt Ekker, Trondheim
Personlig varamedlem: Adv. Helge Aarseth, Molde
- Generalsekretær Bernt Bull, Oslo
Pers. varamedl.: Sykepl. Rigmor Kofoed-Larsen, Lillehammer

Melander, Mohr, Sperre, Bull og Kofoed-Larsen ble ved Kongen i statsråd 22.10.04 gjenoppnevnt for en ny fireårsperiode.

* Bårdsen har bedt seg fritatt som følge av utnevnelse 17.12.04 som lagmann ved Gulating lagmannsrett

** Aarseth ble oppnevnt som nytt varamedlem da Messelt Ekker takket nei til gjenoppnevning.

Domstoladministrasjonens (DAs) oppgaver overfor Innstillingsrådet

DAs direktør, eller den direktøren bemyndiget, har i henhold til domstoloven møterett i Innstillingsrådet. DA deltar som følge av dette i Innstillingsrådets møter og intervjuer for å bringe inn DAs synspunkter i ulike sammenhenger, samt gi faglige innspill i Innstillingsrådets diskusjoner og vurderinger. DA er dessuten kontaktpunkt mellom Innstillingsrådet og Justisdepartementet.

DA har i tillegg til rollen som følger av domstoloven også ansvaret for Innstillingsrådets sekretariat. DAs sekretariatsansvar er lagt til Juridisk enhet. Sekretariatets arbeid har siden Innstillingsrådets oppstart høsten 2002 blitt mer omfattende og komplekst. Som følge av dette involveres stadig flere medarbeidere fra DAs ulike enheter i forbindelse med sekretariatets arbeid, som i hovedsak er oppgaver knyttet til kunngjøring av ledige dommerstillinger, konstitusjoner, søkeradministrasjon, koordinering og praktisk tilrettelegging for gjennomføring av Innstillingsrådets møter og intervjuer.

Møtedeltakelsen og deltakelse i intervjuene, kontakten med Justisdepartementet og sekretariatsoppgavene har i 2004 i hovedsak blitt ivaretatt av avdelingsdirektør Sissel Endresen og rådgiver Jon Bottheim.

Innstillingsrådets virksomhet i 2004

Innstillingsrådet gjennomførte 13 møter i 2004. Et møte ble kombinert med studietur til København med besøk hos Domstolsstyrelsen og Dommerudnævnelsesrådet i Danmark. Møtene gjennomføres som hovedregel som dagsmøter.

Intervjuene gjennomføres av to medlemmer av Innstillingsrådet samt en representant fra DA. I tillegg deltar domstolstolleder dersom det ikke er et domstollederembete som skal besettes.

Intervjuene gjennomføres som hovedregel ved den aktuelle domstol for embetet, noe som innebærer mye reisevirksomhet for Innstillingsrådets medlemmer og DAs representanter.

Dommerutnevnelser

I 2004 har det blitt utnevnt 11 domstolledere (derav 1 første-lagmann) og 30 dommere (derav 1 høyesterettsdommer, 3 lagmenn, 11 lagdommere og 15 tingrettsdommere). Innstillingsrådet har i den forbindelse vurdert 341 søknader og gjennomført 136 intervjuer.

AV DE UTNEVNTE I 2004 ER:

- 27 % kvinner og 73 % menn
- 48 år gjennomsnittsalder ved utnevning
- yrke ved utnevning:
  - 54 % fra domstol (av denne gruppen var 2/5 konstituerte dommere ved utnevningstidspunktet)
  - 34 % advokater
  - 7 % fra påtalemyndighet
  - 5 % fra øvrige offentlige stillinger

I tillegg har Innstillingsrådet behandlet 11 lengre konstitusjoner (4-24 måneder) som kommer i tillegg til 261 kortere konstitusjoner (inntil 3 måneder) som er administrativt behandlet av DA i løpet av 2004 (av de 261 kortvarige konstitusjonene er det 116 konstitusjoner av dommerfullmektig).

Domstoladministrasjonen

DOMSTOLADMINISTRASJONENS ROLLE OG ARBEIDSOPPGAVER

Domstoladministrasjonen (DA) har ansvaret for den sentrale administrasjonen av de alminnelige domstolene med unntak av forliksrådene. DA er et uavhengig organ, men justisministeren er parlamentarisk ansvarlig overfor Stortinget. Gjennom budsjettbehandlingen skal det årlig fastsettes sentrale retningslinjer for DAs arbeidsoppgaver og ansvarsområder.

NOEN SENTRALE ARBEIDSOPPGAVER I DA ER:

Personal-, organisasjons- og kompetanseutvikling

DA har det overordnede personalansvar, og ansvar for HMS-arbeid, personalforvaltning og rådgivning. Kompetanseutvikling i samarbeid med domstolene er også DAs ansvar. Domstolene opplever store omstillinger, og DA jobber derfor mye med organisasjons- og lederutvikling.

Juridisk arbeid

DA svarer på generelle henvendelser knyttet til domstolenes arbeid. DA behandler også erstatningskrav fra personer som mener at domstolen har gjort erstatningsbetingede feil. DA tar initiativ til juridisk utviklings- og lovgivningsarbeid på domstolenes områder overfor Justisdepartementet.

Økonomi og eiendom

DA utformer domstolenes overordnede budsjett og legger premisser for budsjettprosessen i forhold til sentrale myndigheter. På grunnlag av Stortingets budsjettvedtak tildeler DA rammebudsjett til hver enkelt domstol. DA har en sentral regnskapsførerfunksjon og har ansvar for eiendomsforvaltningen i domstolene. DA har også ansvar for økonomisk strategistyring og felles effektiviseringstiltak.

IKT

DA er ansvarlig for drift og utvikling av domstolenes IKT-løsninger, og har det operative ansvaret når det gjelder anskaffelser, installasjoner og systemutvikling. DA gir brukerstøtte til domstolene.

Informasjon og samfunnskontakt

DA har ansvar for å utvikle informasjonsvirksomheten i og mellom domstolene, samt overfor allmennheten og mediene. Virkemidler i dette arbeidet er blant annet www.domstol.no, intranett, trykksaker og mediekontakt. DA skal også ivareta domstolenes interesser gjennom kontakt med politiske myndigheter og forvaltning. DA har overordnet ansvar for domstolenes arkivrutiner.

Service

DA har ansvar for møtevirksomhet for råd og utvalg, domstol-ledermøtet og dommermøtet. DA har sekretariatsfunksjon for kursvirksomheten i domstolene. DA forhandler fram sentrale innkjøpsavtaler og har et overordnet ansvar for videreutviklingen av service mot domstolene og domstolenes brukere.

DA har følgende sekretariatsfunksjoner:

Instillingsrådet for dommere

Rådet avgir innstilling om dommerutnevnelser til Regjeringen. Dommerne utnevnes av Kongen i statsråd. Instillingsrådet behandler også konstitusjoner av dommere og dommerfullmektiger. DA er sekretariat for instillingsrådet.

Tilsynsutvalget for dommere

Utvalget behandler klager på dommere og kan også ta opp saker på eget initiativ. DA er sekretariat for tilsynsutvalget.

SIDEGJØREMÅLSREGISTERET FOR DOMMERE

Sidegjøremålsregisteret for dommere inneholder opplysninger om dommers sidegjøremål, investeringer over NOK 200.000 eller 10 prosent eierandel i selskap samt siste stilling før utnevning til dommer. Bestemmelsene omfatter dommere i Høyesterett, lagmannsrettene og tingrettene, herunder også dommerfullmektiger. Bestemmelsene omfatter både faste og midlertidige dommere.

Sidegjøremål er i domstoloven definert til å være medlemskap, verv eller andre engasjementer i eller for foretak, organisasjoner, foreninger eller organ for stat, fylkeskommune eller kommune.

Bestemmelsene har som utgangspunkt at alle sidegjøremål skal registreres med unntak av medlemskap i politiske partier, trossamfunn, interesseorganisasjoner og ideelle foreninger. Verv i ideelle foreninger som har mindre enn 100 medlemmer samt enkeltstående foredrag og lignende er også unntatt fra registrering. Unntaket fra registreringsplikten for medlemskap i ideelle foreninger, gjelder ikke ideelle foreninger hvor medlemmer har særlige gjensidige forpliktelser overfor hverandre (brorskaps- eller søsterforbund). Sidegjøremål skal registreres snarest mulig og senest innen en måned etter at man påtok seg det.

Registeret er offentlig tilgjengelig på www.domstol.no og inneholder følgende opplysninger;

- dommerens tittel, navn og domstoltilknytning
- hva gjøremålet består i
- hvem som eventuelt er oppdragsgiver
- tidspunktet for og varigheten av sidegjøremålet og
- om dommeren mottar godtgjøring

DOMSTOLADMINISTRASJONENS STYRE

Det må søkes om godkjenning for sidegjøremål i tilfelle;

- som kan medføre at dommeren mer enn leilighetsvis kan bli inhabil
- som kan medføre at arbeidet i dommerstillingen hemmes eller sinkes

Det samme gjelder

- deltagelse i kollegiale forvaltningsorganer hvor det er sannsynlig at avgjørelser kan bli brakt inn for domstolene til overprøving
- deltagelse i privat eller offentlig næringsvirksomhet
- deltagelse i private tvisteløsningsnemnder
- oppnevning som medlem av voldgiftsrett

Unntatt fra godkjenning

- valg eller oppnevning som foretas av Stortinget eller av Kongen i statsråd
- valg som stortingsrepresentant, som medlem av Sametinget eller som medlem av folkevalgte organer i kommune eller fylkeskommune
- verv i registrert politisk parti

I alle tilfeller plikter den enkelte dommer selv å sende inn opplysninger for innføring i registeret.

Med unntak av deltagelse i privat og offentlig næringsvirksomhet er myndigheten til å godkjenne alle typer sidegjøremål delegert domstolleder. Høyesterettsjustitiarius er delegert myndighet til å godkjenne alle typer sidegjøremål for dommere i Høyesterett. Domstoladministrasjonens styre har vedtatt retningslinjer for godkjenning av dommers sidegjøremål. Retningslinjene ble evaluert på styremøtene 2. juni 2004 og 30.-31. august 2004. Det ble vedtatt ikke å gjøre noen endringer i retningslinjene, men følge situasjonen nøye.

Domstoladministrasjonens styre skal sørge for at den sentrale administrasjonen av domstolene skjer på en forsvarlig og hensiktsmessig måte. Styret består av syv medlemmer, to av disse er valgt av Stortinget, mens de øvrige er oppnevnt av Kongen i statsråd. Styret er sammensatt av to representanter for allmennheten, to dommere, en særlig kvalifisert person fra domstolene og to advokater. Alle har personlige varamedlemmer.

Styremedlemmer

Advokat Ingeborg Moen Borgerud, styreleder
Sorenskriver Erik Elstad, nestleder
Lagdommer Kjersti Graver
Konsulent Anne S. Nordmo
Advokat Jan Fougner
Professor Ole Henrik Magga
Førsteamanuensis Turid Moldenæs

Varamedlemmer

Advokat Berit Reiss-Andersen
Sorenskriver Kari Johanne Bjørnøy
Førstelagmann Rune Fjeld
Tingrettsdommer Torjus Gard
Advokat Svein Tømmerdal
Tidl. adm. dir. Oluf Arntsen
Tidl. gen. sekr. Ragna Berget Jørgensen

Styret har i løpet av 2004 gjennomført ni styremøter. Normalt har styret sine møter i DAS lokaler i Trondheim, men enkelte styremøter legges til andre steder i landet. Dette for å kunne invitere og møte domstolledere, representanter fra domstolenes administrasjon og representanter fra tjenestemannsorganisasjonene.

I 2004 har slike møter vært gjennomført i Sarpsborg og Kristiansand, der også representanter fra de omkringliggende domstolene ble invitert.

Styret: Fv. Erik Elstad, Kjersti Graver, Ole Henrik Magga, Knut Sæther (direktør), Ingeborg Moen Borgerud (leder), Turid Moldenæs, Jan Fougner og Anne S. Nordmo.

I tillegg ble ett styremøte lagt til Oslo i forbindelse med domstolledermøtet og dommermøtet, ett ble lagt til Vadsø i forbindelse med åpningen av Indre Finnmark tingrett og ett ble lagt til Jönköping i forbindelse med en studietur til Domstolsverket.

LOK-PROSJEKTET (LEDELSE – ORGANISERING AV ARBEIDSPROSESSER – KOMPETANSE)

LOK-prosjektet som er en direkte oppfølging av "Domstoler i endring" ble etablert våren 2004. LOK-prosjektet er organisert i tre delprosjekter. Ledelsen består av direktør Knut Sæther og de tre delprosjektlederne Erik Elstad, Arild Kjerschow og Geir Engebretsen, samt leder for domstolenes visjonsprosjekt, Nils Erik Lie. Prosjektledelsen skal koordinere og sikre en helhetlig tenkning i arbeidet, sikre samarbeidet med Visjonsprosjektet som er under etablering, vurdere de ulike forslag som kommer fra delprosjektene, sørge for god informasjon om arbeidet og sikre en god beslutningsprosess i forhold til Prosjektrådet og DA som oppdragsgiver.

Prosjektrådet mandat er å sørge for forankring i tjenestemannsorganisasjonene og i domstolene.

LOK-prosjektet er etablert for å ivareta en strukturert oppfølging av foreslåtte tiltak i rapporten Domstoler i endring. LOK-prosjektet skal vurdere, og foreslå konkrete tiltak som kan bidra til en effektivisering og moderniseringen av domstolene. DA har vurdert det som riktig å initiere endringer på alle de tre områdene ledelse, organisering og kompetanse samtidig, for å sikre et helhetlig perspektiv på endringsforslag som initieres.

Vitalisering

DA håper LOK-prosjektet gjennom de konkrete forslag som fremmes kan bidra til en vitalisering av domstolene. Gjennom LOK-prosjektet skal en stimulere til effektivisering, modernisering og nytenkning med sikte på bedre måloppnåelse for domstolene

Prosjektet ble etablert våren 2004 og delprosjektene hadde sine første møter på sensommeren 2004. Alle delprosjektene har benyttet noe tid innledningsvis til å prioritere, og planlegge videre arbeid. Det ble høsten 2004 bl.a. arrangert et seminar for samtlige prosjektmedarbeidere med temaer som; Samfunnets utfordringer til domstolene, Det norske samfunn i omstilling – hva betyr det for domstolene, Utviklingsarbeid og utviklingstrekk i de svenske domstoler og Domstoler i endring – hvilke endringer? Diskusjonene fra dette seminaret har vært et viktig bakteppe for det videre arbeidet i delprosjektene.

Prosjektledelsen har i sine diskusjoner så langt lagt vekt på hvordan vi ønsker at domstolene skal se ut i fremtiden, fremfor å fokusere på juridiske problemstillinger og eventuelle hindringer for ønsket utvikling.

Ledelsesprinsipper

Delprosjekt ledelse har i 2004 konsentrert seg om utforming av lederkrav og ledelsesprinsipper, hvor fokus vil være god ledelse som grunnlag for å kunne skape et godt arbeidsmiljø,

god ressursutnyttelse og effektiv domstoldrift. Arbeidet så langt har gått med til å definere og avgrense arbeidet, samt drøfte hvordan involveringen av domstolene i dette arbeidet bør skje. Det vil være helt avgjørende at det som prosjektgruppen til slutt foreslår har god forankring i domstolene.

Delprosjekt Ledelse har også drøftet domstolleders myndighet, og har kommet til at det neppe er hensiktsmessig med en detaljert utredning om dette spørsmålet, men sette dette inn i en større sammenheng og heller i tilknytning til lederskapsprinsippene trekke opp noen hovedlinjer. Prosjektgruppen vurderer det imidlertid slik at avgrensningen mot den enkelte dommers uavhengighet i den dømmende virksomhet ikke er til hinder for en sterkere og mer tydelig ledelse.

Aktiv saksstyring

Delprosjekt Organisering og arbeidsprosesser gjennomførte i 2004 en omfattende kartlegging som grunnlag for det videre arbeidet. Blant viktige temaer kan nevnes tildeling og overføring av saker (tilfeldighetsprinsippet), aktiv saksstyring, organisering av saksbehandlernes oppgaver og forholdet mellom saksbehandler og dommer, delegering og permanente ordninger for erfaringsutveksling. Resultatene av kartleggingen vil bli sammenstilt og vurdert og gjort tilgjengelig for domstolene i form av en delrapport tidlig i 2005. Prosjektgruppen avga høsten 2004 en delrapport vedrørende videreutvikling av LOVISA, behov for etablering og sammensetning av brukerutvalg.

I delprosjekt Kompetanse som bla. skal utarbeide en overordnet kompetansestrategi for domstolene har mye av tiden i 2004 gått med til vurdering av den eksisterende ordningen med studiepermisjon for dommere, hvor prosjektgruppen regner med å kunne legge frem et forslag våren 2005. Det har vært arbeidet med en fornyelse og styrking av begynneropplæringen for dommere og en betydelig styrking av opplæringstilbudet for dommerfullmektigene. Det ble høsten 2004 nedsatt en mindre gruppe bestående av en repr fra DA og to administrasjonssjefer som skal legge frem et forslag til kompetansestrategi for administrasjonssjefene.

Mandater og sammensetning:

Ledelse:

MANDAT:

- Lederkrav og lederprinsipper
- Nye lederutviklingstiltak
- Elektronisk lederveileder
- Domstolleders myndighet
- Personpolitiske spørsmål og prosedyreregler vedr. tilsetting /avgang i lederfunksjonen.

SAMMENSETNING

- sorenskriver Erik Elstad, prosjektleder
- avd.leder/tingrettsdommer Bernt Bahr
- sorenskriver Odd Arve Bartnes
- avdelingsdirektør Anne Mari Borgersen
- seniorrådgiver Merethe Baustad Ranum
- administrasjonssjef Gunnar Egil Røv
- høyesterettsdommer Ingse Stabel
- tingrettsdommer Liv-Synnøve Taraldsrud

Organisasjon:

MANDAT:

- Modeller for saksavvikling og beramning
- Gjennomgang av regelverket med sikte på økt delegering til saksbehandlere
- Oppgavedeling mellom saksbehandlere og tilknytning mellom dommere og saksbehandlere.
- Videreutvikling av arbeidsdeling og saksflyt i Lovisa
- Kartlegging og videreformidling av gode tiltak innen organisering og arbeidsprosesser.
- Permanente ordninger for erfaringsutveksling

SAMMENSETNING:

- sorenskriver Arild Kjerschow, prosjektleder
- seniorrådgiver Jann Ola Berget
- rådgiver Christofer Eriksen (erstattet av rådgiver Kristin Storvik)
- konsulent Heidi Martinussen
- lagdommer Kari Mjølhus
- lagdommer Ellen Mo
- administrasjonssjef Atle Monsen

Kompetense:

MANDAT:

- Kartlegge og analysere kompetansebehov i domstolene
- Stimulere til helhetstenking omkring bruken av kompetansemidlene i domstolene
- Vurdere valg av virkemidler i det kompetansebyggende arbeidet
- Utvikle kompetenstrategi for domstolene
- Foreslå konkrete enkelttiltak

SAMMENSETNING:

- sorenskriver Geir Engebretsen, prosjektleder
- førstelagmann Rune Fjeld
- avdelingsdirektør Erling Moe
- sorenskriver Inger Myhr
- rådgiver Torkel Nødtvedt
- seniorrådgiver Arvid Rosseland
- seksjonssjef Anne Elisabeth Syversen
- førstekonsulent Berit Opedal Windheim

OVERSIKT OVER UTVIKLINGSPROSJEKTER

PROSJEKT	START	SLUTT
Revidering av belastningsmodellen.	Feb-04	Des-04
Ny økonomimodell: Tilrettelegge av kontostreng og rapporter i Agresso for målstyring	Nov-03	Jan-05
Virksomhetsmodell for DA/domstolene: Et helhetlig og forpliktende styringssystem som er basert på bevisste strategiske mål og som skal sikre at måten det tenkes, styres og ledes på er i tråd med virksomhetsplanene.	Feb-04	Jan-05
Tilrettelegging for jordskifterettene Administrativt, IT-systemer, samlokaliseringer	0kt-03	Des-05
LOVISA: Nytt saksbehandlingssystem for lagmannsretter og tingretter	Vår-98	Høst-04
Hurtigere straffesaksavvikling i Oslo: Vurdering av endringer i rutiner, regelverk og samarbeid som kan føre til en mer effektiv straffesaksavvikling	Feb-03	Des-04
Felles intranett: Prosjektet skal utvikle en felles elektronisk informasjonskanal/kilde for domstolene i form av et intranett. Intranettet skal være tilgjengelig for alle domstolene	Mars-03	Mars-05
Servicestrategi: Prosjekt skal utvikle en strategi for å sikre at domstolene yter god og profesjonell service. En ressursgruppe er etablert med ansatte i domstoler, samt representanter fra pressen, statsadvokatene og advokatene i tillegg til arbeidstakernes organisasjoner	Des-03	Vår-05
Videokonferanse: Domstolene har et stort behov for avhør av vitner og sakkyndige med tilhold langt fra rettsstedet eller som av ulike andre grunner ikke kan eller bør møte personlig. Bruk av videokonferanseutstyr ved rettslig avhør (fjernavhør) kan derfor gi store fordeler.	Aug-03	Des-06
Strukturenderinger: Den fremtidige domstolsstrukturen, hvor 92 domstoler i første instans skal reduseres til 66, er vedtatt av Stortinget sommeren 2001.	Juni-01	08
Organisering DA Oslo: Avklare den organisasjonsmessige tilknytningen til Domstoladministrasjonens IT-enhet	Aug-03	Mars-04
Sikkerhetsvurdering lokaler: Analyse av trusselbildet for domstolene og vurdering av ulike tiltak.	Mars-05	Des-05
Tilrettelegging for funksjonshemmede: Kartlegging av de fysiske forholdene i domstolene og vurdering av ulike tiltak.	Mars-04	Juni-04
Tinglysing: Fremtidig organisering av tinglysing i fast eiendom.	Juni -02	Mars-07
Visjonsprosjektet: Utarbeide felles visjon for domstolene og DA	Jan-05	Des-05
Fremtidig organisering av DA Med hensyn til jordskifte og DA Oslo	Jan-05	April-05
Etisk regelverk for dommere Det skal startes et arbeid med å lage etisk regelverk for dommere	Mars-05	Des-05
Etablere prosjekt tvistelov Det skal etableres et prosjekt som skal forberede innføringen av ny tvistelov	Mai-05	Des-05
Ny portalløsning for domstolen www.domstol.no	April-05	Jan-06

DOMSTOL
ADMINISTRASJONEN

ÅRSSTATISTIKK 2004

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING

Definisjoner	33
Saksbehandlingstid	33
Feilkilder og usikkerhet	33
Endret rapportering i 2004	33

ÅRSSTATISTIKK 2004 FOR FØRSTEINSTANSEDOMSTOLENE

Landstall 01-04

Straffesaker	34
Tvistemål	34
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid 1997-2003	34

A-saker:

A-saker innkommet 01-04	35
A-saker behandlet 01-04	36
A-saker restanser 01-04	37
A-saker saksbehandlingstid 01-04, måneder	38

F-saker:

F-saker innkommet 01-04	39
F-saker behandlet 01-04	40
F-saker restanser 01-04	41
F-saker saksbehandlingstid 01-04, måneder	42

M-saker:

M-saker innkommet 01-04	43
M-saker behandlet 01-04	44
M-saker restanser 01-04	45
M-saker saksbehandlingstid 01-04, måneder	46

ÅRSSTATISTIKK 2004 FOR LAGMANNSRETTENE

Domstolenes saksavviklig – forklaringen til årstatistikken	47
---	----

Sivile ankesaker 04:

Sivile ankesaker innkommet	48
Sivile ankesaker behandlet	48
Sivile ankesaker beholdning	48
Sivile ankesaker saksbehandlingstid	48

Sivile kjæremålssaker 04:

Sivile kjæremålssaker innkommet	48
Sivile kjæremålssaker behandlet	48
Sivile kjæremålssaker beholdning	48
Sivile kjæremålssaker saksbehandlingstid	48

Straffesaker Lagrette 04:

Straffesaker Lagrette innkommet	49
Straffesaker Lagrette behandlet	49
Straffesaker Lagrette beholdning	49
Straffesaker Lagrette saksbehandlingstid	49

Straffesaker Kjæremål 04:

Straffesaker Kjæremål innkommet	49
Straffesaker Kjæremål behandlet	49
Straffesaker Kjæremål beholdning	49
Straffesaker Kjæremål saksbehandlingstid	49

Straffesaker andre 04:

Straffesaker andre innkommet	50
Straffesaker andre behandlet	50
Straffesaker andre beholdning	50
Straffesaker andre saksbehandlingstid	50

Anke i straffesak 04:

Anke i straffesak innkommet	50
Anke i straffesak behandlet	50
Anke i straffesak beholdning	50
Anke i straffesak saksbehandlingstid	50

ÅRSSTATISTIKK 2004 FOR HØYESTERETT

Forretningsstatistikk Høyesterett	52
---	----

Kjæremålsutvalgets virksomhet – sivile saker	52
Sivile ankesaker	52
Sivile kjæremål	52

Høyesterett i avdeling – sivile saker	52
Sivile ankesaker	52
Sivile kjæremål og andre saker	52
Sivile samlet	52

Behandlingstid for sivile saker – Kjæremålsutvalget og Høyesterett i avdeling	52
--	----

Kjæremålsutvalgets virksomhet – straffesaker	52
Straffeanket	52
Straffekjæremål	52

Høyesterett i avdeling – straffesaker	52
Straffeanket	52
Straffekjæremål og andre saker	52
Straffesaker samlet	52

Behandlingstid for straffesaker – Kjæremålsutvalget og Høyesterett i avdeling	52
--	----

Innledning

Tabellene som presenteres er basert på rapportene fra domstolenes saksbehandlingssystem.

I tabellene for førsteinstansdomstolene er "spesialdomstolene", det vil si Bergen byfogdembete, Oslo byfogdembete, Oslo skifterett og byskriverembete og Stavanger byfogdembete, skilt ut. På grunn av saksporføljen er ikke disse domstolene direkte sammenlignbare med de fullfaglige domstolene.

DEFINISJONER:

I rapporten benyttes følgende definisjoner:

A-saker:	Sivile tvistemål
F-saker:	Enedommersaker
M-saker:	Meddomsrettsaker

SAKSBEHANDLINGSTID:

Departementet har definert følgende mål for gjennomsnittlig saksbehandlingstid:

A-saker:	6 måneder
F-saker:	1 måned
M-saker:	3 måneder

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden viser saksbehandlingstiden på avgjorte eller avsluttede saker i perioden. Særlig for de mindre domstolene kan avslutningen av en enkelt sak i en periode gi tilfeldige svingninger i den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden.

FEILKILDER OG USIKKERHET:

Det hefter usikkerhet ved statistikkgrunnet. Alle domstolene registrerer opplysninger i saksbehandlingssystemet. Dataene blir deretter elektronisk overført til Domstoladministrasjonen som bruker dataene til å utarbeide statistikken. Feilregistreringer og programmeringsfeil i tabellproduksjonen kan forekomme, og det kan i enkelte tilfeller være differanser mellom domstolenes egne oversikter og tallmaterialet som presenteres som domstolenes saksavvikling for 2004. Domstoladministrasjonen er likevel bl.a. av ressursmessige hensyn nødt til å legge til grunn den elektroniske innrapportering for domstolenes saksavvikling.

Rettinger som foretas i saksbehandlingssystemet for saker som er innkommet, saker som er behandlet og beholdninger gjør også at tallene ikke nødvendigvis stemmer 100 % overens.

I noen få tilfeller har vi ikke fått frem domstolenes beholdning, og har da valgt å beregne den forventede beholdningsstørrelsen.

ENDRET RAPPORTERING I 2004

I årsstatistikkens trykte utgave blir det kun blir rapportert på sivile saker og straffesaker, mens den øvrige saksavviklingsstatistikken, herunder statistikken for konkurs og skifte og tinglysning, legges direkte ut på www.domstol.no

Landstall 01-04

STRAFFESAKER

	F-saker innkommet	F-saker behandlet	F-saker uavsl. 31.12	F-saker Saksbeh.fid	F-saker innkommet	M-saker innkommet	M-saker behandlet	M-saker uavsl. 31.12	M-saker Saksbeh.fid
2001	36 478	36 218	1 926	0,6	18 191	16 795	5 617	3,3	4,0
2002	36 663	36 853	1 678	0,6	15 984	16 854	4 730	3,4	3,5
2003	36 070	35 407	2 236	0,6	16 499	16 627	5 264	15,4%	5,4%
2004	36 434	36 032	2 410	0,6	16 896	16 343	5 264	15,4%	5,4%
Endring 03-04	1,0%	1,8%	7,8%	0,0	2,4%	-1,7%	15,4%	5,4%	

TVISTEMÅL

	A-saker innkommet	A-saker behandlet	A-saker uavsl. 31.12	A-saker Saksbeh.fid
2001	12 161	11 998	7 110	6,5
2002	12 864	12 300	7 707	6,7
2003	13 341	13 371	7 577	6,7
2004	13 450	13 944	7 751	6,9
Endring 03-04	0,8%	4,3%	2,3%	2,8%

GIENNOMSNTTLIG SAKSBEHANDLINGSTID 1997-2004

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
A-SAKER	6,2	6,3	6,5	6,5	6,5	6,7	6,7	6,9
F-SAKER	0,5	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
M-SAKER	2,7	2,8	3,1	3,1	3,3	4,0	3,4	3,5

A-saker innkommet 01-04

Embete	Inn 01	Inn 02	Inn 03	Inn 04	Endring 03-04
Alstahaug	45	49	61	71	16 %
Alla	51	60	61	64	5 %
Asker og Bærum	531	618	665	604	-9 %
Aust-Agder tingrett				194	
Bergen	575	642	615	661	7 %
Bromøy	72	86	99	124	25 %
Dalane	62	65	65	65	
Drammen	344	362	344	365	6 %
Eidsvoll	124	110	142	142	
Elker, Modum og Sigdal	99	97	106	112	6 %
Flåkefjord	45	35	34	27	-21 %
Fosen	58	44	70	88	26 %
Fredrikstad	187	171	186	196	5 %
Gauldal	51	45			
Hadeland og Land	73	57	94	53	-44 %
Halden	67	48	62	69	11 %
Hallingdal	58	38	40	55	38 %
Hammerfest	77	54	69	66	-4 %
Hardanger	31	50	37	29	-22 %
Haugesund	65	100	82	80	-2 %
Hedmarken	160	148	187	144	-23 %
Heggen og Froland	93	105	94	98	4 %
Holmestrand	77	65	54	54	
Holt	49	67	57		
Horten	67	62	58	66	14 %
Inderøy	53	76	72	87	21 %
Indre Finnmark tingrett				38	
Indre Follo	165	206	168	182	8 %
Indre Sogn	47	26	34	18	-47 %
Jæren	138	155	158	127	-20 %
Karmsund	109	111	115	94	-18 %
Kongsberg	76	87	77	84	9 %
Kragerø	49	33	45	45	
Kristiansund	278	264	360	428	19 %
Larvik	110	116	74	99	34 %
Lofoten	50	60	71	70	-1 %
Lyngdal	46	47	36	33	-8 %
Mandal	45	65	62		
Midthordland	108	140	163	133	-18 %
Midt-Trøndelag	58	60			
Moss	114	121	142	135	-5 %
Namdal	65	55	46	79	72 %
Nedenes	83	87	76		
Nedre Romerike	273	364	326	289	-11 %
Nedre Telemark	50	49	35	58	66 %
Nes	68	86	90	86	-4 %
Nordfjord	46	55	42	49	15 %
Nord-Gudbrandsdal	29	44	38	21	-45 %
Nordhordland	85	86	81	81	-6 %
Nordmøre	141	118	142	125	-12 %
Nord-Troms	281	276	302	282	-7 %
Nord-Osterdal	24	28	34	38	12 %
Ofoten	86	98	89	110	24 %
Orkdal	47	37			
Oslo	2229	2358	2555	2436	-5 %

Embete	Inn 01	Inn 02	Inn 03	Inn 04	Endring 03-04
Rana	67	47	69	81	17 %
Ringerike	66	83	75	67	-11 %
Romsdal	97	112	107	106	-1 %
Ryfylke	75	83	81	83	2 %
Salten	179	225	199	230	16 %
Sand	81	72	69		
Sandefjord	108	95	102	111	9 %
Sandnes	153	152	166	191	15 %
Sarpsborg	158	161	167	188	13 %
Senja	64	61	54	78	44 %
Skien og Porsgrunn	215	267	235	251	7 %
Solør	23	27	25	24	-4 %
Stavanger	392	449	478	462	-3 %
Stjøer- og Verdal	106	87	96	100	4 %
Sunnfjord	65	90	85	88	3 %
Sunnhordland	107	122	109	101	-7 %
Summøre	193	224	242	235	-3 %
Søre Sunnmøre	55	44	44	64	45 %
Sør-Gudbrandsdal	88	96	94	108	15 %
Sør-Trøndelag			160	168	5 %
Sør-Osterdal	52	74	70	67	-4 %
Tana og Varanger	58	54	53		
Tinn og Heddal	41	35	36	43	19 %
Toten	98	93	86	88	2 %
Trondenes	104	97	90	107	19 %
Trondheim	380	420	499	490	-2 %
Tromsberg	234	243	244	245	0 %
Valdres	31	37	40	42	5 %
Vardo	28	19	12		
Vesteralen	82	67	72	81	13 %
Vest-Telemark	17	24	27	34	26 %
Vinger og Odal	62	59	76	76	
Voss	16	18	20	17	-15 %
Ytre Follo	148	115	133	109	-18 %
Ytre Sogn	35	47	53	48	-9 %
Øst-Finnmark tingrett				89	
	11 692	12 375	12 888	12 925	0 %
Bergen byfogdemåte	66	59	86	95	10 %
Oslo byfogdemåte	2	2	2	5	150 %
Oslo byskriver og skifterett	347	347	332	392	18 %
Trondheim byfogdemåte	32	42			
Totalt	12 161	12 864	13 341	13 450	1 %

A-saker behandlet 01-04

Embete	Behandlet 01	Behandlet 02	Behandlet 03	Behandlet 04	Endring 03-04
Alstahaug	47	39	49	54	10 %
Alla	49	68	65	54	-17 %
Asker og Bærum	524	567	627	613	-2 %
Aust-Agder tingrett				182	
Bergen	629	576	590	731	24 %
Bromøy	66	92	87	128	47 %
Dalane	57	69	53	71	34 %
Drammen	320	323	382	309	-19 %
Eidsvoll	99	123	113	159	41 %
Elker, Modum og Sigdal	96	100	106	114	8 %
Flekkefjord	42	38	41	39	-4 %
Fosen	49	51	48	74	
Fredrikstad	173	162	192	204	6 %
Gauldal	40	49			
Hadeland og Land	72	59	88	69	-22 %
Halden	69	42	63	62	-2 %
Hallingdal	52	50	45	43	-4 %
Hammerfest	72	69	66	68	3 %
Hordanger	35	37	41	49	20 %
Haugesund	71	124	97	75	-23 %
Hedmarken	151	157	158	175	11 %
Heggen og Froland	91	83	97	86	-11 %
Holmestrand	76	73	60	53	-12 %
Holt	40	53	56		
Horten	67	53	61	37	-39 %
Inderøy	66	68	83	81	-2 %
Indre Finnmark tingrett				22	
Indre Follo	163	161	190	189	-1 %
Indre Sogn	44	35	25	43	72 %
Jæren	119	153	147	163	11 %
Karmsund	107	105	105	105	0 %
Kongsberg	80	76	81	85	5 %
Kragerø	52	36	45	56	24 %
Kristiansand	250	276	351	405	15 %
Larvik	87	114	101	87	-14 %
Lofoten	45	62	69	71	3 %
Lyngdal	51	40	43	37	-15 %
Mandal	48	58	81		
Midthordland	114	127	162	153	-6 %
Midt-Trøndelag	53	63			
Moss	120	112	173	148	-14 %
Namdal	80	54	44	64	45 %
Nedre Nes	81	68	79		
Nedre Romerike	236	316	339	346	2 %
Nedre Telemark	59	45	30	63	110 %
Nes	65	83	97	73	-25 %
Nordfjord	38	56	39	48	22 %
Nord-Gaubrandsdal	38	35	37	32	-14 %
Nordhordland	88	76	109	102	-6 %
Nordmøre	110	128	128	147	
Nord-Troms	244	284	302	310	3 %
Nord-Osterdal	29	23	41	26	-37 %
Ofoten	76	85	99	101	2 %
Orkdal	45	39			
Oslo	2346	2156	2577	2811	9 %

Embete	Behandlet 01	Behandlet 02	Behandlet 03	Behandlet 04	Endring 03-04
Rana	57	53	48	76	58 %
Ringerike	61	93	66	76	15 %
Romsdal	97	99	104	114	10 %
Ryfylke	70	79	91	76	-16 %
Salten	188	226	211	198	-6 %
Sand	79	89	72		
Sandefjord	87	110	91	66	-27 %
Sandnes	142	162	182	210	15 %
Sarpsborg	150	146	149	202	36 %
Senja	53	70	64	70	9 %
Skien og Porsgrunn	234	244	252	238	-6 %
Solør	23	32	21	27	29 %
Stavanger	389	405	477	474	-1 %
Sjøer og Verdal	101	97	81	101	25 %
Sunnfjord	61	69	74	72	-3 %
Sunnhordland	100	135	134	108	-19 %
Summøre	232	215	236	225	-5 %
Søre Sunnmøre	51	53	43	53	23 %
Sør-Gaubrandsdal	103	86	117	90	-23 %
Sør-Trøndelag			127	129	2 %
Sør-Osterdal	57	65	69	74	7 %
Tana og Væranger	77	58	96		
Tinn og Heddal	47	37	47	40	8 %
Toten	86	97	85	104	22 %
Trondenes	91	94	94	89	-5 %
Trondheim	373	403	458	500	9 %
Tromsberg	219	224	256	249	-3 %
Valdres	25	30	49	42	-14 %
Vardo	21	26	18		
Vesteralen	66	73	79	83	5 %
Vest-Telemark	37	19	27	37	37 %
Vinger og Odal	57	51	70	76	9 %
Voss	15	14	18	28	56 %
Ytre Follo	122	141	140	123	-12 %
Ytre Sogn	45	35	55	55	
Øst-Finnmark tingrett			69		
Deltsum	11537	11821	12943	13390	3 %
Bergen byfogdemåte	66	49	81	93	15 %
Oslo byfogdemåte	1	2	2	4	100 %
Oslo byskriver og skifterett	343	368	306	425	39 %
Stavanger byfogdemåte	22	26	39	32	-18 %
Trondheim byfogdemåte	29	34			
Totalt	11998	12300	13371	13944	4 %

A-saker restanser 01-04

	31.12.01	31.12.02	31.12.03	31.12.04	Endring 03-04
Alstahaug	31	41	53	73	38 %
Alla	38	29	25	35	40 %
Asker og Bærum	272	324	362	348	-4 %
Aust-Agder tingrett				111	
Bergen	345	411	386	544	41 %
Bromøy	38	32	44	41	-7 %
Dalane	31	27	33	33	-15 %
Drammen	211	251	213	261	23 %
Eidsvoll	82	76	107	96	-10 %
Elker, Modum og Sigdal	41	38	38	36	-5 %
Flåkefjord	19	18	12	16	33 %
Fosen	24	16	38	54	42 %
Fredrikstad	109	118	112	115	3 %
Gauldal	21	17			
Hadeland og Land	35	32	38	22	-42 %
Halden	19	25	24	40	67 %
Hallingdal	36	24	19	31	63 %
Hammerfest	44	29	32	29	-9 %
Hardanger	19	31	27	19	-30 %
Haugesund	78	54	39	54	38 %
Hedmarken	76	66	99	61	-38 %
Heggen og Froland	36	56	53	66	25 %
Holmestrand	34	27	22	35	59 %
Holt	23	37	41	41	
Horten	31	40	37	53	43 %
Inderyd	24	32	21	27	29 %
Indre Finnmark tingrett				17	
Indre Follo	103	147	119	120	1 %
Indre Sogn	18	9	18		-100 %
Jæren	71	71	80	65	-19 %
Karmsund	52	58	79	79	
Kongsberg	14	25	20	19	-5 %
Kragerø	24	21	21	30	43 %
Kristiansund	167	155	71	114	61 %
Larvik	76	79	52	63	21 %
Lofoten	35	33	35	34	-3 %
Lyngdal	15	22	15	17	16 %
Mandal	25	32	20		
Midthordland	58	71	72	72	
Midt-Trøndelag	30	28			
Moss	70	87	84	80	-5 %
Namdal	23	24	26	42	62 %
Nedenes	48	70	69		
Nedre Romerike	164	211	199	130	-35 %
Nedre Telemark	21	25	29	25	-14 %
Nes	24	27	23	40	74 %
Nordfjord	24	23	26	25	-6 %
Nord-Gudbrandsdal	8	17	18	7	-61 %
Nordhordland	49	48	48	42	-13 %
Nordmøre	68	57	71	49	-31 %
Nord-Troms	159	151	152	131	-14 %
Nord-Osterdal	12	16	9	21	133 %
Ofoten	49	62	54	63	17 %
Orkdal	25	24			
Oslo	1831	2041	2019	1793	-11 %

	31.12.01	31.12.02	31.12.03	31.12.04	Endring 03-04
Rana	45	39	60	67	12 %
Ringerike	31	23	32	25	-22 %
Romsdal	51	63	64	55	-14 %
Ryfylke	45	48	38	44	16 %
Salten	88	75	75	107	43 %
Sand	50	33	34		
Sandefjord	83	68	79	102	29 %
Sandnes	107	99	82	102	24 %
Sarpsborg	63	78	96	95	-1 %
Senja	42	34	25	33	32 %
Skien og Porsgrunn	91	115	96	123	28 %
Solør	15	12	16	13	-19 %
Stavanger	245	291	287	302	5 %
Stjøer og Verdal	54	44	59	58	-2 %
Sunnfjord	77	66	77	72	-7 %
Sunnhordland	95	82	59	52	-12 %
Sunnmøre	84	91	98	120	22 %
Søre Sunnmøre	23	14	15	26	73 %
Sør-Gudbrandsdal	42	53	20	54	170 %
Sør-Trøndelag			69	110	59 %
Sør-Osterdal	17	26	28	27	-4 %
Tana og Varanger	34	30	8		
Tinn og Heddal	18	16	15	19	27 %
Toten	62	58	59	42	-29 %
Trondenes	51	53	46	61	33 %
Trondheim	154	171	216	208	-4 %
Tromsberg	119	140	128	123	-4 %
Valdres	23	30	21	22	5 %
Vardo	18	11	4		
Vesterålen	59	55	49	49	
Vest-Telemark	7	14	13	19	46 %
Vinger og Odal	28	36	41	41	
Voss	9	13	14	3	-79 %
Ytre Follo	72	47	52	51	-2 %
Ytre Sogn	13	25	23	30	32 %
Øst-Finnmark tingrett				51	
Deltsum	6964	7550	7408	7584	2 %
Bergen byfogdemåte	24	33	38	40	5 %
Oslo byfogdemåte	1	1	1	2	100 %
Oslo byskriver og skifterett	105	86	117	109	-7 %
Stavanger byfogdemåte	8	21	13	16	38 %
Trondheim byfogdemåte	8	16			
Totalt	7110	7707	7577	7751	2 %

A-saker saksbehandlingstid 01-04, måneder

	2001	2002	2003	2004
Alstahaug	7,8	9,4	8,9	9,2
Alla	5,4	5,8	5,8	5,2
Asker og Bærum	5,8	5,9	6,0	6,7
Aust-Agder tingrett				8,0
Bergen	7,6	7,5	7,9	8,7
Bremøy	4,8	4,7	5,0	5,0
Dalane	5,8	5,3	5,6	6,0
Drammen	6,6	7,6	8,0	6,9
Eidsvoll	6,8	8,2	7,4	7,7
Elker, Modum og Sigdal	4,3	4,0	4,3	3,9
Flekkefjord	4,5	6,1	4,2	5,6
Fosen	4,5	5,2	4,8	6,4
Fredrikstad	6,0	6,7	6,7	6,3
Gauldal	4,6	5,4		
Hadeland og Land	5,0	5,3	4,8	5,2
Halden	3,9	4,0	4,1	4,1
Hallingdal	6,0	6,5	6,8	7,0
Hammerfest	7,0	7,2	5,1	6,2
Hordanger	6,2	7,2	7,7	8,4
Haugesund	5,8	4,2	6,8	5,0
Hedmarken	4,4	5,0	5,6	4,8
Heggen og Froland	4,6	5,1	6,3	7,3
Holmestrand	5,0	4,2	4,8	6,1
Holt	4,1	5,2	6,7	
Horten	5,9	5,4	7,5	6,7
Inderøy	6,6	3,5	4,3	3,5
Indre Finnmårk tingrett				3,0
Indre Follo	7,1	7,5	7,2	8,8
Indre Sogn	3,9	5,4	4,4	5,3
Jæren	5,7	5,5	4,5	4,3
Karmsund	5,5	5,8	7,2	7,2
Kongsberg	3,3	3,0	3,1	3,3
Kragerø	6,5	6,8	6,3	5,7
Kristiansand	6,2	7,0	5,9	6,2
Larvik	7,4	8,0	9,2	7,7
Lofoten	6,0	8,0	6,6	5,6
Lyngdal	5,4	4,7	5,7	6,6
Mandal	6,6	4,8	5,4	
Midthordland	6,9	6,8	5,3	5,2
Midt-Trøndelag	4,0	4,7		
Moss	7,2	10,9	7,1	7,5
Namdal	5,9	5,4	6,6	4,7
Nedenes	5,3	7,1	8,7	
Nedre Romerike	6,3	6,6	5,8	6,5
Nedre Telemark	3,7	4,7	6,2	5,5
Nes	2,8	3,2	3,7	3,2
Nordfjord	5,2	6,5	7,1	6,8
Nord-Gudbrandsdal	5,3	4,3	5,3	4,5
Nordhordland	5,4	6,2	6,0	7,6
Nordmøre	4,5	5,2	5,6	5,3
Nord-Troms	6,0	6,7	6,5	6,0
Nord-Osterdal	4,7	4,3	4,2	4,4
Ofoten	6,8	6,3	6,8	5,9
Orkdal	6,1	7,4		
Oslo	9,7	9,8	9,3	9,3

	2001	2002	2003	2004
Rana	6,9	7,7	7,5	11,0
Ringerike	4,9	4,6	4,2	5,2
Romsdal	5,6	5,1	5,3	6,1
Ryfylke	5,9	6,7	7,1	4,9
Salten	5,0	4,9	5,0	4,8
Sand	6,0	5,4	5,6	
Sandefjord	6,5	8,2	8,9	9,9
Sandnes	8,0	7,8	6,4	5,2
Sarpsborg	4,5	4,9	5,7	5,6
Senja	6,2	9,2	7,6	4,9
Skien og Porsgrunn	4,9	4,9	5,2	4,4
Solør	4,5	6,1	4,6	5,9
Stavanger	7,5	7,0	6,6	6,9
Sjør- og Verdal	5,0	6,0	6,2	6,7
Summifjord	7,4	8,1	8,4	8,3
Sunnhordland	9,8	8,8	8,1	5,9
Sunnmøre	5,8	4,7	5,1	5,0
Søre Sunnmøre	4,8	4,8	4,3	4,5
Sør-Gudbrandsdal	6,2	6,1	5,9	5,0
Sør-Trøndelag			6,5	7,3
Sør-Osterdal	3,9	3,2	3,6	3,6
Tana og Væranger	6,3	5,6	5,0	
Tinn og Heddal	4,3	4,0	4,2	4,1
Toten	6,6	6,6	7,4	5,8
Trondenes	5,2	5,3	6,1	5,6
Trondheim	4,6	4,6	5,4	5,0
Tønsberg	5,0	6,3	5,8	5,7
Valdres	3,9	7,5	9,8	5,4
Vardo	6,6	9,9	10,5	
Vesteralen	6,4	6,9	8,9	9,1
Vest-Telemark	4,3	5,4	8,3	7,2
Vinger og Odal	5,1	5,1	5,7	4,7
Voss	7,1	7,5	7,3	6,3
Ytre Follo	5,3	5,5	5,0	5,6
Ytre Sogn	2,7	4,2	3,8	5,8
Øst-Finmark tingrett				5,4
Gj.sn. saksbeh.tid pr. domstol	5,6	6,0	6,2	6,0
Veld gj.sn. saksbeh.tid	6,6	6,8	6,8	6,9
Bergen b.f.	3,5	5,0	3,9	4,2
Oslo b.f.	8,2	4,0	3,6	6,4
Oslo sk.r og bskr.	3,4	3,4	3,4	3,7
Stavanger b.f.	4,1	3,0	3,8	3,3
Trondheim b.f.	2,8	4,0		
Gj.sn. saksbeh.tid pr. domstol	5,6	5,9	6,1	6,1
Veld gj.sn. saksbeh.tid	6,5	6,7	6,7	6,9

F-saker innkommet 01-04

Embete	Inn 01	Inn 02	Inn 03	Inn 04	Endring 03-04
Alstahaug	262	202	212	247	17 %
Alla	211	201	221	213	-4 %
Asker og Bærum	898	945	865	962	11 %
Aust-Agder tingrett	2190	2208	2219	698	6 %
Bergen	55	78	95	70	-26 %
Bremøy	72	100	114	113	-1 %
Dalane	907	849	770	803	4 %
Drammen	284	286	294	369	26 %
Eidsvoll	379	372	485	422	-13 %
Elker, Modum og Sigdal	132	119	67	102	52 %
Flekkefjord	126	103	145	161	8 %
Fosen	538	555	529	569	8 %
Fredrikstad	140	114			
Gauldal	187	220	194	152	-22 %
Hadeland og Land	386	435	537	826	54 %
Halden	61	68	82	68	-17 %
Hallingdal	203	177	210	190	-10 %
Hammerfest	145	117	104	123	18 %
Hardanger	427	399	373	337	-10 %
Haugesund	495	505	521	473	-9 %
Hedmarken	312	219	315	248	-21 %
Heggen og Froland	257	226	257	223	-13 %
Holmestrand	81	108	102		
Holt	353	353	305	432	42 %
Horten	194	207	196	237	21 %
Indre Finnmark tingrett				89	
Indre Follo	465	419	419	448	7 %
Indre Sogn	116	132	117	85	-27 %
Jæren	321	309	369	412	12 %
Karmsund	379	328	328	366	12 %
Kongsberg	181	167	185	183	-1 %
Kragerø	126	110	106	97	-8 %
Kristiansund	1206	1297	1214	1323	9 %
Larvik	422	475	414	408	-1 %
Lofoten	157	152	189	92	-51 %
Lyngdal	101	121	120	139	16 %
Mandal	252	316	223		
Midthordland	354	386	430	376	-13 %
Midt-Trøndelag	169	141			
Moss	566	519	490	406	-17 %
Namdal	294	284	209	209	
Nedenes	385	489	604		
Nedre Romerike	925	954	1070	1227	15 %
Nedre Telemark	92	78	144	124	-14 %
Nes	163	138	152	242	59 %
Nordfjord	167	153	149	151	1 %
Nord-Gudbrandsdal	94	90	77	95	23 %
Nordhordland	149	167	168	169	1 %
Nordmøre	409	405	323	394	22 %
Nord-Troms	918	1011	950	843	-11 %
Nord-Osterdal	85	70	71	79	11 %
Ofoten	191	223	171	207	21 %
Orkdal	138	127			
Oslo	6362	6724	6283	6156	-2 %

Embete	Inn 01	Inn 02	Inn 03	Inn 04	Endring 03-04
Rana	331	287	322	337	5 %
Ringerike	312	385	300	322	7 %
Romsdal	344	342	274	311	14 %
Ryflike	260	219	196	160	-18 %
Salten	650	681	537	515	-4 %
Sand	287	233	223		
Sandefjord	340	301	433	207	-52 %
Sandnes	435	522	459	432	-6 %
Sarpsborg	558	557	514	463	-10 %
Senja	315	235	263	229	-13 %
Skien og Porsgrunn	1032	872	933	1007	8 %
Solør	79	91	79	87	10 %
Stavanger	1045	1263	1352	1263	-7 %
Sjørg- og Verdal	425	366	290	359	24 %
Sunnfjord	317	289	301	295	2 %
Sunnhordland	219	190	197	257	30 %
Summøre	570	558	540	592	10 %
Søre Sunnmøre	112	123	127	128	1 %
Sør-Gudbrandsdal	177	166	194	203	5 %
Sør-Trøndelag			364	469	29 %
Sør-Osterdal	255	198	186	226	22 %
Tana og Varanger	284	300	240		
Tinn og Heddal	144	112	146	198	36 %
Toten	326	392	414	322	-22 %
Trondenes	191	165	137	221	61 %
Trondheim	1232	1152	1198	1269	6 %
Tromsberg	699	643	651	612	-6 %
Valdres	93	59	84	84	
Vardo	66	45	62		
Vesteralen	157	167	147	193	31 %
Vest-Telemark	56	37	68	50	-26 %
Vinger og Odal	317	303	236	344	46 %
Voss	65	64	52	43	-17 %
Ytre Follo	210	279	300	228	-24 %
Ytre Sogn	93	85	68	57	-16 %
Øst-Finnmark tingrett				246	
Totalt	36478	36655	36062	36434	1 %

F-saker behandlet 01-04

	Behandlet 01	Behandlet 02	Behandlet 03	Behandlet 04	Endring 03-04
Alstahaug	269	199	194	245	26 %
Alla	210	201	226	210	-7 %
Asker og Bærum	902	923	861	959	11 %
Aust-Agder tingrett	2172	2190	2197	657	7 %
Bergen	51	80	92	72	-22 %
Bromøy	74	96	116	115	-1 %
Dalane	919	857	749	781	4 %
Drammen	280	286	276	353	28 %
Eidsvoll	387	369	485	420	-13 %
Elker, Modum og Sigdal	115	131	71	102	44 %
Flekkefjord	123	104	130	173	33 %
Fosen	549	547	524	549	5 %
Fredrikstad	129	123			
Gauldal	187	214	191	160	-16 %
Hadeland og Land	388	428	543	805	48 %
Halden	65	69	79	69	-13 %
Hallingdal	199	186	210	193	-8 %
Hammerfest	143	113	106	118	11 %
Hardanger	431	401	364	431	-11 %
Haugesund	508	493	507	480	-5 %
Hedmarken	312	228	310	252	-19 %
Heggen og Froland	247	236	250	222	-11 %
Holmestrand	78	101	112	403	42 %
Horten	344	372	283	240	25 %
Indre Øst-Finmark	191	213	192	79	
Indre Finmark tingrett	450	433	415	431	4 %
Indre Follo	115	133	120	86	-28 %
Indre Sogn	325	306	366	403	10 %
Jæren	382	340	333	345	4 %
Karmsund	183	167	185	185	
Kongsberg	132	113	102	91	-11 %
Kragerø	1186	1298	1137	1344	18 %
Kristiansund	435	457	424	413	-3 %
Larvik	154	157	187	96	-49 %
Lofoten	96	125	117	146	25 %
Lyngdal	247	313	232		
Mandal	381	381	427	376	-12 %
Midt-Hordaland	173	138			
Midt-Trøndelag	559	503	493	407	-17 %
Moss	285	283	219	207	-5 %
Namdal	365	493	599	1253	21 %
Nedre Romerike	917	1033	944	128	-10 %
Nedre Telemark	157	142	157	235	50 %
Nes	165	156	136	146	7 %
Nordfjord	99	89	73	97	33 %
Nord-Gudbrandsdal	403	398	330	382	16 %
Nordhordaland	927	998	972	834	-14 %
Nordmøre	198	85	71	75	6 %
Nord-Troms	125	132	163	206	26 %
Nord-Osterdal	6248	6896	6011	6113	2 %
Ofoten					
Orkdal					
Oslo					

	Behandlet 01	Behandlet 02	Behandlet 03	Behandlet 04	Endring 03-04
Rana	339	290	319	299	-6 %
Ringerike	315	387	301	319	6 %
Romsdal	349	333	268	314	17 %
Ryfylke	241	233	203	158	-22 %
Salten	656	543	543	524	-3 %
Sand	287	224	217		
Sandefjord	332	305	409	172	-58 %
Sandnes	444	513	463	429	-7 %
Sarpsborg	557	550	512	464	-9 %
Senja	1026	251	266	226	-15 %
Skien og Porsgrunn	75	93	79	84	6 %
Solør	1042	1249	1362	1224	-10 %
Stavanger	405	378	294	357	21 %
Sjørdal	320	285	291	291	2 %
Sunnfjord	221	196	199	252	27 %
Sunnhordland	573	562	539	578	7 %
Sunnmøre	112	127	127	125	-2 %
Sør-Gudbrandsdal	166	167	193	202	5 %
Sør-Trøndelag	251	207	174	234	28 %
Sør-Osterdal	292	299	248		
Tana og Væranger	141	116	142	192	35 %
Tinn og Heddal	312	398	400	339	-15 %
Toten	194	160	132	223	69 %
Trondenes	1239	1152	1157	1281	11 %
Trondheim	697	638	637	591	-7 %
Tromsberg	79	74	80	85	6 %
Valdres	63	50	66	194	31 %
Vardo	151	163	148	49	-25 %
Vesteralen	53	41	65	49	-25 %
Vest-Telemark	318	300	236	334	42 %
Vinger og Odal	60	65	55	43	-22 %
Voss	208	278	276	249	-10 %
Ytre Follo	92	86	66	55	-16 %
Ytre Sogn					
Øst-Finmark tingrett	36218	36845	35399	36032	2 %
Totalt					

F-saker restanser 01-04

	31.12.01	31.12.02	31.12.03	31.12.04	Endring 03-04
Alstahaug	3	6	22	24	9 %
Alla	9	9	4	7	75 %
Asker og Bærum	25	46	51	50	-2 %
Aust-Agder tingrett	127	142	163	182	12 %
Bergen	4	2	5	3	-40 %
Bremøy	2	6	4	2	-50 %
Dalane	74	45	66	85	29 %
Drammen	19	19	37	55	49 %
Eidsvoll	12	15	15	17	13 %
Eiker, Modum og Sigdal	18	7	1	4	300 %
Flåkefjord	7	5	21	11	-48 %
Fosen	12	20	25	43	72 %
Fredrikstad	17	7			
Gauldal	5	11	14	6	-57 %
Hadeland og Land	12	19	13	34	162 %
Halden	1		3	2	-33 %
Hallingdal	21	11	10	7	-30 %
Hammerfest	3	7	5	10	100 %
Hardanger	7	5	15	28	87 %
Haugesund	7	19	33	23	-30 %
Hedmarken	19	11	16	13	-19 %
Heggen og Froland	15	5	11	12	9 %
Holmestrand	5	12	2		
Horten	25	6	28	57	104 %
Inderoøy	9	3	7	4	-43 %
Indre Finnmark tingrett	40	25	25	36	44 %
Indre Follo	4	3			
Indre Sogn	7	10	13	20	54 %
Jæren	12	11	6	26	333 %
Karmsund	2	2	2		
Kongsberg	6	3	7	12	100 %
Kragerø	56	53	126	87	-31 %
Kristiansund	14	32	21	15	-29 %
Larvik	9	4	6	2	-67 %
Lofoten	8	4	7	5	-24 %
Lyngdal	12	15	3		
Mandal	8	14	17	18	6 %
Midhordland	8	11			
Midt-Trøndelag	22	37	31	34	10 %
Moss	10	11	1	3	200 %
Namdal	39	34	37		
Nedenes	56	66	74	44	-41 %
Nedre Romerike	2	5	6	1	-83 %
Nedre Telemark	13	10	6	13	117 %
Nes	6	3	16	10	-41 %
Nordfjord	10	7	13	7	-46 %
Nord-Gudbrandsdal	13	20	13	25	92 %
Nordhordland	1	4	25	34	36 %
Nordmøre	6	10	17	15	-12 %
Nord-Troms	16	11			
Nord-Osterdal	527	334	578	517	-11 %
Ofoten					
Orkdal					
Oslo					

Embete	Inn 01	Inn 02	Inn 03	Inn 04	Endring 03-04
Rana	9	6	9	46	411 %
Ringerike	20	19	17	20	18 %
Romsdal	4	13	19	8	-58 %
Ryfylke	28	12	5	7	40 %
Salten	14	34	28	19	-32 %
Sand	8	17	23		
Sandefjord	26	22	42	69	64 %
Sandnes	18	27	16	16	
Sarpsborg	23	30	32	31	-3 %
Senja	20	4	1	4	300 %
Skien og Porsgrunn	61	19	35	63	80 %
Solor	4	2	2	4	100 %
Stavanger	35	48	38	75	97 %
Stjøer- og Verdal	24	12	8	10	25 %
Sunnfjord	6	10	14	12	-14 %
Sunnhordland	13	9	8	13	63 %
Summøre	23	18	18	32	78 %
Søre Sunnmøre	7	3	3	6	100 %
Sør-Gudbrandsdal	17	15	12	11	-8 %
Sør-Trøndelag	9		45	70	56 %
Sør-Osterdal	8	9	12	5	-58 %
Tana og Varanger					
Tinn og Heddal	6	2	6	10	67 %
Toten	22	16	30	12	-60 %
Trondenes	11	15	20	18	-10 %
Trondheim	27	27	64	51	-20 %
Tromsberg	24	28	40	61	53 %
Valdres	17	2	6	5	-17 %
Vardo	9	4			
Vesteralen	8	9	8	7	-13 %
Vest-Telemark	5	1	3	4	33 %
Vinger og Odal	5	8	7	18	157 %
Voss	5	4	1	1	
Ytre Follo	11	11	34	10	-71 %
Ytre Sogn	2	1	3	2	-33 %
Øst-Finnmark tingrett				25	
Totalt	1926	1678	2236	2410	8 %

F-saker saksbehandlingstid 01-04, måneder

	2001	2002	2003	2004
Alstahaug	0,8	0,6	0,5	1,1
Alla	0,4	0,5	0,4	0,4
Asker og Bærum	0,6	0,5	0,6	0,7
Aust-Agder tingrett				0,8
Bergen	0,6	0,8	1,0	0,8
Bremøy	0,5	0,7	0,7	1,2
Dalane	0,6	0,6	0,6	0,5
Drammen	0,8	1,1	1,1	0,6
Eidsvoll	0,9	0,7	0,6	0,9
Eiker, Modum og Sigdal	0,5	0,4	0,4	0,4
Flekkefjord	0,8	0,5	0,7	0,5
Fosen	0,7	0,6	0,6	0,7
Fredrikstad	0,5	0,5	0,5	0,5
Gauldal	0,7	1,2		
Hadeland og Land	0,7	0,6	0,9	0,8
Halden	0,3	0,3	0,3	0,3
Hallingdal	0,5	0,5	0,5	0,5
Hammerfest	0,5	0,7	0,6	0,6
Hardanger	0,3	0,5	0,8	0,8
Haugesund	0,3	0,3	0,4	0,5
Hedmarken	0,6	0,4	0,7	0,5
Heggen og Frøland	0,6	0,6	0,6	0,7
Holmestrand	0,4	0,9	0,5	0,5
Horten	0,6	0,6	0,5	0,8
Holst	0,5	0,7	0,7	
Horten	0,6	0,6	0,5	0,8
Indre Østfold	0,6	0,4	0,5	0,4
Indre Finnmark tingrett				0,8
Indre Follo	0,8	0,9	0,8	0,8
Indre Sogn	0,5	0,4	0,4	0,3
Jæren	0,4	0,5	0,4	0,4
Karmsund	0,4	0,4	0,4	0,4
Kongsberg	0,2	0,2	0,2	0,3
Kragerø	0,6	0,6	0,5	0,5
Kristiansand	0,5	0,6	0,6	0,7
Larvik	0,6	0,5	0,5	0,9
Lofoten	0,5	2,0	0,4	0,5
Lyngdal	0,5	0,4	0,5	0,4
Mandal	0,3	0,4	0,6	
Midt-Hordland	0,8	0,7	0,6	0,6
Midt-Trøndelag	0,8	0,8		
Moss	0,4	0,7	0,8	0,6
Namdal	0,3	0,5	0,6	0,4
Nedenes	0,6	0,7	0,7	
Nedre Romerike	0,7	0,6	0,5	0,5
Nedre Telemark	0,3	0,4	0,5	0,5
Nes	0,8	0,8	0,7	0,6
Nordfjord	0,6	0,8	0,3	0,3
Nord-Gudbrandsdal	0,6	0,5	0,5	0,4
Nordhordland	0,6	0,6	0,4	0,7
Nordmøre	0,3	0,4	0,5	0,4
Nord-Troms	0,5	0,5	0,5	0,4
Nord-Ostfold	0,4	0,3	0,4	0,4
Ofoten	0,6	0,6	0,9	0,6
Orkdal	0,5	1,1		
Oslo	0,9	0,7	0,7	0,9
Rana	0,7	0,7	0,8	0,6
Ringerike	0,6	0,6	0,6	0,7
Romsdal	0,5	0,4	0,6	0,6
Ryfylke	0,5	0,8	0,8	0,6
Salten	0,4	0,4	0,6	0,5
Sand	0,5	0,5	0,6	
Sandefjord	0,8	1,2	0,9	1,1
Sandnes	0,6	0,5	0,5	0,6
Sarpsborg	0,6	0,6	0,7	0,7
Serjua	0,7	0,8	0,3	0,3
Skien og Porsgrunn	0,5	0,7	0,5	0,6
Solør	0,3	0,5	0,6	0,6
Slavanger	0,5	0,3	0,4	0,6
Sjøør- og Verdal	0,4	0,5	0,4	0,3
Sunnfjord	0,3	0,3	0,4	0,4
Sunnhordland	1,0	2,9	0,8	0,6
Summøre	0,5	0,4	0,4	0,5
Søre Sunnmøre	0,7	0,6	0,4	0,7
Sør-Gudbrandsdal	0,8	2,7	0,6	0,7
Sør-Trøndelag			0,7	0,8
Sør-Ostfold	0,3	0,3	0,4	0,5
Tana og Varanger	0,6	0,5	0,4	0,4
Tinn og Heddal	0,8	0,7	0,8	0,8
Toten	0,8	0,7	0,5	0,6
Trondenes	0,6	0,6	0,7	0,5
Trondheim	0,3	0,3	0,3	0,4
Tønsberg	0,5	0,7	0,7	0,7
Valdres	0,9	0,9	0,7	0,7
Vardø	0,7	0,9	0,5	
Vesterålen	0,6	0,7	0,5	0,7
Vest-Telemark	0,6	1,1	1,0	1,0
Vinger og Odal	0,3	0,4	0,4	0,5
Voss	0,3	0,4	0,4	0,3
Ytre Follo	0,7	0,5	0,6	0,6
Ytre Sogn	0,2	0,2	0,7	0,9
Øst-Finnmark tingrett				0,6
Gj.sn. saksbeh.tid pr. domstol	0,6	0,7	0,6	0,6
Vei'd Gj.sn. saksbeh.tid	0,6	0,6	0,6	0,6
(ekskl. spesialbetene)				

M-saker innkommet 01-04

Embete	Inn 01	Inn 02	Inn 03	Inn 04	Endring 03-04
Alstahaug	111	102	98	140	43 %
Alta	124	137	124	107	-14 %
Asker og Bærum	305	400	329	369	12 %
Aust-Agder tingrett				362	
Bergen	736	714	760	823	8 %
Bronnoy	26	34	27	37	37 %
Dalane	50	74	65	52	-20 %
Drammen	332	237	284	455	60 %
Eidsvoll	352	274	242	373	54 %
Eiker, Modum og Sigdal	182	125	177	198	12 %
Flekkefjord	48	55	33	30	-8 %
Fosen	83	62	44	61	39 %
Fredrikstad	266	290	240	258	8 %
Gautdal	74	49			
Hadeland og Land	89	95	94	68	-28 %
Halden	154	148	152	148	-3 %
Hallingdal	67	49	53	50	-6 %
Hammerfest	137	122	141	147	4 %
Hardanger	83	110	85	82	-4 %
Haugesund	197	211	195	207	6 %
Hedmarken	307	251	348	371	7 %
Heggen og Frøland	151	105	143	135	-6 %
Holmestrand	115	89	119	119	
Holt	50	67	54		
Horten	136	140	175	167	-5 %
Indøy	95	55	80	69	-14 %
Indre Finnmark tingrett				84	
Indre Follo	213	223	222	216	-3 %
Indre Sogn	55	41	91	72	-21 %
Jæren	113	101	103	101	-2 %
Karmsund	112	129	113	141	25 %
Kongsberg	103	76	91	101	11 %
Kragerø	125	83	65	53	-18 %
Kristiansund	566	467	480	711	48 %
Larvik	251	217	249	248	0 %
Lofoten	103	68	66	94	42 %
Lyngdal	72	69	66	63	-5 %
Mandal	86	110	81		
Midthordland	183	259	208	156	-25 %
Midt-Trøndelag	71	54			
Moss	167	155	152	160	5 %
Namdal	117	81	108	86	-20 %
Nedenes	226	192	253		
Nedre Romerike	346	371	332	346	4 %
Nedre Telemark	63	62	83	87	5 %
Nes	120	82	107	130	21 %
Nordfjord	80	94	106	100	-6 %
Nord-Gudbrandsdal	76	67	54	51	-6 %
Nordhordland	94	96	119	75	-37 %
Nordmøre	191	240	165	219	33 %
Nord-Troms	502	488	480	511	6 %
Nord-Østfold	49	60	53	68	28 %
Ofoten	104	93	71	119	68 %
Orkdal	109	70			
Oslo	4009	3264	3662	3222	-12 %

Embete	Inn 01	Inn 02	Inn 03	Inn 04	Endring 03-04
Rana	203	131	235	218	-7 %
Ringerike	153	97	112	114	2 %
Romsdal	193	129	131	134	2 %
Ryfylke	73	47	46	59	28 %
Salten	286	223	244	205	-16 %
Sand	106	125	123		
Sandefjord	158	200	121	145	20 %
Sandnes	168	205	174	184	6 %
Sarpsborg	243	179	175	185	6 %
Senja	160	114	143	118	-17 %
Skien og Porsgrunn	359	269	280	412	47 %
Solor	67	56	58	44	-24 %
Stavanger	314	295	377	315	-16 %
Stjør- og Verdal	230	178	156	132	-15 %
Sunnfjord	141	164	128	146	14 %
Sunnhordland	226	139	132	177	34 %
Summøre	311	235	271	259	-4 %
Søre Sunnmøre	104	80	75	76	1 %
Sør-Gudbrandsdal	99	78	70	76	9 %
Sør-Trøndelag			132	148	12 %
Sør-Østfold	129	110	124	109	-12 %
Tana og Varanger	231	137	105		
Tinn og Heddal	98	80	100	121	21 %
Toten	125	128	128	97	-24 %
Trondenes	100	73	82	112	37 %
Trondheim	438	388	308	386	25 %
Tromsberg	287	277	251	278	11 %
Valdres	48	46	27	32	19 %
Vardo	110	81	61		
Vesteralen	82	77	78	92	18 %
Vest-Telemark	27	25	48	47	-2 %
Vinger og Odal	135	113	156	118	-24 %
Voss	42	38	31	24	-23 %
Ytre Follo	126	127	136	115	-15 %
Ytre Sogn	43	32	39	34	-13 %
Øst-Finnmark tingrett				142	
Totalt	18191	15983	16499	16896	2 %

M-saker behandlet 01-04

	Behandlet 01	Behandlet 02	Behandlet 03	Behandlet 04	Endring 03-04
Alstahaug	116	96	72	92	28 %
Alla	132	125	126	112	-11 %
Asker og Bærum	299	380	322	369	15 %
Aust-Agder tingrett				296	
Bergen	698	705	760	898	18 %
Bromøy	30	33	20	40	100 %
Dalane	47	76	66	56	-15 %
Drammen	330	256	249	364	46 %
Eidsvoll	280	335	253	277	9 %
Elker, Modum og Sigdal	175	139	168	204	21 %
Flekkefjord	42	60	34	37	10 %
Fosen	81	60	50	56	12 %
Fredrikstad	264	264	254	250	-2 %
Gauldal	62	57			
Hadeland og Land	85	84	97	72	-26 %
Halden	161	138	164	122	-26 %
Hallingdal	75	47	54	51	-6 %
Hammerfest	148	142	124	153	23 %
Hordanger	81	105	92	71	-23 %
Haugesund	233	187	211	160	-24 %
Hedmarken	321	255	310	362	17 %
Heggen og Froland	147	106	115	139	21 %
Holmestrand	121	91	107	123	15 %
Holt	50	47	69		
Horten	115	157	156	112	-28 %
Inderøy	83	73	76	59	-22 %
Indre Finnmark tingrett				64	
Indre Follo	203	209	208	228	10 %
Indre Sogn	50	45	76	92	21 %
Jæren	99	114	96	96	
Karmsund	118	117	108	128	19 %
Kongsberg	99	80	95	94	-1 %
Kragerø	119	94	76	50	-34 %
Kristiansand	530	486	482	688	43 %
Larvik	186	227	291	226	-22 %
Lofoten	85	83	71	89	25 %
Lyngdal	78	72	57	50	-12 %
Mandal	100	100	94		
Midthordland	197	217	230	195	-15 %
Midt-Trøndelag	71	56			
Moss	156	157	153	173	13 %
Namdal	99	98	99	71	-28 %
Nedenes	216	154	219		
Nedre Romerike	346	424	354	327	-8 %
Nedre Telemark	58	69	71	86	21 %
Nes	117	91	101	128	27 %
Nordfjord	71	88	122	105	-14 %
Nord-Gudbrandsdal	62	86	57	48	-16 %
Nordhordland	189	103	90	98	9 %
Nordmøre	189	202	205	186	-9 %
Nord-Troms	463	461	528	498	-6 %
Nord-Osterdal	50	54	55	71	29 %
Ofoten	96	89	89	89	
Orkdal	94	78			
Oslo	3130	3982	3812	3383	-11 %

	Behandlet 01	Behandlet 02	Behandlet 03	Behandlet 04	Endring 03-04
Rana	205	134	200	186	-7 %
Ringerike	146	111	104	120	15 %
Romsdal	179	145	130	131	1 %
Ryfylke	67	58	46	50	9 %
Salten	278	215	244	249	2 %
Sand	111	114	114		
Sandefjord	137	198	117	72	-38 %
Sandnes	166	207	172	195	13 %
Sarpsborg	244	171	167	197	18 %
Senja	144	167	127	122	-4 %
Skien og Porsgrunn	378	281	281	337	20 %
Solør	61	53	59	48	-19 %
Stavanger	321	278	349	317	-9 %
Sjør- og Verdal	180	209	154	130	-16 %
Sunnfjord	197	149	152	151	-1 %
Sunnhordland	347	236	260	251	-3 %
Sunnmøre	118	83	75	73	-3 %
Sør-Gudbrandsdal	102	73	86	76	-12 %
Sør-Trøndelag			138	134	-3 %
Sør-Osterdal	128	114	113	116	3 %
Tana og Varanger	206	158	109		
Tinn og Heddal	95	89	82	109	33 %
Toten	115	104	148	106	-28 %
Trondenes	102	77	85	99	16 %
Trondheim	394	398	348	337	-3 %
Tønsberg	268	256	279	241	-14 %
Valdres	38	48	28	35	25 %
Vardo	104	66	100		
Vesteralen	83	79	76	84	11 %
Vest-Telemark	28	24	38	50	32 %
Vinger og Odal	137	99	144	130	-10 %
Voss	43	43	29	24	-17 %
Ytre Follo	130	135	108	136	26 %
Ytre Sogn	41	34	36	32	-11 %
Øst-Finnmark tingrett				104	
Totalt	16795	16854	16626	16343	-2 %

M-saker restanser 01-04

	31.12.01	31.12.02	31.12.03	31.12.04	Endring 03-04
Alstahaug	20	26	52	99	90 %
Alla	24	34	32	27	-16 %
Asker og Bærum	68	88	94	87	-7 %
Aust-Agder tingrett	205	211	211	170	88 %
Bergen	6	7	14	11	-21 %
Bremøy	14	12	11	7	-36 %
Dalane	96	75	109	199	83 %
Drammen	170	109	98	193	97 %
Eidsvoll	33	19	28	22	-21 %
Elker, Modum og Sigdal	11	6	5	6	20 %
Flekkefjord	11	14	8	13	63 %
Fosen	65	91	77	86	12 %
Fredrikstad	22	14			
Gauldal	14	25	23	19	-17 %
Halden	22	32	20	46	130 %
Hallingdal	11	12	11	10	-9 %
Hammerfest	31	11	28	22	-21 %
Hardanger	11	16	8	19	138 %
Haugesund	20	44	28	75	168 %
Hedmarken	41	37	75	79	5 %
Heggen og Froland	43	42	70	66	-6 %
Holmestrand	15	13	25	22	-12 %
Holt	8	28	11	11	
Horten	54	37	56	111	98 %
Inderøy	20	2	6	16	167 %
Indre Finnmark tingrett				20	
Indre Follo	68	82	96	84	-13 %
Indre Sogn	9	5	20	20	-100 %
Jæren	31	17	24	30	25 %
Karmsund	16	28	32	45	41 %
Kongsberg	10	6	2	9	350 %
Kragerø	32	21	10	12	20 %
Kristiansund	152	132	126	143	13 %
Larvik	126	116	73	94	29 %
Lofoten	33	18	12	18	50 %
Lyngdal	13	11	19	20	7 %
Mandal	6	16	3		
Midhordland	58	100	78	39	-50 %
Midt-Trøndelag	10	8			
Moss	52	50	49	48	-2 %
Namdal	33	16	25	40	60 %
Nedenes	55	93	127		
Nedre Romerike	160	105	73	88	21 %
Nedre Telemark	10	2	14	16	14 %
Nes	18	9	15	17	13 %
Nordfjord	24	30	14	22	57 %
Nord-Gudbrandsdal	28	9	6	9	50 %
Nordhordland	22	15	44	21	-52 %
Nordmøre	30	68	28	61	118 %
Nord-Troms	147	174	126	137	9 %
Nord-Osterdal	6	12	10	7	-30 %
Ofoten	38	42	24	54	125 %
Ørkdal	30	22			
Oslo	2109	1393	1227	1053	-14 %

	31.12.01	31.12.02	31.12.03	31.12.04	Endring 03-04
Rana	37	34	69	101	46 %
Ringerike	35	19	27	21	-22 %
Romsdal	40	24	25	28	12 %
Ryfylke	17	6	6	15	150 %
Salten	61	69	69	25	-64 %
Sand	26	37	46		
Sandefjord	51	52	55	117	113 %
Sandnes	39	37	39	28	-28 %
Sarpsborg	26	34	42	30	-29 %
Senja	74	21	37	33	-11 %
Skien og Porsgrunn	65	53	52	128	146 %
Solor	7	11	10	6	-40 %
Stavanger	62	79	106	103	-3 %
Sjør- og Verdal	69	38	40	42	5 %
Sunnfjord	45	60	37	49	31 %
Sunnhordland	97	42	33	48	45 %
Summøre	42	41	52	61	17 %
Søre Sunnmøre	13	10	10	13	30 %
Sør-Gudbrandsdal	23	27	9	9	
Sør-Trøndelag		40		54	35 %
Sør-Osterdal	14	10	21	16	-24 %
Tana og Varanger	51	30	26		
Tinn og Heddal	18	9	27	39	44 %
Toten	20	44	24	15	-38 %
Trondenes	22	17	14	27	93 %
Trondheim	106	96	56	105	88 %
Tromsberg	73	92	64	101	58 %
Valdres	12	10	9	6	-33 %
Vardo	24	39			
Vesteralen	18	16	18	26	44 %
Vest-Telemark	5	6	16	13	-19 %
Vinger og Odal	18	32	43	31	-28 %
Voss	10	5	7	7	
Ytre Follo	31	21	48	23	-52 %
Ytre Sogn	5	3	6	6	-6 %
Øst-Finnmark tingrett				49	
Totalt	5617	4729	4560	5264	15 %

M-saker saksbehandlingstid 01-04, måneder

	01	02	03	04
Alstahaug	2,8	2,6	3,2	5,6
Alla	2,6	3,0	3,2	2,4
Asker og Bærum	2,6	2,8	3,1	2,8
Aust-Agder tingrett				5,9
Bergen	3,3	3,7	4,8	6,3
Bremøy	4,1	3,2	3,4	3,3
Dalane	2,3	2,5	3,0	2,9
Drammen	3,6	5,3	4,4	4,2
Eidsvoll	3,6	6,6	3,9	4,6
Elker, Modum og Sigdal				2,1
Flekkefjord	2,3	2,7	2,0	2,8
Fosen	2,4	2,3	2,3	3,0
Fredrikstad	3,5	3,7	3,9	3,9
Gauldal	2,1	4,0		
Hadeland og Land	2,8	2,8	3,3	2,9
Halden	2,0	2,5	2,2	2,7
Hallingdal	2,5	2,8	2,7	2,7
Hammerfest	3,1	2,7	2,4	2,2
Hardanger	2,1	2,5	2,9	3,2
Haugesund	1,9	2,1	2,1	2,3
Hedmarken	2,2	1,9	2,4	2,2
Heggen og Froland	3,7	3,4	4,7	6,3
Holmestrand	1,9	1,9	2,2	2,0
Holt	2,5	2,6	3,2	4,4
Horten	3,6	3,8	4,6	4,4
Inderøy	2,3	2,3	2,7	2,1
Indre Finnmark tingrett				2,4
Indre Follo	2,8	4,2	4,8	4,6
Indre Sogn	1,2	1,9	2,1	3,2
Jæren	2,7	2,8	3,1	2,6
Karmsund	1,8	2,5	2,4	2,4
Kongsberg	1,2	1,1	0,9	0,8
Kragerø	2,8	3,0	2,7	2,3
Kristiansand	2,6	3,5	3,0	2,5
Larvik	4,2	6,4	5,3	3,5
Lofoten	2,8	3,1	2,6	2,5
Lyngdal	3,1	2,4	2,7	2,9
Mandal	1,8	2,2	2,0	
Midthordland	4,6	4,2	4,8	3,8
Midt-Trøndelag	2,3	2,7		
Moss	2,9	3,4	4,5	3,6
Namdal	2,9	3,6	4,3	4,2
Nedenes	3,2	4,9	5,2	
Nedre Romerike	5,3	4,7	3,4	2,7
Nedre Telemark	1,3	2,0	1,7	1,8
Nes	2,1	2,2	1,9	1,6
Nordfjord	2,7	2,9	3,1	3,0
Nord-Gaubrandsdal	2,2	2,9	2,6	2,5
Nordhordland	3,3	3,6	4,2	4,5
Nordmøre	1,5	2,1	3,1	1,7
Nord-Troms	3,4	4,2	4,2	3,2
Nord-Osterdal	1,3	1,6	1,0	1,3
Ofoten	3,8	4,5	5,2	3,5
Orkdal	2,8	4,2		
Oslo	5,2	6,2	3,5	3,7

	01	02	03	04
Rana	3,8	4,0	4,0	5,2
Ringerike	2,7	2,7	2,1	2,5
Romsdal	2,0	2,2	3,0	2,6
Ryfylke	2,6	4,1	2,6	2,3
Salten	2,5	2,8	2,9	2,7
Sand	3,2	3,4	3,5	
Sandefjord	3,5	3,3	4,4	4,9
Sandnes	2,9	3,0	2,6	2,4
Sarpsborg	2,4	2,9	2,6	2,6
Senja	4,9	4,3	3,1	3,2
Skien og Porsgrunn	2,2	2,7	2,2	2,4
Solør	1,7	1,7	2,7	2,7
Stavanger	3,1	3,3	2,7	3,6
Sjør- og Verdal	3,0	3,8	3,6	3,6
Sumfjord	3,0	2,9	3,7	3,3
Sunnhordland	4,8	5,0	3,6	2,5
Sunnmøre	2,8	2,5	2,4	2,8
Søre Sunnmøre	3,0	2,6	2,7	2,5
Sør-Gaubrandsdal	3,3	2,4	2,9	1,9
Sør-Trøndelag			3,3	3,5
Sør-Osterdal	1,1	1,0	1,1	1,1
Tana og Væranger	2,5	2,6	3,2	
Tinn og Heddal	2,4	2,8	2,0	2,1
Toten	2,7	2,9	3,6	3,0
Trondenes	2,6	2,8	3,1	2,6
Trondheim	2,6	2,9	2,9	2,4
Tønsberg	2,7	3,3	3,4	4,2
Valdres	2,1	2,8	4,7	2,4
Vardo	2,2	3,3	3,9	
Vesteralen	2,8	3,7	2,9	2,7
Vest-Telemark	2,2	2,5	3,7	2,7
Vinger og Odal	2,2	3,3	3,2	3,2
Voss	2,1	2,2	2,5	3,5
Ytre Follo	2,8	2,9	3,0	3,0
Ytre Sogn	1,0	1,6	2,0	1,5
Øst-Finnmark tingrett				2,5
Gj.sn. saksbeh.tid pr. embete	2,7	3,1	3,1	3,0
Ved gj.sn. saksbeh.tid	3,3	4,0	3,4	3,5

(ekskl. spesialembetene)

ÅRSSTATISTIKK 2004

FOR

LAGMANNNSRETTENE

Tabellene som presenteres er utarbeidet på grunnlag av saksavviklingsrapporten fra LOVISA. Feilregistreringer og programmeringsfeil i tabellproduksjonen kan forekomme, og det kan i enkelte tilfeller være differanser mellom domstolenes egne oversikter og tallmaterialet som presenteres som domstolens saksavvikling for 2004. Domstoladministrasjonen er likevel bl.a. av ressursmessige hensyn nødt til å legge til grunn den elektroniske innrapportering for domstolenes saksavvikling.

Rettinger som foretas i saksbehandlingssystemet for saker som er innkommet, saker som er behandlet og beholdninger gjør også at tallene ikke nødvendigvis stemmer 100 % overens.

SAKSBEHANDLINGSTID:

Departementet har definert følgende mål for gjennomsnittlig saksbehandlingstid:

Sivile ankesaker	6 måneder
Straffesaker	3 måneder

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden viser saksbehandlingstiden på avgjorte eller avsluttede saker i perioden.

KOMMENTARER TIL ÅRSSTATISTIKKEN

Ankeprøvningsstatistikken er endret i forhold til tidligere år. Når det gjelder *ankeprøving* var disse egne saker i SAKS, men i Lovisa er ankeprøving kun et krav som avgjøres under sakstypen anke i straffesak. *Anke i straffesak* omfatter altså både ankeprøvningsbehandlingen og en eventuell realitetsbehandling. Saksbehandlingstiden og beholdningen i 2004 vil derfor ikke være sammenlignbar med tidligere år.

Sivile ankesaker

SIVILE ANKESAKER INNKOMMET

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	235	211	238	237	206
Borgarting LR	759	698	679	680	586
Eidsivating LR	136	116	132	151	152
Frostating LR	203	171	177	208	193
Gulating LR	477	462	438	411	390
Hålogaland LR	161	183	171	166	157
Totalt	1 971	1 841	1 835	1 853	1 684

SIVILE ANKESAKER BEHANDLET

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	244	213	193	233	268
Borgarting LR	657	695	670	638	544
Eidsivating LR	152	123	127	120	156
Frostating LR	177	195	153	206	215
Gulating LR	356	434	453	392	458
Hålogaland LR	155	159	213	157	159
Totalt	1 741	1 819	1 809	1 746	1 800

SIVILE ANKESAKER RESTANSE

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	126	123	173	173	110
Borgarting LR	569	572	607	607	593
Eidsivating LR	76	70	101	101	99
Frostating LR	98	74	91	91	80
Gulating LR	474	502	506	506	416
Hålogaland LR	84	107	75	66	64
Totalt	1 427	1 448	1 553	1 544	1 362

SIVILE ANKESAKER SAKSBEHANDLINGSTID

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	6,9	6,6	7,2		8,4
Borgarting LR	8,9	9,4	10,1		11,8
Eidsivating LR	7,2	6,6	6,6		8
Frostating LR	5,6	6,2	6,2		5,6
Gulating LR	11,1	12,3	12,8		13,0
Hålogaland LR	6,8	6,7	6,2		5,7
Veid gjennomsnitt	8,4	9,0	9,4		10,0

Sivile kjæremålssaker

SIVILE KJÆREMÅLSSAKER INNKOMMET

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	155	188	204	198	168
Borgarting LR	532	513	529	522	491
Eidsivating LR	138	114	117	120	139
Frostating LR	123	115	129	128	139
Gulating LR	355	298	315	292	270
Hålogaland LR	123	142	137	140	138
Totalt	1 426	1 370	1 431	1 400	1 345

SIVILE KJÆREMÅLSSAKER BEHANDLET

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	158	192	190	208	173
Borgarting LR	541	488	520	495	491
Eidsivating LR	138	124	108	115	149
Frostating LR	126	110	139	116	146
Gulating LR	359	299	312	291	281
Hålogaland LR	129	136	140	133	148
Totalt	1 451	1 349	1 409	1 358	1 388

SIVILE KJÆREMÅLSSAKER RESTANSE

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	16	12	26	15	8
Borgarting LR	59	84	94	104	76
Eidsivating LR	25	15	24	29	24
Frostating LR	15	20	9	19	22
Gulating LR	71	70	72	67	50
Hålogaland LR	11	17	12	19	8
Totalt	197	218	237	253	188

SIVILE KJÆREMÅLSSAKER SAKSBEHANDLINGSTID

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	1,3	0,9	0,9		0,9
Borgarting LR	1,4	1,8	1,9		2,0
Eidsivating LR	1,3	1,3	1,7		2,4
Frostating LR	1,8	2	2,2		2,1
Gulating LR	2,3	2,3	2,4		2,2
Hålogaland LR	1,4	1,5	1,3		1,3
Veid gjennomsnitt	1,6	1,7	1,8		1,9

Straffesaker Lagrette

INNKOMMET

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	31	36	46	49	38
Borgarting LR	98	105	84	152	118
Eidsivating LR	15	26	21	33	28
Frostating LR	22	40	39	38	43
Gulating LR	60	63	76	69	58
Hålogaland LR	17	33	26	34	36
Totalt	243	303	292	375	321

BEHANDLET

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	27	34	35	51	44
Borgarting LR	112	105	84	131	113
Eidsivating LR	12	22	28	31	22
Frostating LR	19	27	41	50	38
Gulating LR	52	67	69	81	45
Hålogaland LR	17	24	30	32	33
Totalt	239	279	287	376	295

RESTANSE

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	11	13	24	22	16
Borgarting LR	56	55	53	76	73
Eidsivating LR	10	14	7	9	14
Frostating LR	11	23	21	8	13
Gulating LR	40	36	42	27	35
Hålogaland LR	6	15	11	6	10
Totalt	134	156	158	148	161

SAKSBEHANDLINGSTID

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	4,6	4,8	5,8		5,0
Borgarting LR	8,1	5,8	8,1		5,5
Eidsivating LR	3,7	5,0	5,7		4,3
Frostating LR	4,2	6,4	5,4		3,9
Gulating LR	7,4	7,1	6,5		5,3
Hålogaland LR	4,5	4,8	5,1		2,8
Veid gj.snitt	6,8	5,9	6,5		4,8

Straffesaker Kjæremål

INNKOMMET

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	601	696	731	696	661
Borgarting LR	1260	1379	1461	1543	1289
Eidsivating LR	249	226	308	296	302
Frostating LR	333	294	286	301	318
Gulating LR	777	759	780	767	784
Hålogaland LR	189	222	228	214	183
Totalt	3 409	3 576	3 794	3 817	3 537

BEHANDLET

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	602	692	724	691	662
Borgarting LR	1269	1389	1450	1511	1293
Eidsivating LR	247	229	309	292	305
Frostating LR	329	289	288	297	331
Gulating LR	784	755	774	732	811
Hålogaland LR	189	220	232	213	183
Totalt	3 420	3 574	3 777	3 736	3 585

RESTANSE

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	3	7	13	16	5
Borgarting LR	20	10	21	18	45
Eidsivating LR	5	2	2	7	4
Frostating LR	4	9	4	10	9
Gulating LR	9	13	19	48	19
Hålogaland LR	3	5	1	2	1
Totalt	44	46	60	101	83

SAKSBEHANDLINGSTID

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	0,1	0,1	0,1		0,1
Borgarting LR	0,2	0,2	0,2		0,3
Eidsivating LR	0,2	0,2	0,2		0,3
Frostating LR	0,2	0,3	0,3		0,3
Gulating LR	0,3	0,2	0,3		0,4
Hålogaland LR	0,2	0,3	0,2		0,2
Veid gj.snitt	0,2	0,2	0,2		0,3

Straffesaker andre

INNKOMMET

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	109	119	87	116	74
Borgarting LR	117	130	145	129	126
Eidsivating LR	28	47	55	29	59
Frostating LR	61	55	44	56	39
Gulating LR	76	82	98	85	109
Hålogaland LR	36	50	64	53	57
Totalt	427	483	493	468	464

BEHANDLET

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	109	111	92	97	91
Borgarting LR	116	112	133	145	105
Eidsivating LR	31	38	55	34	46
Frostating LR	62	57	43	59	45
Gulating LR	71	78	83	106	101
Hålogaland LR	35	43	59	53	60
Totalt	424	439	465	494	448

RESTANSE

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	19	27	21	40	21
Borgarting LR	45	64	76	88	80
Eidsivating LR	5	14	14	9	21
Frostating LR	10	8	9	6	10
Gulating LR	31	35	50	30	37
Hålogaland LR	11	18	23	22	19
Totalt	121	166	193	195	188

SAKSBEHANDLINGSTID

	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	2,8	3,0	3,4		3,4
Borgarting LR	5,0	5,7	5,7		7,1
Eidsivating LR	2,4	3,9	4,0		4,2
Frostating LR	2,5	2,8	3,1		3,5
Gulating LR	4,4	3,7	4,5		3,6
Hålogaland LR	2,9	4,2	3,7		3,9
Veid gj.snitt	3,6	4,0	4,3		4,5

Anke i straffesak

INNKOMMET

	Fra saks			LOVISA	
	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	554	646	545	672	625
Borgarting LR	884	1036	1082	1341	1101
Eidsivating LR	337	426	370	406	434
Frostating LR	343	448	357	390	364
Gulating LR	635	634	709	683	723
Hålogaland LR	347	417	411	401	406
Totalt	3 100	3 607	3 474	3 893	3 653

BEHANDLET

	Fra saks			LOVISA	
	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	559	644	537	682	668
Borgarting LR	882	1026	1103	1180	1057
Eidsivating LR	342	417	373	385	436
Frostating LR	334	459	359	382	374
Gulating LR	637	615	719	739	721
Hålogaland LR	345	403	413	411	410
Totalt	3 099	3 564	3 504	3 779	3 666

RESTANSE

	Fra saks			LOVISA	
	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	3	5	13	3	61
Borgarting LR	61	71	50	50	3 20
Eidsivating LR	7	15	12	6	63
Frostating LR	18	9	7	15	50
Gulating LR	16	35	26	36	37
Hålogaland LR	6	19	16	6	54
Totalt	111	154	124	115	585

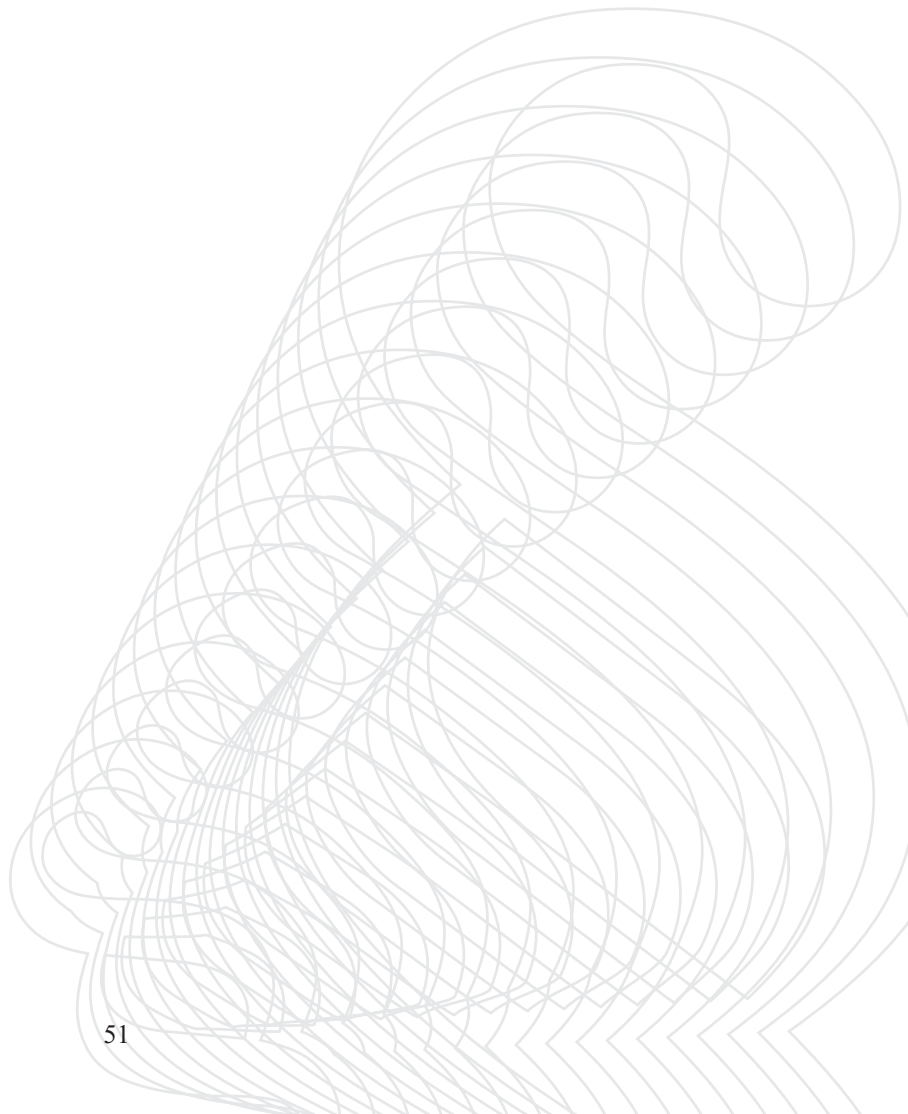
SAKSBEHANDLINGSTID

	Fra saks			LOVISA	
	2000	2001	2002	2003	2004
Agder LR	0,1	0,1	0,1		1,5
Borgarting LR	0,5	0,6	0,6		2,9
Eidsivating LR	0,3	0,3	0,3		1,9
Frostating LR	0,3	0,4	0,4		1,8
Gulating LR	0,4	0,5	0,4		1,9
Hålogaland LR	0,3	0,3	0,3		1,4
Veid gj.snitt	0,4	0,4	0,4		2,1

ÅRSSTATISTIKK 2004

FOR

HØYESTERETT

Forretningsstatistikk for Høyesterett

KJEREMÅLSUTVALGETS VIRKSOMHET – SIVILE SAKER

	2004	2003
SIVILE ANKESAKER		Antall saker
Ikke avgjorte saker ved periodens start	35	39
Innkommen	397	346
Avgjort	404	350
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	28	35

RESULTAT:

Anken henvist til Høyesterett	63	51
Anken nekter fremmet	309	269
Anken avvist	4	2
Hevete ankesaker	1	4
Ankettillatelse gitt (verdi/dir.)	5	5
Ankettillatelse ikke gitt	19	18
Annnet	3	1
	404	350

SIVILE KJEREMÅL

	2004	2003
Ikke avgjorte saker i kjeremålsutvalget ved periodens start	23	35
Innkommen kjeremål	383	357
Innkommen andre saker	6	6
Avgjort i kjeremålsutvalget	384	375
Ikke avgjorte saker i kjeremålsutvalget ved periodens slutt	28	23

RESULTAT:

Kjeremål henvist til Høyesterett	10	4
Forkastet eller stadfestet	280	282
Tatt til følge/opphævet	51	51
Kjeremålet avvist	19	22
Hevete kjeremål	7	10
Annnet	17	6
	384	375

HØYESTRETT I AVDELING – SIVILE SAKER

	2004	2003
SIVILE ANKESAKER		Antall saker
Ikke avgjorte saker ved periodens start	40	62
Henvisning til behandling	68	56
Avgjort	72	72
Behandlet i plenum	0	0
Hevet	7	6
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	31	40

SIVILE KJEREMÅL OG ANDRE SAKER

Ikke avgjorte saker ved periodens start	3	5
Henvisning til behandling	11	4
Avgjort	10	5
Behandlet i plenum	0	0
Hevet	2	1
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	2	3

SIVILE SAKER SAMLET

Ikke avgjorte saker ved periodens start	43	67
Henvisning til behandling	79	60
Avgjort	82	77
Behandlet i plenum	0	0
Hevet	9	7
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	32	43

BEHANDLINGSTID FOR SIVILE SAKER – KJEREMÅLSUTVALGET OG HØYESTRETT I AVDELING

	2004	Måneder	2003
Gjennomsnittlig behandlingstid for ankesaker fra innkommet Høyesterett til avgjort i kjeremålsutvalget	0,7	0,8	
Gjennomsnittlig behandlingstid for kjeremål fra innkommet Høyesterett til avgjort i kjeremålsutvalget	0,7	0,8	
Gjennomsnittlig behandlingstid for ankesaker fra kjeremålsutvalgets henvisning til Høyesteretts avgjørelse	5,4	9,5	

KJEREMÅLSUTVALGETS VIRKSOMHET – STRAFFESAKER

	2004	2003
Straffeanker		Antall saker
Ikke avgjorte saker ved periodens start	33	24
Innkommen	407	376
Avgjort	411	366
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	29	33

RESULTAT:

Anken tillatt fremmet	111	90
Anken ikke tillatt fremmet	290	270
Anken avvist	2	1
Anken frafalt/hevete	4	3
Ankettillatelse gitt (dir. anke)	1	1
Ankettillatelse ikke gitt	3	1
Annnet	0	0
	411	366

STRAFFEKJEREMÅL

Ikke avgjorte saker i kjeremålsutvalget ved periodens start	22	31
Innkommen kjeremål	651	523
Innkommen andre saker	4	6
Avgjort i kjeremålsutvalget	640	536
Ikke avgjorte saker i kjeremålsutvalget ved periodens slutt	37	23

RESULTAT:

Kjeremål henvist til Høyesterett	8	3
Forkastet eller stadfestet	535	439
Tatt til følge/opphævet	66	60
Kjeremålet avvist	22	20
Kjeremålet frafalt	6	6
Annnet	3	8
	640	536

HØYESTRETT I AVDELING – STRAFFESAKER

	2004	2003
STRAFFEANKER		Antall saker
Ikke avgjorte saker ved periodens start	33	37
Tillatt fremmet til behandling	121	91
Avgjort	128	93
Behandlet i plenum	0	0
Hevet	2	3
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	18	32

STRAFFEKJEREMÅL OG ANDRE SAKER

Ikke avgjorte saker ved periodens start	2	8
Henvisning til Høyesterett	8	3
Avgjort	6	9
Behandlet i plenum	0	1
Hevet	0	0
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	3	2

STRAFFESAKER SAMLET

Ikke avgjorte saker ved periodens start	35	45
Tillatt fremmet til behandling / henvisning til Høyesterett	120	94
Avgjort	134	102
Behandlet i plenum	0	1
Hevet	2	3
Ikke avgjorte saker ved periodens slutt	19	34

BEHANDLINGSTID FOR STRAFFESAKER – KJEREMÅLSUTVALGET OG HØYESTRETT I AVDELING

	2004	Måneder	2003
Gjennomsnittlig behandlingstid for straffeanker fra innkommet Høyesterett til avgjort i kjeremålsutvalget	0,6	0,6	
Gjennomsnittlig behandlingstid for kjeremål fra innkommet Høyesterett til avgjort i kjeremålsutvalget	0,4	0,4	
Gjennomsnittlig behandlingstid for straffesaker fra kjeremålsutvalget til Høyesteretts avgjørelse	2,5	4,2	

